

ศิลปะตะวันตก

อียิปต์

อารยธรรมของประเทศอียิปต์เริ่มประมาณ 5,000 B.C. หรือ 4,000 B.C. ทางด้านประวัติศาสตร์นั้น ประเทศอียิปต์และประเทศในกลุ่มเมโสโปเตเมีย¹ (Mesopotamia) มีความเจริญพร้อมๆ กัน แต่วัฒนธรรมและลักษณะทางศิลปกรรมของทั้งสองฝ่ายนั้นแตกต่างกันมาก

เปรียบเทียบกันแล้ว ประเทศอียิปต์มิได้ประสบความสำเร็จจากการสงครามหลายครั้งหลายหนเช่นประเทศต่างๆ ในแคว้นเมโสโปเตเมีย

อำนาจของชาวอียิปต์ตกอยู่ในมือของพวกเขา ส่วนของเมโสโปเตเมียทั้งอำนาจและความปลอดภัยขึ้นอยู่กับศัตรู

ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอียิปต์นั้นอาศัยแม่น้ำไนล์ (Nile) ซึ่งมีน้ำท่วมทุกปี ด้วยเหตุนี้เองนับแต่โบราณกาลมาชาวอียิปต์จึงมีความชำนาญในการชลประทานเป็นอย่างดี

นอกจากบริเวณปากน้ำ (Delta) แล้ว ประเทศอียิปต์ไม่มีฝนตก ฉะนั้นบรรดาโบราณวัตถุสถานต่างๆ จึงยังคงอยู่ในสภาพดี

บรรดาหินและหินอ่อน (Marble) ซึ่งมีอยู่มากมาย อำนาจให้ชาวอียิปต์สร้างปูชนียวัตถุสถานอันสำคัญขึ้นมาอย่างน่าอัศจรรย์

ความเชื่อเรื่องการไม่สูญของวิญญาณเป็นเหตุให้ชาวอียิปต์สร้างงานจิตรกรรมและประติมากรรมขึ้นมาอย่างนับไม่ถ้วน ความเชื่อที่ว่าวิญญาณ (Ka) อาจกลับคืนมาสู่ร่างกายของผู้ตายซึ่งเก็บศพอบยา² (Mummy) รักษาไว้ในสุสาน ผู้ตายจะต้องได้รับสิ่งต่างๆ เช่นเดียวกับเมื่อตนยังมีชีวิตอยู่ กล่าวคือจะต้องมีเทวรูปไว้บูชา มีรูป

ญาติพี่น้องไว้พูดคุยด้วยมีรูปข้าทาสไว้ใช้สอยตามปกติ

ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีฐานะดีทุกคนก็จะมีห้องเก็บศพของตน ประกอบด้วยงานจิตรกรรมและประติมากรรมประดับประดาไว้

ศาสนา (Religion)

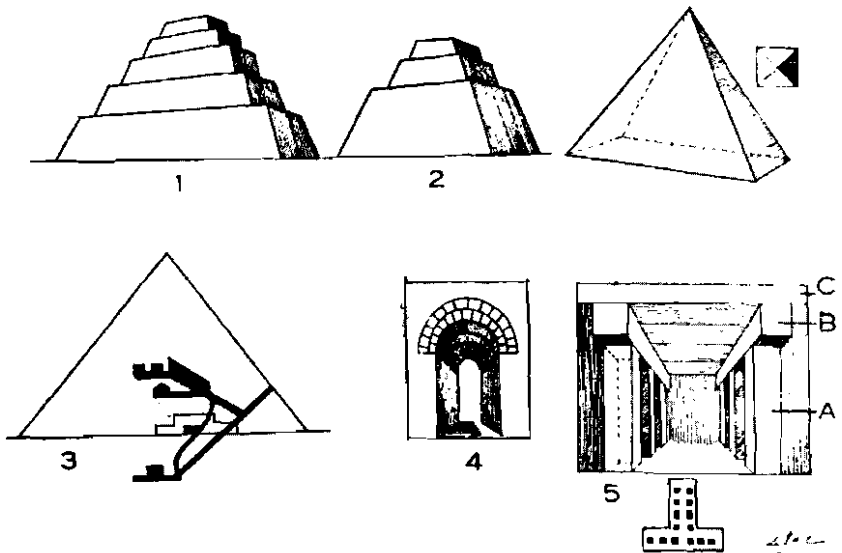
ทุกๆ เมืองมีเทพเจ้าประจำเมืองนี้เอง เป็นสาเหตุให้เกิดสงครามศาสนาในบรรดาเทพเจ้าประจำเมืองต่างๆ มีเทพเจ้าหลายองค์ที่ชาวอียิปต์นับถือว่ามีคุณและเป็นที่เคารพบูชาแห่งชาติตามลำดับดังนี้

RA³ หรือ RE เป็นสุริยเทพ ผู้ประทานความสุข NUT เป็นเทพีแห่งท้องฟ้า เป็นมเหสีของ GEB เทพเจ้าแห่งพื้นโลก NUT กับ GEB มีโอรส 4 องค์ เป็นหญิงสอง ชายสอง หญิงชายแต่ละคู่ คือความดีกับความชั่ว OSIRIS กับ ISIS⁴ เป็นฝ่ายความดี SET⁵ กับ NEPHTHYS เป็นฝ่ายความชั่ว เทพเจ้า SET ประหารเทพเจ้า OSIRIS และเหวี่ยงร่างกายกระจัดกระจายไป HORUS⁶ โอรสของ OSIRIS ช่วยบิดาของตนและทำร้าย SET ตาบอด-ซึ่งหมายถึงว่า ความเกลียดชังทำให้คนเราตาบอด ISIS (ความเมตตาสงสาร) ได้เก็บร่างกายของ OSIRIS มาประกอบ ซึ่งฟื้นคืนชีพขึ้น ดังนั้น OSIRIS ISIS และ HORUS จึงเป็นเทพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับความตายด้วย

ชาวอียิปต์โบราณนับถือสัตว์ต่างๆ ด้วยเหมือนกัน ดังนั้นเทพเจ้าของเขาหลายองค์จึงปรากฏร่างทั้งคนและสัตว์

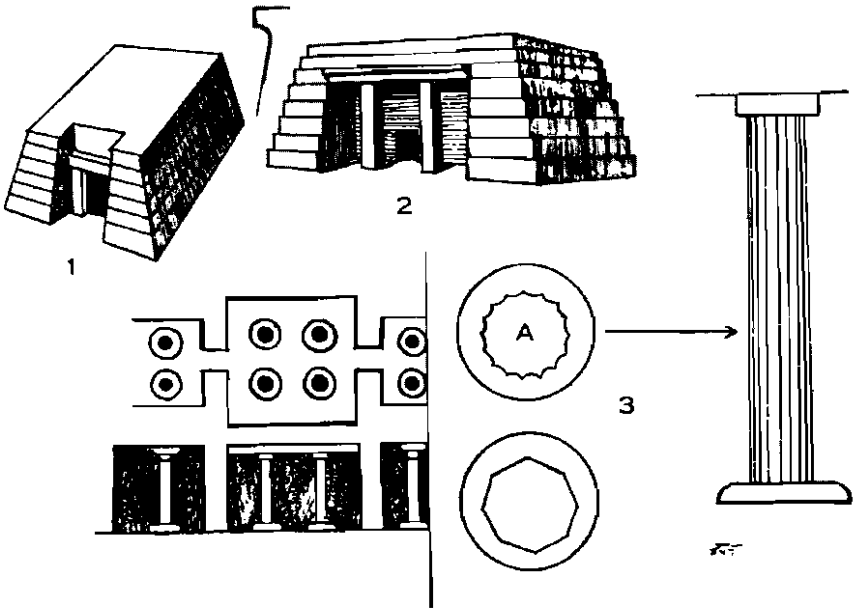
ศิลปะ

ศิลปะของชาวอียิปต์นั้นคงลักษณะของตนอยู่ถึงประมาณ 4,000 ปี ครั้นตกอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของประเทศกรีกและโรม งานจิตรกรรมและประติมากรรมก็เปลี่ยนลักษณะไป ส่วนงานสถาปัตยกรรมยังคงลักษณะตามแบบประเพณีอยู่ตลอดมา

คำบรรยายภาพประกอบศิลปะของอียิปต์

1. - 2. พีระมิดโบราณที่สุด สร้างขึ้นไปเป็นชั้นๆ
3. พีระมิดของพระเจ้า Cheops ที่เมือง Gizeh สูง 160 เมตร
4. ชาวอียิปต์รู้จักวิธีก่อสร้างด้วยวิธีนำเอาอิฐหรือหินมาก่อนเป็นหลังคาโค้งเล็ก (Vault) ตั้งแต่ 3,000 B.C. แต่ใช้น้อยมาก เพราะนิยมสร้างหลังคาด้วยแผ่นหิน หรือหินแข็งประเภท Granite เป็นเส้นระตูป (Horizontal)

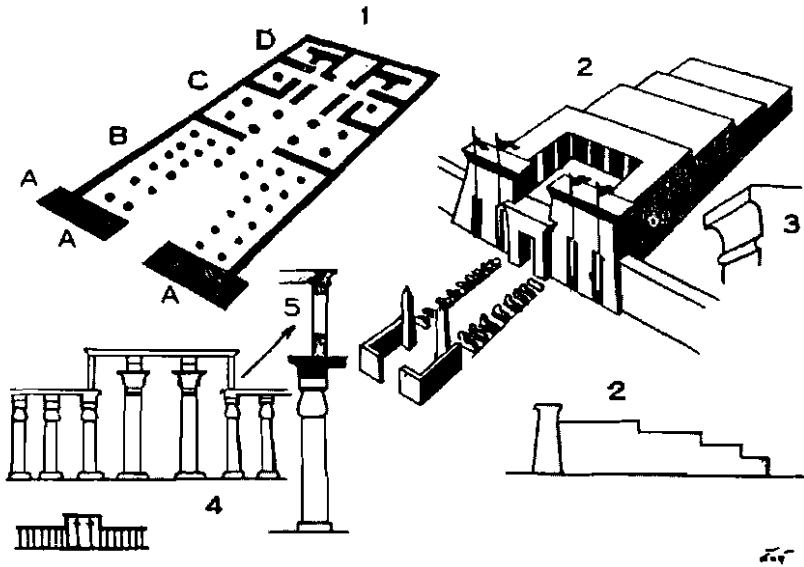
1-2. มีตราบาส

3. สุสานสกัดจากหน้าผา (Rock cut tomb) ที่เมือง Beni Hasan ซึ่งเจ้าเหลี่ยม 16 เว้าตื้นๆ (Shallow flutes)

4. เป็นแปลนของเขา ซึ่งทำให้คิดว่าอาจเป็นต้นแบบ' ให้แก่เสาหัวของกรีกได้

1 ต้นแบบ (Prototype) : เนื่องจากอียิปต์ใช้เสาแบบนี้ก่อนกรีก จึงสันนิษฐานว่ากรีกอาจได้แบบอย่างไปจากอียิปต์ หรือไม่อาจมาพ้องกันเข้าก็ได้ตามความคิดของสถาปนิกในด้านความงาม

- 1520-1480 : รัชสมัยของพระนาง Hatasu (Hatshepsut)
 วิหารไว้พระศพของพระนางที่เมือง Deir el Bahari (1,500 B.C.) เป็นอนุสรณ์โบราณที่มหัศจรรย์ยิ่งแห่งหนึ่ง
- 1501-1447 : รัชสมัยของพระเจ้า Thothmes¹³ ที่ 3 (หรือพระเจ้า Thutmosis)
 เป็นนักรบที่ยิ่งใหญ่และทรงสร้างวิหารมากมายหลายแห่ง
- 1411-1375 : รัชสมัยของพระเจ้า Amenophis¹⁴ ที่ 3 (หรือพระเจ้า Amenhotep) ทรงสร้างวิหารอันมีชื่อเสียงที่ Luxor และปูชนียสถานอื่นๆ อย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เมือง Thebes
- 1375-1358 : รัชสมัยของพระเจ้า Amenophis ที่ 4¹⁵ (หรือพระเจ้า Ikhnaton)
 ทรงย้ายเมืองหลวงมาที่เมือง Tel el Amarna เป็นสมัยที่เริ่มต้นศิลปะแบบจริง (Realistic art) ราชบุตรเขยของพระองค์คือ พระเจ้า Tutankamen นั้นได้มีการค้นพบสุสานในปี 1922 ซึ่งเต็มไปด้วยศิลปวัตถุจำนวนมากมหาศาลในสภาพสมบูรณ์ดี
- 1292-1225 : รัชสมัยของพระเจ้า Ramses ที่ 2¹⁶
 เชื่อกันว่าพระเจ้า Ramses องค์นี้สร้างห้องโถงใหญ่ (Hypostyle hall) ของวิหารแห่ง Karnak สุสานที่สร้างสกัดหน้าผาอันมีชื่อเสียงของพระองค์อยู่ที่เมือง Abu Simbel
- 712-332 : จากศตวรรษที่ 8 B.C. อาณาจักรของอียิปต์เริ่มแตกแยก และถูกปกครองโดยประเทศเอธิโอเปีย อัสสิเรีย บาบิโลเนีย และเปอร์เซียตามลำดับ ในศตวรรษที่ 7 B.C. มีการฟื้นฟูวรรณคดี และศิลปะซึ่งเรียกว่า 'Saite'¹⁷ หรือศิลปะใหม่ของสมัยโบราณ (Neo-

1. แปลนของวิหารอียิปต์

"A" เืองเทิน (Pylons)

"B" ลาน (Court)

"C" ห้องโถงใหญ่ (Hypostyle hall) ซึ่งมีเสาขนาดใหญ่เรียงกันเป็นแถว และมีทางเดินระหว่างช่องเสา

"D" ห้องบูชาอันศักดิ์สิทธิ์ (Sanctuary)

2. ลายเส้นของวิหารอียิปต์ แสดงให้เห็นถึงความสูงของรูปตัดด้านหน้าของวิหาร ตามอักษร A B C D ตามลำดับ ลึกเข้าไปถึงส่วนที่เป็นห้องบูชา (D)

3. ลวดบัวจำหลัก (Moucharabij) ใช้กันทั่วไปในสถาปัตยกรรมของอียิปต์

4. ห้องโถงใหญ่ของวิหารแห่ง Kamak มีเสาใหญ่ 134 ต้น เสาตอนกลางวิหารสูง 24 เมตร และมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เมตร

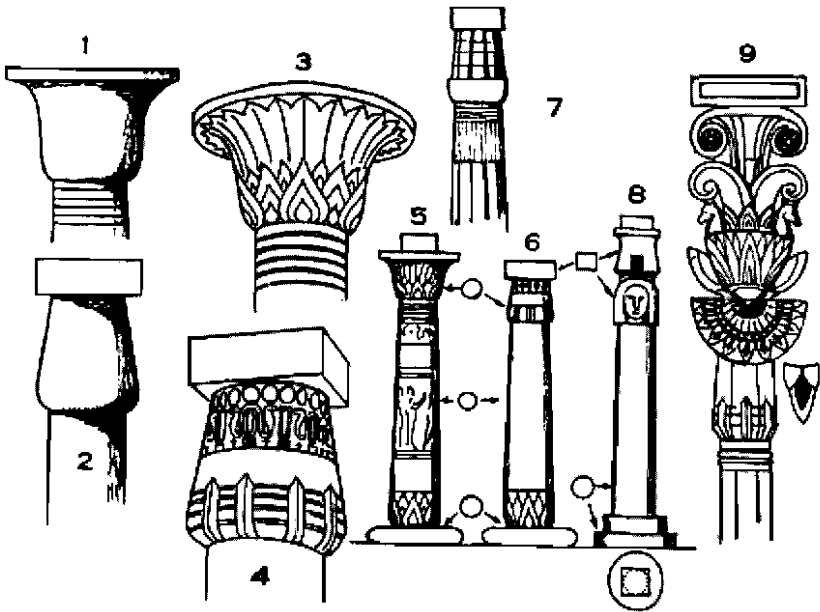
5. ลายเส้นแสดงให้เห็นช่องรับแสงสว่าง เข้าสู่ภายในของวิหารแบบหัวเสาโบราณที่สุดของอียิปต์ใช้มาแต่ 3,000 B.C.

memphite art)

- 332-30 : สมัยโตเลเมอิก¹⁸ (Ptolemaic period)
 สมัยนี้กรีกปกครองอียิปต์ บรรดาวิหารของเทพี ISIS ในเกาะ Philae และวิหารของเทพเจ้า Horus ที่เมือง Edfu สร้างขึ้นในสมัยนี้ วิหารของเทพเจ้า Horus นั้น สร้างเสร็จในสมัยที่อียิปต์ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพวกโรมัน
- 30 B.C.-393 A.D. สมัยโรมัน (Roman period)
 ในระหว่างที่อียิปต์ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพวกกรีกและโรมันนั้น ลักษณะของสถาปัตยกรรมยังคงเป็นแบบเก่า ส่วนงานจิตรกรรมและประติมากรรมเสียลักษณะพิเศษ โดยเฉพาะตามแบบประเพณีไป เพราะอิทธิพลของศิลปะกรีกและโรมัน
- 395-640 : สมัยคอปต์¹⁹ (Copt period)
 ศิลปะคอปต์มีลักษณะเป็นอย่างศิลปะคริสเตียน-ไบแซนไทน์²⁰ (Christian-Byzantine art) ศิลปะตามแบบประเพณีของอียิปต์ได้สะดุดหยุดลง มิได้กระทำกันอีกต่อไปงานจิตรกรรมและประติมากรรมของสมัยนี้แสดงออกซึ่งความรู้สึกอย่างง่ายๆ แบบเริ่มต้น (Primitive expression) ไม่มีฝีมือสูง
- 650 : สมัยมุสลิม (Moslem period)
 ศิลปะของอียิปต์ที่สร้างขึ้นตามบทบัญญัติของศาสนาพระมหามัด เรียกว่า ศิลปะซาราเซน²¹ อียิปต์ (Egyptian Saracenic art) ซึ่งศิลปะสมัยนี้ ได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมและลวดลายจากศิลปะคอปต์มาก

เมโสโปเตเมีย

เมโสโปเตเมีย เป็นดินแดนที่กรีกเรียกดินแดนนี้ ตั้งอยู่ใน

แบบหัวเสาโบราณที่สุดของอียิปต์ใช้มาแต่ 3,000 B.C.

1. หัวเสาแบบบัวบาน หรือระฆัง (Spread or bell capital)
2. หัวเสาแบบบัวตูม (Bud capital)
- 3-4. หัวเสาแบบบัวบานและบัวตูม ซึ่งมีการระบายสีตกแต่ง
- 5-6-7. เสาสามแบบซึ่งใช้กันมากแต่โบราณ
8. หัวเสาแบบศีรษะคน (Hathor' capital) ซึ่งนำเอาศีรษะของเทพี Hathor มาใช้เป็นแบบสมัยหลัง
9. หัวเสาระบายสีประกอบด้วยลวดลายวงกันหอย (Volutes) ซึ่งอาจเป็นต้นแบบหัวเสาแบบ Ionic² ของกรีกก็ได้

1 เป็นเทพีที่ชาวอียิปต์โบราณนับถือกันทั่วไป ตามปกติสวมเขี้ยวอยู่บนศีรษะ

2 เป็นชื่อแบบเสาในสถาปัตยกรรมของกรีกแบบหนึ่ง

บริเวณลุ่มแม่น้ำไทกริสและยูเฟรติส ซึ่งน้ำท่วมถึง แต่เมื่อกล่าวถึงทางด้านวัฒนธรรมแล้ว ศิลปะของประเทศเปอร์เซีย ฮิตไตท์และเฟอีนีเซีย ก็รวมเข้าอยู่ในศิลปะของเมโสโปเตเมียด้วย

ชนชาติต่างๆ ได้สู้รบกันเพื่อชิงความเป็นเจ้าเป็นใหญ่ แต่โดยทั่วไปแล้ว เราอาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมของเมโสโปเตเมียมิได้เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่สมัยชาวสุเมอเรียน (Sumerian period)

เพราะเหตุของความแตกต่างกันในผืนแผ่นดินและฐานะทางภูมิศาสตร์ ศิลปะของเมโสโปเตเมีย จึงต่างกับของอียิปต์

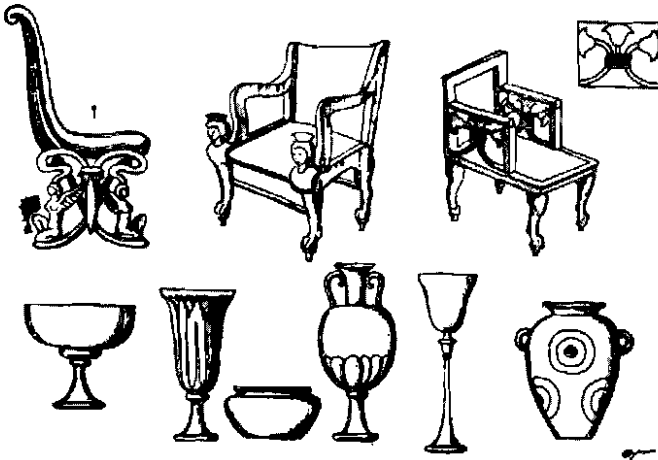
ชนชาติในเมโสโปเตเมีย มีสิ่งปฏิบัติร่วมกันโดยเฉพาะ เป็นพิเศษ คือ

1. ใช้อิฐเผาและเคลือบ
2. มีความรู้ในการชลประทานเป็นอย่างดี
3. สร้างพระราชวังและวิหารบนที่ยกพื้นสูง
4. ใช้ระบบการก่อสร้างด้วย โวลท์²² และโดม²³ (Vaults and Domes)
5. ใช้ตราเครื่องหมาย²⁴ (Seals)
6. ใช้ตัวหนังสือรูปลิ้ม²⁵ (Cuneiform Writing)
7. ใช้ดินเผาไฟเป็นแผ่นบางๆ (มีรูปภาพ และอักษร)
8. ทำเครื่องปั้นดินเผา และแจกันด้วยหินอ่อนมาก (Alabaster)

ศักราช

(ก่อนคริสต์ศักราช-B.C.)

4000-1950	ซูเมอร์ (Sumer)
2750-1950	อັกกาด (Akkad)
2600-538	บาบิโลเนีย (Babylonia)
2700-612	อัสสิเรีย (Assyria)
1900-1200	ฮิตไตท์ (Hittite)
3000-640	อีลาม (Elam)
750-550	มีเดีย (Media)

เก้าอี้และแจกันแบบต่างๆ ของอียิปต์ จึงสังเกตว่าชาวอียิปต์มีรูปเป็นขาสสิงโต ซึ่งในยุโรปใช้กันมาจนกระทั่งปลายศตวรรษที่แล้ว จีนก็นิยมใช้ด้วยเหมือนกัน ลายเส้น 1. แสดงให้เห็นถึงเก้าอี้ประกอบด้วยตัวสัตว์ปีกเล็กๆ อันเป็นลักษณะพิเศษโดยเฉพาะที่นิยมใช้กันในฝรั่งเศส สมัยศิลปะ French Empire style¹ หลังจากเมื่อพระเจ้านโปเลียนรบนชนะอียิปต์

แบบลวดลายของอียิปต์

1 จะอธิบายในเรื่องเกี่ยวกับศิลปะของประเทศฝรั่งเศสในข้างหน้า

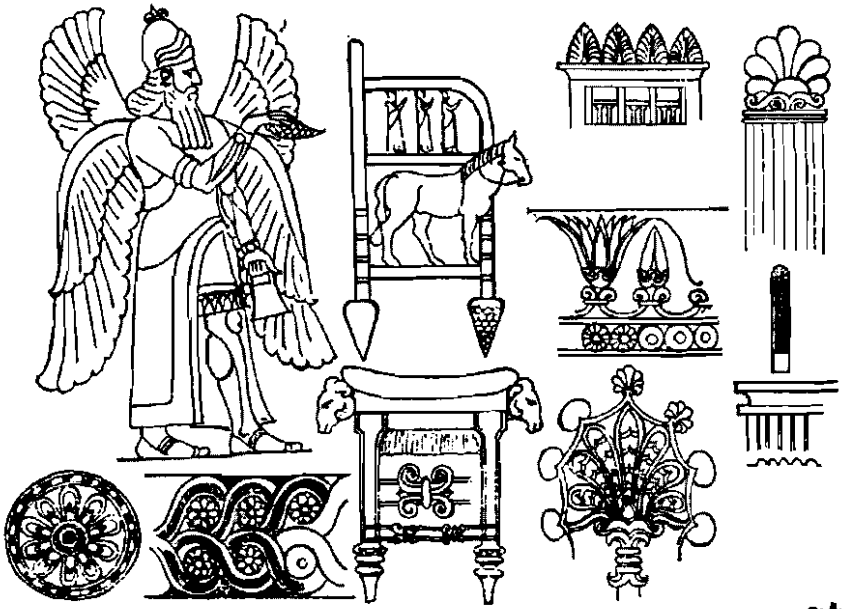
600-332	เปอร์เซีย (Persia)
3000-332	เฟอีนีเซีย (Phoenicia)

ซูเมอร์²⁶ อักกาต²⁷

3000 :	สุสานของกษัตริย์ซูเมอร์เรียนหลายองค์ที่เมือง UR ²⁸ และเมือง Lagash ²⁹
2750 :	พระเจ้าซารกอนที่ 1 (Sargon ¹³⁰) รบชนะเมืองต่างๆ ของซูเมอร์ และสร้างอาณาจักรอักกาตขึ้น
2400 :	ได้พบรูปเหมือนของกษัตริย์ Gudea และไอโรสคือพระเจ้า Ur-Ningirsu เป็นกษัตริย์ของพวกซูเมอร์เรียน
1950 :	ประเทศบาบิโลเนียรบชนะประเทศซูเมอร์และอักกาต

บาบิโลเนีย³¹

2600 :	พวกอักกาเตียน สร้างประเทศบาบิโลเนีย
1950 :	พระเจ้าฮัมมูราบิ ³² (Hammurabi) รบชนะบาบิโลเนีย สร้างอาณาจักรบาบิโลเนียขึ้นเป็นครั้งแรก พระเจ้าฮัมมูราบิได้ทรงออกกฎหมายปกครองบ้านเมือง (Civil laws) ขึ้น
1750 :	พวกกัสไซท์ (Kassites) ซึ่งเข้าใจว่าเป็นชนชาติอารยัน รบชนะบาบิโลเนียและนำเอาม้าและรถเทียมม้าเข้ามาใช้ในเมโสโปเตเมีย
900-625 :	ประเทศบาบิโลเนียตกอยู่ภายใต้อำนาจของอัสสิเรีย
625 :	ราชวงศ์แคลเตียน (Chaldean dynasty) ³³ มีพระเจ้านาบูคานเนสซาร์ที่ 2 (Nabuchadnezzar II) ³⁴ เป็นผู้รบชนะเยรูซาเล็ม และนำเอาพวกยิวมาเป็นเชลยศึก กษัตริย์องค์นี้สร้างพระราชวังอันงดงามอย่างมากและสร้างกำแพงเมืองที่มีชื่อเสียงยาวถึง 61 กิโลเมตร กำแพงเมืองชั้นนอกสูง 54 เมตร และมีประตูทำด้วยทองสำริดถึง 100 ประตู จากประวัติศาสตร์ซึ่ง

คำบรรยายประกอบแบบศิลปะของเมโลโปเดเมีย

อัสติเรีย

โดยการเปรียบเทียบลวดลายของอัสติเรียนกับอียิปต์ เราเห็นได้ว่าของอัสติเรียนอ่อนหวาน นุ่มนวลกว่าของอียิปต์

Herodutus (484-424 B.C.) นักประวัติศาสตร์ชาวกรีกกล่าวไว้ว่าบนหลังคาพระราชวังมีอุทยานลอย (Hanging gardens ปลูกไม้เบญจพรรณและไม้ดอก เป็นที่น่ารื่นรมย์ยิ่งนัก)

538 : ประเทศบาบิโลเนียตกอยู่ภายใต้อำนาจของพระเจ้า Cyrus³⁵ แห่งประเทศเปอร์เซีย

ฮิตไตท์³⁶

1400 : กองทัพของพวกฮิตไตท์เข้าสู่ซีเรีย รบกับอียิปต์ยึดครองเนื้อที่กลางส่วนของซีเรีย

1200 : ตกอยู่ภายใต้อำนาจของพวกอัสสิเรียน ศิลปะของฮิตไตท์คล้ายคลึงกับของอัสสิเรียน

อัสสิเรีย³⁷

1700-1200 : เมืองต่างๆ ของพวกอัสสิเรียน ยังตกเป็นเมืองขึ้นของชาติอื่น

1116-1093 : พระเจ้า Tiglath Pileser I³⁸ ก่อตั้งอาณาจักรอัสสิเรียขึ้น

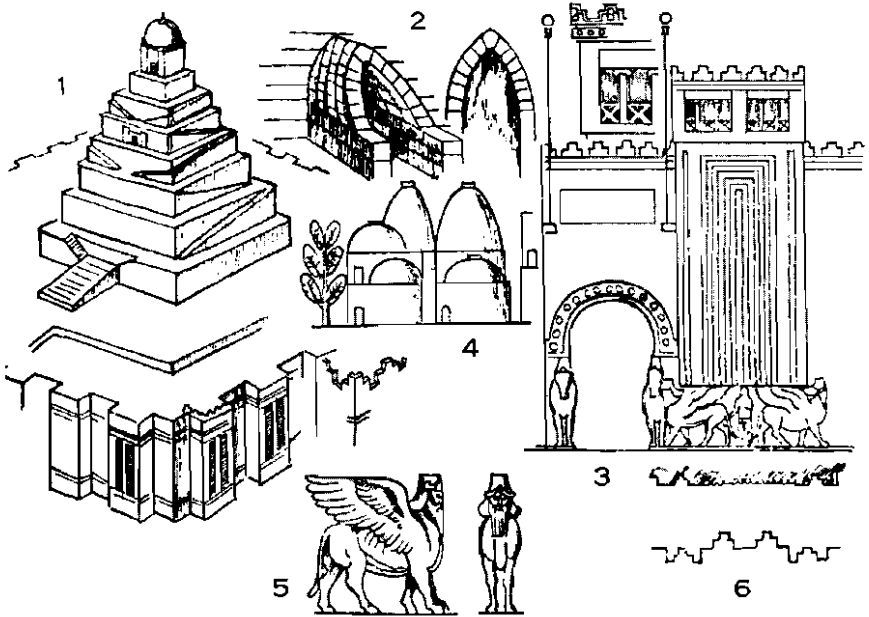
900-612 : ประเทศอัสสิเรียมีความเจริญสูงสุด

722-705 : พระเจ้า Sargon II³⁹ ขยายอาณาจักรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สร้างพระราชวังอันมีชื่อเสียงที่เมือง Korsabad ศิลปะมีความเจริญที่สุด

612 : นคร Nineveh⁴⁰ ถูกทำลายโดยกองทัพของประเทศบาบิโลเนียและมิเตีย หอสมุดอันมีชื่อของพระเจ้า Ashurbanipal ก็ได้พบที่เมืองนี้ เทพเจ้าสูงสุดของพวกอัสสิเรียคือ Ashura (Assura) มีศิระและปีกเป็นนกอินทรี

อีลาม

3000 : พวกอีลาไมท์ (Elamites) เป็นเผ่าเผ่ากรอยด์⁴¹

1. วิหารของเมโสโปเตเมีย มีหลายทรง แต่ในส่วนใหญ่มีมวลเป็นปึกแผ่น และมีเจดียงโดยรอบวิหาร บันไดซึ่งทอดไปสู่ตัววิหารเล็กบนยอดนั้น สร้างขึ้นภายนอกวิหาร ซึ่งลดหลั่นกันเป็นขั้น ๆ
2. ภาพลายเส้นแสดงให้เห็นถึงวิธีสร้าง Vault
3. ทางเข้าสู่พระราชวังของพระเจ้า Sargon II ที่เมือง Korsabad
4. ภาพจำหลักนูนของอัสซีเรียน แสดงให้เห็นถึงการสร้างบ้านซึ่งมีหลังคาทรงครึ่งวงกลม และทรงวีรูปร่าง
5. รูปหัวตัวผู้ของอัสซีเรียน ซึ่งปรากฏว่าได้พบในศิลปะของเปอร์เซียด้วย
6. รูปตัดของกำแพงตามฉบับของอัสซีเรียน ยอดกำแพงก็นิยมใช้รูปหัก (เป็นเส้นฉาก) ไปด้วย

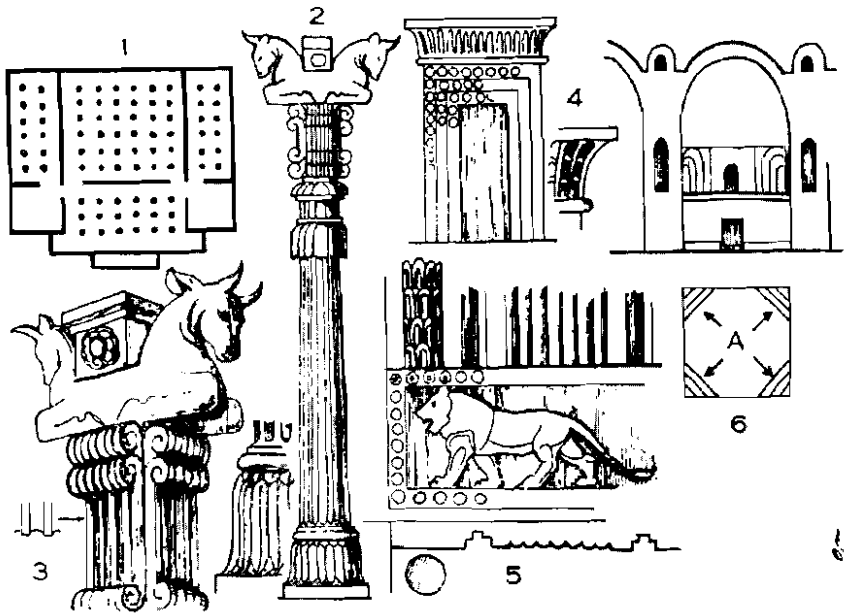
- (Negroid) ตั้งถิ่นฐานอยู่ ณ เมือง Susa⁴² ได้พบ
 640 : แจกันและภาพจำหลักหินในเมืองนี้เป็นจำนวนมาก
 ประเทศอิลามสลายไปโดยถูกรุกรานจากประเทศ
 เปอร์เซีย

มีเดีย⁴³

- 750 : พระเจ้า Dioces ทรงสร้างอาณาจักรมีเดีย มีเมือง
 Ecbatana เป็นเมืองหลวง
 612 : พระเจ้า Cyaxarres รบชนะประเทศอัสสิเรียโดย
 การร่วมมือกับประเทศบาบิโลเนีย ซึ่งมีพระเจ้า
 Nabopolassar เป็นกษัตริย์
 550 : ประเทศมีเดียเข้าร่วมอยู่ในอาณาจักรเปอร์เซีย

เปอร์เซีย

- 640 : ชนชาติเปอร์เซียเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ ณ เมือง Susa
 และตั้งราชวงศ์ Achaemenians ขึ้น
 550-530 : รัชสมัยของพระเจ้า Cyrus มหาราช ทรงมีอำนาจมาก
 ปกครองแคว้นเมโสโปเตเมีย เอเชียไมเนอร์ และแผ่
 อาณาจักรไปทางตะวันออกไปถึงแม่น้ำสินธุ⁴⁴ (Indus) ของ
 ประเทศอินเดีย
 530-521 : พระเจ้า Cambyses รบชนะประเทศอียิปต์ในปี 525
 B.C.
 521-485 : พระเจ้า Darius ที่ 1⁴⁵ เริ่มสร้างพระราชวังที่เมือง
 Persepolis และทำการรบพุ่งกับพวก Scythians แห่ง
 ประเทศ Scythia ซึ่งตั้งอยู่ทางเหนือของทะเลดำตั้งแต่
 7-3 ศตวรรษ B.C. และรบชนะแคว้น Thrace และ
 Macedonia ทางเหนือของประเทศกรีซ
 485-465 : พระเจ้า Xerxes ที่ 1⁴⁶ สร้างพระราชวังของกษัตริย์
 องค์ก่อนๆ ที่เมือง Persepolis จนสำเร็จ

เปอร์เซีย

1. ผังของห้องโถงใหญ่ของพระราชวังที่เมือง Persepolis ซึ่งได้รับความบันดาลใจจากสถาปัตยกรรมของอียิปต์
- 2-3. เสาและหัวเสาของห้องโถงใหญ่ที่เมือง Persepolis มีองค์ประกอบอันงดงามเด่นของศิลปะเปอร์เซีย ทั้งหัวเสาและเสาได้ให้อิทธิพลแก่ศิลปะของอินเดียจากศตวรรษที่ 3-1 B.C.
4. ประตูเจาะเข้าไปในหน้าผา แสดงให้เห็นว่ามีกำเนิดมาจากอียิปต์
5. การตกแต่งด้วยงานจำหลักนูนเคลือบสี นิยมใช้กันในเมโสโปเตเมียและเปอร์เซีย
6. หลังคารูปโดมทรงสอบของสมัยราชวงศ์ Sassanian นั้นสร้างบนผนังสี่เหลี่ยมจัตุรัส แบ่งออกเป็นแปดเหลี่ยมโดยการใช้นวบทวย (Brackets-like) เพิ่มขึ้นตรงมุม "A" จึงอาจเป็นไปได้อย่างยิ่งว่าสถาปัตยกรรมของเมือง Byzantium นั้น ได้วิธีสร้างหลังคารูปโดมบนฐานสี่เหลี่ยมประกอบด้วย Arch 2 คู่อยู่ตรงกันข้าม ซึ่งมีเสารองรับ 4 ต้นไปจากเปอร์เซีย (ดูศิลปะ Byzantine art ประกอบด้วยเพื่อความเข้าใจ)

สงครามระหว่างเปอร์เซียกับกรีซ

- 490 : กองทัพบกเปอร์เซียแพ้ที่ Marathon⁴⁷
 480 : กองทัพเรือเปอร์เซียแพ้ที่ Salamis⁴⁸
 479 : กองทัพบกเปอร์เซียแพ้ที่ Platea⁴⁹
 332 : พระเจ้า Alexander⁵⁰ มหาราชของกรีซ รบชนะ
 เปอร์เซีย

A.D. 226-641 : ราชวงศ์ Sassanian⁵¹ หรือ Sassanid

- 641 : ประเทศเปอร์เซียตกอยู่ภายใต้อำนาจของพวกมุสลิม
 หรืออาหรับ ซึ่งเป็นเหตุให้ศิลปะและวัฒนธรรมดั้งเดิม
 เปลี่ยนแปลงไปนับแต่นั้นมา ทางด้านศิลปะนั้นแม้จะ
 เปลี่ยนลักษณะไป แต่ก็ยังคงมีลักษณะแห่งเชื้อชาติ
 อยู่ ซึ่งเราเรียกศิลปะภายใต้อิทธิพลของศาสนาหมัด
 ว่า "Persian Saracenic" และจัดอยู่ในกลุ่มของศิลปะ
 อาหรับ (Saracenic art)

เฟอีนีเชีย⁵²

- B.C. 3000 : ชาวเฟอีนีเซียน ตั้งถิ่นฐานอยู่ริมฝั่งทะเลของประเทศ
 ซีเรีย เป็นผู้สร้างเมือง Byblos เมือง Tyre และเมือง
 Sidon ขึ้น ซึ่งแต่ละเมืองเป็นรัฐอิสระไม่ขึ้นต่อกัน มี
 กษัตริย์สืบต่อสันตติวงศ์ แต่อยู่ภายใต้การควบคุมของ
 กลุ่มพ่อค้าที่มีอำนาจ
- 2000 : สุสานของกษัตริย์แห่งเมือง Byblos
- 900 : สร้างเมือง ในทวีปแอฟริกา, ปอร์ตุเกส และในสเปน
- 814-141 : สร้างเมือง Carthage⁵³ ในปี 814
- 332 : พระเจ้าอเล็กซานเดอร์แห่งกรีซรบชนะ Carthage
 ชาวเฟอีนีเซียนเป็นผู้สร้างตัวหนังสือ⁵⁴ (alphabet)
 มีความสามารถในงานเครื่องแก้ว งานโลหะ และ
 งานเคลือบเป็นอย่างดี

คำอธิบายประกอบแบบศิลปะสมัยก่อนกรีกและของกรีก

เกาะครีต

ลวดลายของสมัยครีตและไมโนอัน แสดงให้เห็นถึงความวิจิตรทางสุนทรียะของพวกครีต

1. เสาอันเป็นแบบสี่เหลี่ยม (ดูภาพของครีต) โคนเสาแคบกว่าปลายเสา ศิลปะของพวกไมโนเป็นวิจิตรแบบเดียวกัน

คำอธิบายประกอบแบบศิลปะสมัยก่อนกรีกและของกรีก

เกาะครีต

ลวดลายของสมัยครีเตียนหรือไมโนอัน แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสูงทางสุนทรียะของพวกครีเตียน

1. เสาอันเป็นแบบพิเศษโดยเฉพาะของครีเตียน โคนเสาแคบกว่าปลายเสา ศิลปะของพวกไมนีเนียน ก็ใช้เสาแบบเดียวกัน

กรีซ

สมัยก่อนชนชาติกรีกเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศกรีซ

- 3000-2000 : สมัยอีเอเจียน⁵⁵ (Aegean) ศิลปวัตถุของสมัยนี้ที่ยังคงเหลืออยู่ให้เราได้เห็นคืองานเครื่องปั้นดินเผาเท่านั้น
- 2000-1400 : สมัยครีเตียน⁵⁶ หรือไมโนอัน⁵⁷ (Cratean = Minoan) ได้พบพระราชวังที่เมือง Cnossus⁵⁸ และเมือง Phaestus⁵⁹ ในเกาะครีต (Crete)

สมัยก่อนโฮเมอร์⁶⁰ กรีกเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศกรีซ

- 2000 : ชาวกรีกเคลื่อนย้ายจากบริเวณลุ่มแม่น้ำ Danube เข้าสู่ประเทศกรีซ
- 1400-1100 : สมัยไมซีเนียน⁶¹ (Mycenean) หลังจากอาณาจักรของไมโนอันสลายตัวลงแล้ว เมืองต่างๆ ของกรีกก็รับเอาวัฒนธรรมของเกาะครีตสืบทอดไป
- 1184 : สงครามกรุงทรอย หรืออิลลิอุม (Troy : Illium) ทรอยเป็นเมืองโบราณของเอเชียไมเนอร์ หรือเอเชียน้อย ในแคว้นโทรอัส (Troas) กาพย์อีเลียดของโฮเมอร์ บรรยายถึงการยึดครองและการทำลายกรุงทรอยโดยพวกกรีก ซึ่งใช้เวลาถึง 10 ปีติดต่อกัน ในที่สุดกรีกใช้อุบายโดยซ่อนทหารอยู่ในม้าไม้เมื่อพวกทรอยเข็นม้าไม้เข้าเมือง เลี้ยงฉลองชัยชนะกันจนเมามาย ไม่ระวังตัว ทหารกรีกจึงออกจากม้าไม้ในตอนดึก ฆ่าฟันพวกทรอยและเผาเมืองเสีย จากการขุดค้นของชลีแมนปรากฏว่ามีเมืองทับถมกันอยู่ถึง 9 เมือง
- 1100 : การรุกรานของพวกดอเรียน⁶² (Dorians) พวกนี้เป็นกรีกสายที่ 2 จากลุ่มแม่น้ำ Danube หลังจากทีพวกกรีกสายแรก คือ อาเกียน (Achaean) ได้เคยรุกรานประเทศกรีซมาแล้ว กรีกสายดอเรียนนี้ได้

รุกรานเมืองต่างๆ ทำให้พวกกรีกที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนเป็นจำนวนมากต้องอพยพไปอยู่ตามฝั่งทะเลของเอเชียไมเนอร์

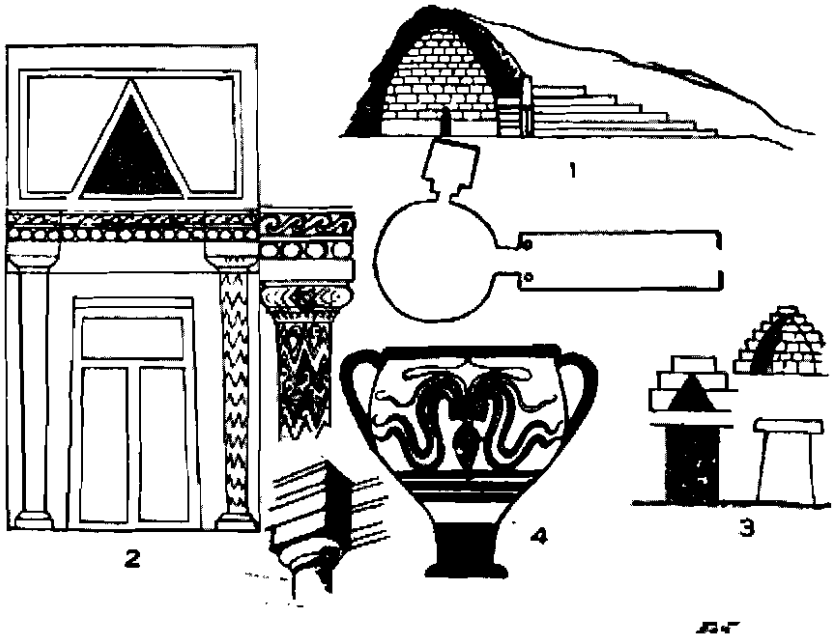
- 1100-900 : สมัยของการสร้างบ้านเมืองใหม่ หลังจากการรุกรานของพวกดอเรียน
- 900 : สมัยไฮเมอร์ ผู้แต่งกัพยอีเลียด⁶³ และโอดิสซีย์⁶⁴
- 776 : กีฬาโอลิมปิก⁶⁵ ครั้งแรก
- 700-600 : กรีกตั้งอาณานิคมขึ้นในเกาะซิซิลี ในภาคใต้ของอิตาลี และตามชายฝั่งทะเลดำ ในเกาะซิซิลี และในภาคใต้ของอิตาลีนั้นกรีกเรียกว่า Magna Gracia หรือกรีกผู้ยิ่งใหญ่ มีวิหารเทพเจ้าและโรงละครของกรีกมากมายซึ่งยังอยู่ในสภาพดีบรรดาอาณานิคมของกรีกดังกล่าวเป็นการให้อิทธิพลทางด้านศิลปวัฒนธรรมและศาสนาแก่ชนชาติอื่นๆ ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนเป็นอย่างมาก

สมัยศิลปะของกรีก

- 800-650 : Primitive เป็นสมัยเริ่มต้น
- 651-450 : Archaic เป็นสมัยศิลปะคลาสิกจาก Primitive
- 450-300 : Classic เป็นสมัยเจริญสูงสุด หรือยุคทอง
- 300-146 : Hellenistic เป็นสมัยที่ศิลปะของกรีกแพร่หลายไปสู่ประเทศต่างๆ ที่อยู่ในจักรวรรดิ และเริ่มเสื่อมคุณค่าลง

สงครามระหว่างกรีกกับเปอร์เซีย⁶⁶

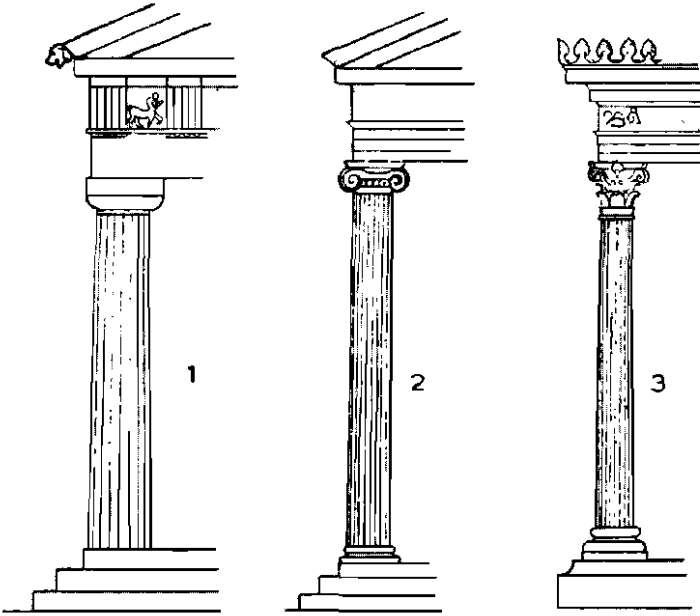
- 490 : กรีกชนะกองทัพบกเปอร์เซียที่มาราธอน
- 480 : กรีกชนะกองทัพเรือเปอร์เซียที่ซาลามิส
- 479 : กรีกชนะกองทัพบกเปอร์เซียที่ปลาเด
- 444-430 : กรุงเอเธนส์เป็นศูนย์กลางของความเจริญทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม ปรัชญา วรรณคดี และอื่นๆ ภาย

ไมซีนิ

1. สุสานของพระเจ้าอากาเมมโนน หรือคลังสมบัติของพระเจ้าอเดรอุสที่เมืองไมซีนิ
2. ประตูข้าวของสุสาน สังเกตได้ว่าศิลปะไมซีเนียนได้รับอิทธิพลจากศิลปะของเกาะครีตเพียงใด
3. แบบประตูและโดม ซึ่งเรียกว่าศิลปะ "เปลาสยิก" จะโดยบังเอิญหรือเพราะมีที่มาเช่นเดียวกันก็ได้ โดมของอินเดีย ก็สร้างขึ้นโดยวิธีก่อสร้างเป็นชั้นๆ ในเส้นระดับด้วย
4. แจกันหรือกระถางของไมซีเนียนนั้น เห็นได้ว่ามีที่มาจากแจกันของเกาะครีต

1 กรีกเรียกพวกที่อยู่ตามเกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน หมายถึงพวกที่ยังไม่เจริญ (Primitive)

กรีก

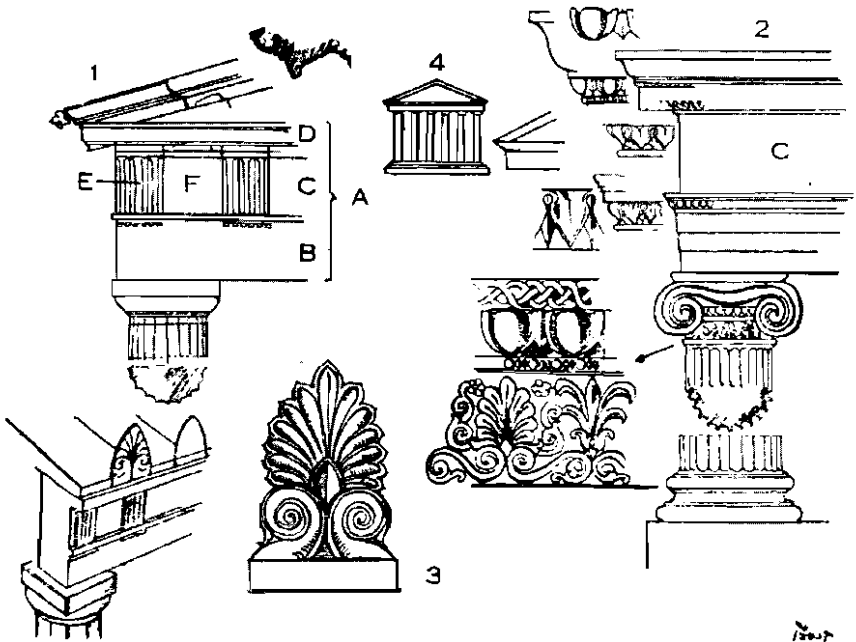
แบบสถาปัตยกรรมของกรีก

1. แบบคอริค ออร์เดอร์
2. แบบไอโอนิค ออร์เดอร์
3. แบบคอรินเธียน ออร์เดอร์

- ได้การนำของเพริคลีส⁶⁷ (Pericles)
- 431-404 : สงครามเปโลปอนเนเซียน⁶⁸ (Peloponesian Wars) ระหว่างกรุงเอเธนส์กับสปาร์ตา
- 382-346 : พระเจ้าฟิลลิปมหาราช⁶⁹ แห่งแคว้นมาซิโดเนีย⁷⁰ รวบรวมประเทศกรีซให้เป็นปึกแผ่น
- 356-323 : พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช⁷¹ รบชนะอียิปต์ เอเซียไมเนอร์ เมโสโปเตเมีย เปอร์เซีย
- 200-148 : สงครามระหว่างแคว้นมาซิโดเนีย กับโรม โรมชนะมาซิโดเนีย
- 146 : โรมรุกรานประเทศกรีซ ศิลปะของกรีกดำเนินไปตามสมัยเฮลเลนนิสติก

สกุลช่างเฮลเลนนิสติกของกรีก

- 300-133 : เพอร์กามุม⁷² (Pergamum) เป็นศูนย์กลางศิลปะที่มีชื่อเสียงในเอเชียไมเนอร์ ป้อมรักษาเมือง (Acropolis) ของเพอร์กามุมได้สร้างขึ้นหลังจากชัยชนะของอัททาลุสที่ 1⁷³ (Attalus I, 241-194) ต่อพวกกอลส์⁷⁴ (Gauls) ศิลปะในระยณะนี้เป็นแบบประเพณีและอย่างแบบจริง
- 300 B.C.-30 B.C. : อเล็กซานเดรีย⁷⁵ (Alexandria) สกุลนี้อยู่ภายใต้ราชวงศ์โตเลมี มีความสำคัญมากทั้งในด้าน วิทยาศาสตร์และศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปะแบบจริง ซึ่งให้อิทธิพลแก่ศิลปะโรมัน
- 100 B.C. (ประมาณ) : โรดส์⁷⁶ (Rhodes) รูปหมู่จำหลักหิน เลาคูน⁷⁷ (Laocoon) อันมีชื่อเสียง เป็นฝีมือของช่างสกุลนี้
- 100 B.C. (ประมาณ) : ทราลลิส (Thrallles) อยู่ในเอเชียไมเนอร์ งานประติมากรรมของสกุลนี้ที่รู้จักกันดี คือ รูปหมู่จำหลักหิน วัวผู้แห่งฟาร์นิส (Farnese Bull) โดยประติมากร 2 คนพี่น้อง คือ Apollomus และ Tauriseus
- โรม : ในกรุงโรมก็เช่นกัน ศิลปินกรีกได้สร้างงานประติมา

กรีซ

1. ดอริก ออร์เดอร์ ประกอบด้วยเสาไม่มีฐาน มีเว้าตื้นๆ 20 เว้า คานของหน้าจั่ว A ประกอบด้วยส่วนอยู่ติดกับหัวเสา Achitrave B Frieze C และ Comice D บริเวณ Frieze C มี Triglyph E และ Metope F สลับกันไป เนื้อที่บริเวณ Metope อาจเป็นพื้นเรียบ หรืออาจมีภาพจำหลักนูนสูงก็ได้
2. ไอโอนิก ออร์เดอร์ เสาไอโอนิกมีเว้าลึก 24 เว้า และระหว่างเว้ามี Fillet คั่นเป็นเส้นคิ่งคล้ายริบบิ้น Frieze C ของไอโอนิกและคอรีนเธียน ออร์เดอร์ โดยทั่วไปตกแต่งให้มั่งคั่งด้วยภาพจำหลักนูน เสาของแบบไอโอนิกและคอรีนเธียนมีฐานรองรับ
3. แอนเตฟิกซา ใช้ประดับด้านข้างของวิหาร เพื่อซ่อนรอยต่อของแผ่นหินอ่อนของหลังคา และใช้ประดับยอดหน้าจั่ว
4. หรือประดับยอดของศิลาจารึก

เรื่อง

กรรมไว้มาก รูปคนแขนขาขาด พบที่เมือง Belvedere
จำหลักโดย Apollionius Imo ในตอนต้นศตวรรษ
ที่ 1 B.C.

รายนามศิลปินผู้มีชื่อเสียงที่สุด

ประติมากร : สมัยรุ่งเรืองตอนแรก

ไมรอน⁷⁶ (*Myron*) : ประมาณ 450 B.C. งานชิ้นยอดเยี่ยม
ชิ้นหนึ่งของท่านผู้นี้คือรูปนักกีฬาขว้างจาน (*Discobolus*) จำหลักหิน

โพลิคลีตตุส (*Policletius*) : ประมาณ 430 B.C. จำหลักรูปนัก
รบชาวอเมซอน⁷⁹ (*Amezon*) และนักรบถือหอก (*Doryphore = Spear-
Bearer*)

ไฟดิอัส⁸⁰ (*Phidias*) : 500-431 B.C. งานที่มีชื่อเสียงชื่อรูปเทพี
มินเนอร์วา (*Minerva*) ใน *Acropolis*⁸¹ แห่งกรุงเอเธนส์

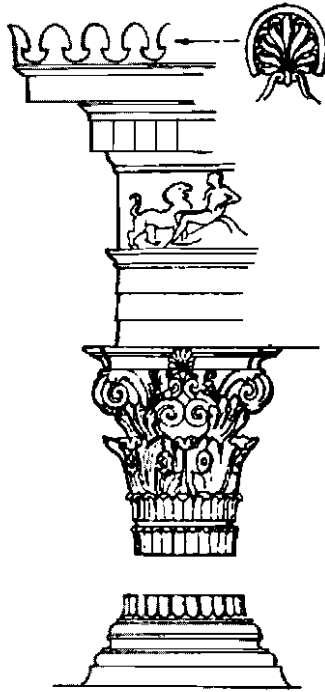
แปรกซิทีลิส (*Praxiteles*)⁸² : 385-320 B.C. งานที่มีชื่อเสียง
คือรูป *Hermes* แบบเด็ก *Dionysus* และรูป *Aphrodite*

ลีซิปปัส (*Lysippus*) : 380-318 B.C. เป็นช่างประจำพระองค์
ของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช ทำงานไว้มากไม่ต่ำกว่า 1,500 ชิ้น
งานที่มีชื่อคือ รูปพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ รูปนักมวยปล้ำ รูปเฮอร์คิวลิส
 เป็นต้น

จิตรกร : ไม่มีงานของจิตรกรกรีกผู้ยิ่งใหญ่เหลืออยู่ถึงปัจจุบัน

โพลิกลโนตัส (*Polygnotus*) : ทำงานอยู่ระหว่าง 470-440 B.C.
ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของงานจิตรกรรม พยายามเขียนภาพ
ให้มีความสลับซับซ้อนกันเพื่อให้เกิดความลึกและมีระยะ เริ่มให้แสง
และเงาในตัวภาพ โครงการสีเป็นอย่างธรรมชาติ งานที่มีชื่อได้แก่
จิตรกรรมฝาผนังที่กรุงเอเธนส์ และในท้องโถงของพวก *Cnidians* ที่
*Delphi*⁸³ เป็นเรื่องสงครามกรุงทรอย และการผจญภัยของยูลิสสิส

เซอูซีซ (*Zeuxis*) : ทำงานระหว่างปี 420-390 B.C. กล่าว
กันว่าท่านผู้นี้เขียนพวงองุ่นเหมือนจริง จนนกบินมาจิก มีความก้าว

คอรินเธียน ออร์เดอร์ เริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 5 B.C. ส่วนดอริก และไอโอนิก มีอายุจากศตวรรษที่ 10-8 B.C.

หน้าในการให้เงาและสีมาก

อเปลเล (Apelle) : 4th B.C. ทำงานให้แก่พระเจ้าฟิลลิปและพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ มีฝีมือประณีตงดงามเป็นเยี่ยม งานที่มีชื่อได้แก่ Aphrodite และรูปเหมือนของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์กับสายฟ้า (Alexander with Thunder Bolt) หลังจากรัชสมัยของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์แล้ว งานจิตรกรรมของกรีกเริ่มเสื่อมลงกลายเป็นศิลปะเลียนแบบ ไม่มีจิตรกรที่มีชื่อเสียงโด่งดังอีก กลับไปนิยมงานจิตรกรรมประดับหิน (Mosaic) ตกแต่งพื้นและผนังเป็นลวดลายและทิวทัศน์ ศิลปินเหล่านี้ได้ไปทำงานในกรุงโรม เมื่อโรมันชนะกรีก

ฝีมือการช่างอันวิจิตรของกรีกนั้น อาจสังเกตได้จากภาพเขียนบนแจกัน⁸⁴ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 สมัย คือ

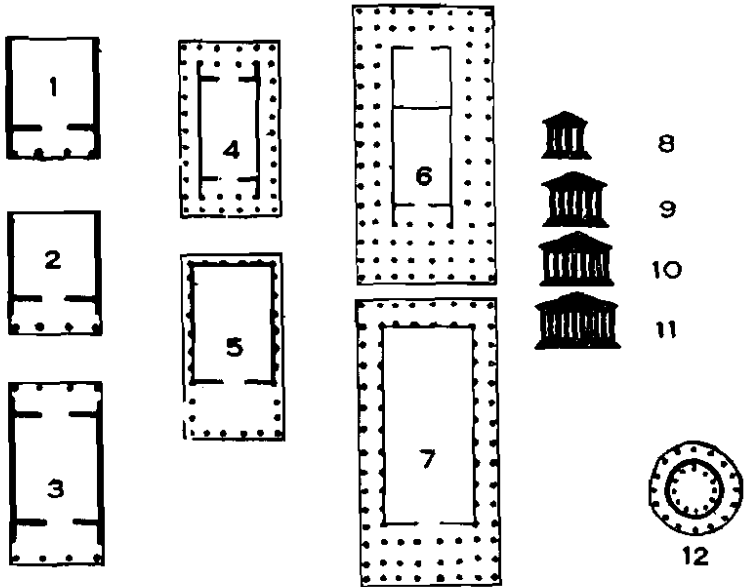
1. สมัย Primitive มีลายเป็นรูปสัตว์และรูปคนลักษณะเรขาคณิต
2. สมัย Archaic มีรูปคนระบายสีดำบนพื้นสีแดง
3. สมัย Classic มีรูปคนระบายสีแดงบนพื้นสีดำ
4. สมัย Hellenistic มีลวดลายผสมรูปคนและสัตว์ ดอกไม้

ไปไม้ ใช้สีหลายสี งานส่วนมากของสมัยนี้ใช้สำหรับพิธีการศพ

อโครโปลิส (Acropolis) : ทุกเมืองของกรีกมีอโครโปลิส ที่มีชื่อเสียงที่สุดคืออโครโปลิสของกรุงเอเธนส์ ซึ่งมีวิหารที่งดงามที่สุดของสถาปัตยกรรมของกรีก คือ

วิหารปาร์เธนอน⁸⁵ (Parthenon) สร้างเมื่อปี 447-332 B.C. โดยอิกนิตัส และแคลลิเครตีส (Ictinus, Callicrates) ในกฎของดอริค⁸⁶ (Doric order) วิหารนี้มีงานประติมากรรมอันมีชื่อเสียงตรงหน้าจั่ว เป็นเรื่องการเกิดของกรุงเอเธนส์ และการโต้แย้งของเทพเจ้าโปไลดอน และเทพีเอเธนา ว่าใครจะเป็นผู้อุปถัมภ์กรุงเอเธนส์ และภาพจำหลักนูนเรื่องขบวนแห่ทางศาสนาของวิหาร (Panathenaic procession)

วิหารอีเรคธีอุม (Erechtheum) สร้างเมื่อปี 420-408 B.C. เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่วีรบุรุษอีเรคธีอุส (Erechtheus) เป็นสถาปัตยกรรม

แปลนของวิหารกรีก

1. Distyle in Antis มีเสา 2 เสา ข้างหน้าด้านเดียว
2. Prostyle มีเสา 4 ต้น ด้านหน้า
3. Amphiprostyle มีเสา 4 ต้น ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง
4. Peripteral มีเสา 6 ต้น ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง
5. Pseudo-peripteral มีเสาครึ่งต้น แนบกับผนัง จะเรียกว่าเสาปลอม (pseudo) ก็ได้
6. Dipteral มีเสา 8 ต้น ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง
7. Pseudo-dipteral เหมือน 6. แต่เสาชั้นในแนบกับผนัง รูปตั้งด้านหน้าของวิหารกรีก
8. Tetrastyle เสา 4 ต้น อยู่ด้านหน้า
9. Hexastyle เสา 6 ต้น อยู่ด้านหน้า
10. Octastyle เสา 8 ต้น อยู่ด้านหน้า
11. Decastyle เสา 10 ต้น อยู่ด้านหน้า
12. Peripteral circular วิหารแปลนกลมมีเสาล้อมรอบ

กรรมแบบไอโอนิก⁸⁷ (Ionic order) รูปผู้หญิงยืนที่เรียกว่า แครีอาติด⁸⁸ (Caryatids) ของวิหารนี้มีชื่อเสียงมาก อยู่ในกรุงเอเธนส์

วิหารแห่งชัยชนะ (The Temple of Nike-Victory) อยู่ในสมัย Archaic สถาปัตยกรรมเป็นแบบไอโอนิก ตกแต่งด้วยประติมากรรมสมัย Classic

ประตูใหญ่ปรอปีเลีย (The Propylaea) สร้างเมื่อปี 437-432 B.C. เป็นประตูเข้าไปสู่บริเวณอันศักดิ์สิทธิ์ของอโครโปลีส เป็นสถาปัตยกรรมแบบดอริกและไอโอนิก

อนุสาวรีย์ของลีสสิเครตีสผู้เป็นนักร้องและนักดนตรี (Choragic Monument of Lysicrates, Athens)

แบบการปกครองของกรีก⁸⁹ (Greek Forms of Government)

1. การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Kingdoms or Monarchy) คือการปกครองซึ่งอำนาจมาจากบุคคลคนเดียว และมีอภิสิทธิ์ในการบริหารโดยตรง

2. การปกครองระบอบขุนนาง หรือบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีตำแหน่งสูงในหน้าที่ราชการ (Aristocracy)

3. การปกครองระบอบการอำนาจบริหารโดยบุคคลกลุ่มหนึ่ง ได้แก่พวกเจ้าของที่ดิน และพวกพ่อค้าที่ร่ำรวย (Oligarchy)

4. การปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งอำนาจมาจากปวงชน (Democracy)

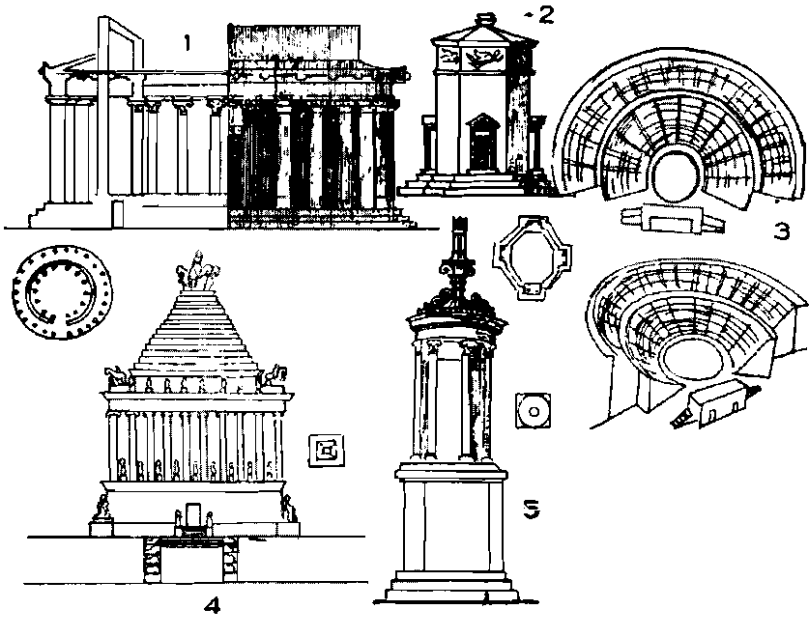
5. การปกครองระบอบทรราช ซึ่งการใช้อำนาจของบุคคลเป็นไปอย่างบังคับ กตขี้ หรือไม่เป็นธรรม (Tyranny)

รายนามเทพเจ้าที่สำคัญและกึ่งเทพเจ้าของกรีก⁹⁰

Chaos : ครอบครองโลกซึ่งยังอยู่ในสภาวะที่ไม่มีระเบียบ

Uranus + Gea : มีลูก 12 คน เป็น Titans 6 Cyclops 3 Centimanis 3

Cronus : ซึ่งเป็น Titan ผู้หนึ่ง ทำการขบถต่อ Uranus และ

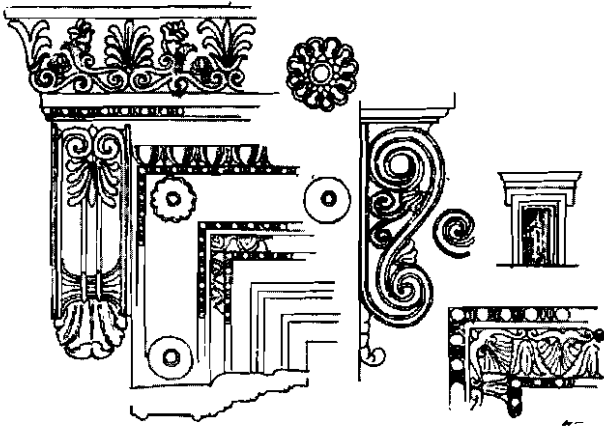
1. รูปตัดของวิหาร Tholos มีเสานแบบ Corinthian อยู่ข้างใน เสานแบบ Doric อยู่ข้างนอก
2. The Tower of the wind หอคอยนพเคราะห์
3. แพลนโรงละครของกรีก
4. สุสานที่เมือง Halicarnassos
5. Choragic Monument ของ Lysicrates

ปกครองโลกให้ระเบียบ

Rhea : ภริยาของ Cronus ซ่อนลูกของนางไว้ได้ผู้หนึ่ง จาก Cronus ซึ่งกินลูกของตนเพราะกลัวว่าจะถูกแย่งอำนาจ ลูกที่รอดนี้คือ Zeus เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นรบชนะบิดา และปกครองโลกต่อไป พวก Titan ซึ่งเป็นพี่น้องของบิดาจึงขบถต่อ Zeus แต่พ่ายแพ้ เพราะพวก Cyclops ช่วย Zeus ต่อมา Zeus จึงเป็นเทพเจ้าสูงสุดของกรีก

รายนามเทพเจ้าของกรีก ซึ่งบางครั้งโรมันเรียกอย่างหนึ่ง อิตาเลียนเรียกอย่างหนึ่ง

กรีก	โรมัน	อิตาเลียน	
Zeus	Jupiter	Jove	= เทพเจ้าสูงสุด ถือสายฟ้า และโล่ห้ำสัญลักษณ์นกอินทรี คทา
Apollo	Phoebus	Sol	= สุริยเทพ วรรณกรรม ดนตรี ศิลปการแพทย์ สัญลักษณ์ หนู พิณ
Artemis	Dianna	Selene	= พระจันทร์ เป็นน้อง Apollo เทพีแห่งการล่าสัตว์ สัญลักษณ์ กวาง จันทร์แรม
Mars	: เทพเจ้าแห่งสงคราม สัญลักษณ์ หมวกเฮลเมต (Helmet) และหอกพุ่ง (Lance)
Hermes	Mercury	: ผู้สื่อข่าว ขโมย ลม คนเลี้ยงแกะ สัญลักษณ์ ปีก
Dionysus	Bacchus	: เทพเจ้าแห่งการเลี้ยงฉลองของชาวนา
Heracles	Hercules	: เทพเจ้าแห่งการช่วยมนุษยธรรม

ลวดลายของกรีก

1. โต๊ะ 3 ขา (Tripod)
2. แท่นโคมไฟ
3. ลายตกแต่งแจกัน
4. ลายประติมากรรมลักษณะใบชคันตุศ (Acanthus)
5. รูปเก้าอี้จากภาพจำหลักนูน

Centaurs	: มีรูปร่างครึ่งคนครึ่งม้า เป็นที่ปรึกษาของ Hercules สัญลักษณ์ ลมสลาตัน (Herican)
Satyrs	: รุกขเทวดา (ชาย หญิง)
Hera	Juno	: เทพีแห่งสวรรค์ การแต่งงาน สัญลักษณ์ นกยูง ท้องฟ้า
9 Muses	: เทพเจ้าแห่งประวัติศาสตร์ การเดินรำ ดาราศาสตร์ ความเศร้าโศก การร้องเพลง ความรื่นเริง กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ อยู่ภายใต้ความอุปถัมภ์ของ Apollo
Venus	Aphrodite	: เทพีแห่งความรัก ความสามัคคี ความรื่นเริง สัญลักษณ์ นกเขา
Cupid	Eros	: บุตรชายของ Venus ความรักชั่วฉับพลัน
Poseidon	Neptune	: เทพเจ้าแห่งทะเล (พระสมุทร) สัญลักษณ์ ตรี ศูล ม้า
Demeter	Ceres	: เทพีแห่งการเกษตร สัญลักษณ์ ร่องเท้า เคียว
Perseus	: บุตรชายของ Zeus ผู้ประหาร Medusa
Medusa	: มีปีก ผมหงอก ความอิจฉาริษยา
Fuans	: ลำธาร

Athena	Minerva	Palla	:	เทพีแห่งสันติและปัญญา สัญลักษณ์ ฟ้าแลบ ต้น มะกอก นกฮูก
Aurora	:	มหาดเล็กของ Apollo มีหน้าที่ประกาศการเสด็จ ออกของสุริยเทพ
Vulcan	:	ช่างเหล็ก สวามีของ Venus สัญลักษณ์ ทัง ค้อน
Psyche	:	ภรรยาของ Cupid วิญญาณอมตะ
Plutos	Hades	Orcus	:	เทพเจ้าแห่งนรก และความ มั่งคั่ง
Hestia	Vesta	:	พระภูมิ ไฟศักดิ์สิทธิ์
Nike	:	เทพเจ้าแห่งชัยชนะ
Atlas	:	เทพเจ้าผู้แบกโลก
Nymphes	:	บุตรธิดาของ Zeus นางไม้ ปรากฏกายเป็นหญิงสาว สวย ฟ้านักอยู่ทั่วไปในป่า ลำธาร กระแสน้ำ

เอตรูเรีย

B.C. 1100-900 : เป็นระยะเวลาโดยประมาณที่พวกเอตรูสกัน⁹¹ ตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศอิตาลี พวกนี้มาจาก เอเชียไมเนอร์ นำเอาวิธีการก่อสร้างระบบ Arches และ Vaults เข้ามาใช้ ชนชาติเอตรูสกันได้ รับวัฒนธรรมจากกรีกด้วย และนำเอาวัฒนธรรมของเมโสโปเตเมียและกรีกไปสู่กรุงโรม

ศตวรรษที่ 7-5 B.C. : เป็นสมัยรุ่งเรืองของอารยธรรมเอตรูสกัน

ศตวรรษที่ 6 B.C. : กษัตริย์เอตรูสกันปกครองโรม

ศตวรรษที่ 4 B.C. : พวกกรีก กอลส์ และโรมัน โจมตีเอตรูสกัน
อำนาจของเอตรูสกันเสื่อมลง

280 : ประเทศเอตรูเรียเข้าร่วมกับสาธารณรัฐโรมัน
พวกเอตรูสกันสร้างวิหารฐานสูง (Podium)
กลางครึ่งวิหารมี 3 ห้องที่เป็นพิเศษ คือนิยม
ตกแต่งสุสานด้วยงานประติมากรรมจิตรกรรม
งานโลหะ ฯลฯ พวกเอตรูสกันมีประเพณี
นิยมปั้นหรือสลักรูปคนตายลงบนฝาหีบศพ
หิน (Sarcophagus) ประเพณีเช่นนี้ พวก
เอตรูสกันจึงมีชื่อทางการสร้างรูปเหมือน
(Portraiture) นอกจากนี้แล้วยังมีฝีมือใน
งานช่างโลหะและปูนปั้น ซึ่งใช้สำหรับตกแต่ง
วิหารอีกด้วย

โดยปกติ สหพันธ์ของเอตรูสกัน ประกอบด้วยเมืองต่างๆ 12 เมือง ที่นับว่าสำคัญมาก
คือ VEIO-VETRI-NORCHIA-CHIUSI-
PERUGIA-FIESOLE-VOLTERRA-
AREZZO

สมัยต่างๆ ของงานประติมากรรม

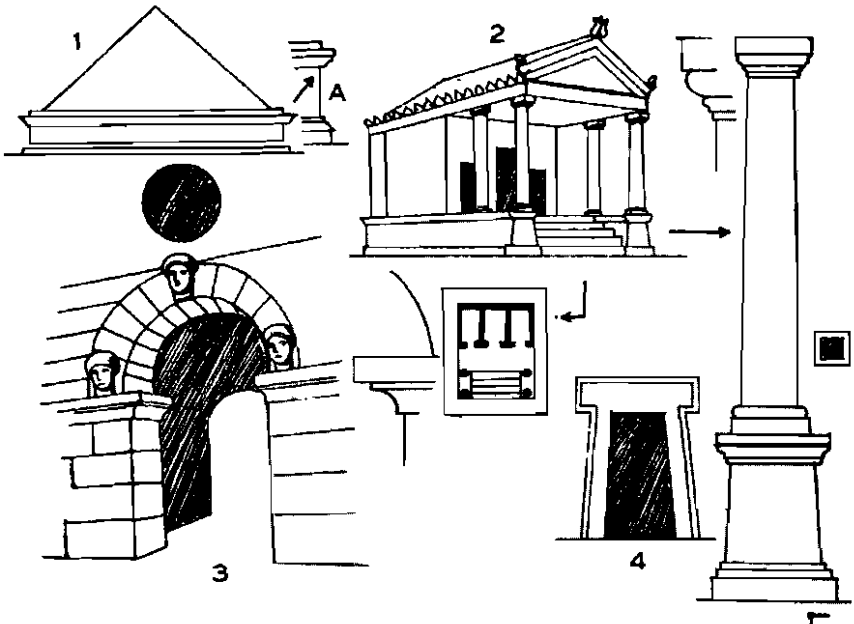
B.C.800-400 : Primitive-แสดงออกซึ่งลักษณะของชาวชนบทเอตรูสกัน

400-300 : Hellenistic-ได้อิทธิพลศิลปะกรีก

300-100 : ฝีมือสูงขึ้น มีลักษณะของเอตรูสกันมากกว่าสมัย
Hellenistic

งานประติมากรรมที่มีชื่อ

รูปหมาป่า รูปกิเมอรา⁹² (Chimera) ศีรษะบรูตุส (Brutus)
รูป Apollo แห่ง Veio รูปนักปาฐก (Orator)

คำบรรยายประกอบแบบศิลปะของเอตรูสกัน และโรมัน

เอตรูเวีย

1. ที่ฝังศพของเอตรูสกัน มีฐานสูง "A"
2. วิหารมี 3 ห้อง มีฐานรองรับ
3. ประตูเข้าเมือง
4. ประตูของเอตรูสกัน ทำให้คิดว่าได้แบบมาจากศิลปะ Pelasgic ซึ่งพบในแอเซียไมเนอร์ เกาะครีต และในสมัยก่อนไฮเมอส์ ของกรีซ

โรม

จากศตวรรษที่ 6-4 B.C. โรมได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมเอตรูสกัน จากศตวรรษที่ 3 B.C. ถึงประมาณ 50 B.C. ประเทศกรีซเป็นผู้นำทางพุทธิปัญญาของโรม หลังจาก 50 B.C. โรมมีลักษณะศิลปะของตัวเอง และจากนี้ไปจนถึงศตวรรษที่ 2 A.D. ศิลปะของโรมเข้าสู่ยุครุ่งเรือง

ศิลปะของโรมสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของชนชาตินักรบ นักกฎหมาย และกสิกร

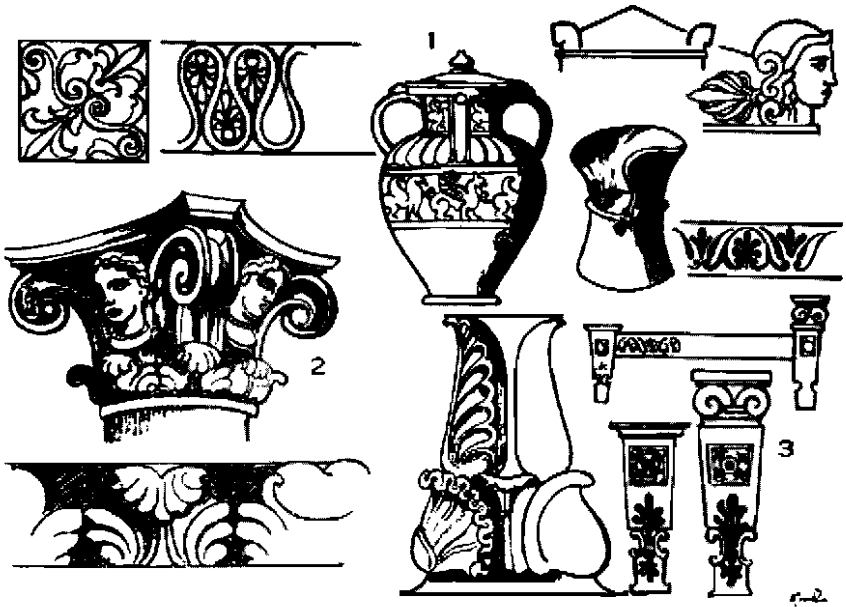
สถาปัตยกรรม : โรมมีชื่อเสียงในทางก่อสร้างอย่างยิ่งการใช้วิธีการใช้ระบบ Arches และ Vaults อำนวยให้โรมสร้างสถาปัตยกรรมอันวิจิตรงดงามทั่วอาณาจักร

บรรดาพระราชวัง ฟอรัม⁹³ (Forum) โรงละคร และโรงละครกลางแจ้ง (Amphitheatres) สนามกีฬา (Stadiums) โรงละครสัตว์ (Circus) สระอาบน้ำ (Thermal baths) สุสาน⁹⁴ (Mausoleums) ท่อรับน้ำ (Aqueducts) เสาที่ระลึก (Commemorate columns) ประตูชัย (Arches of Triumph) สะพาน ถนนต่างๆ พิสูจน์ให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมโรมัน

ประติมากรรม : ประติมากรรมของโรมัน แตกต่างกับของกรีก เพราะมีลักษณะเป็นจริงทั้งรูปและเรื่องของงาน ในการสร้างรูปเหมือนศิลปินโรมันบรรลุผลสำเร็จอย่างสูงยิ่ง

จิตรกรรม : งานจิตรกรรมของโรมันอันงดงามที่มีลักษณะคล้ายงานจิตรกรรมได้พบมากเป็นพิเศษโดยเฉพาะที่เมืองปอมเปอี⁹⁵ (Pompeii)

งานจิตรกรรมของโรมันแสดงให้เห็นถึงการวาดเส้นและการใช้สีอย่างวิจิตรแต่ยังไม่มีคุณสมบัติเป็นสามมิติ

ลายของเอตรูสกัน

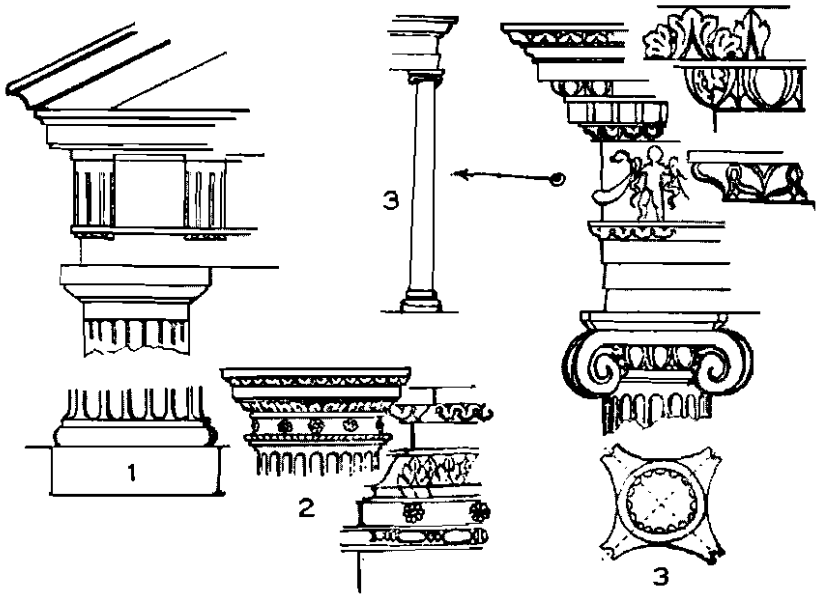
1. กระถางใช้ในพิธีศพ มีรูปสิงห์มีปีกเป็นแถว แสดงถึงการตกทอดของศิลปะของบาบิโลเนีย
2. หัวเสาประกอบด้วยศีรษะผู้หญิง เป็นลักษณะพิเศษโดยเฉพาะของศิลปะเอตรูสกัน
3. เติงงนอนซึ่งมีทรวดทรงอันอาจเห็นได้จากเครื่องเรือนในสมัย Neo classic (คริสต์ศตวรรษที่ 19)

โมซายิก (Mosaic) : โรมันนิยมการประดับ (หิน) เป็นลวดลาย ตกแต่งบนผนังและพื้น

ปูนปั้น (Stucco) : ใช้ตกแต่งผนังห้องเล็กๆ ติดต่อกันไป

ศักราชที่สำคัญ

- B.C. 753 : การสร้างกรุงโรม⁹⁶
 618-510 : โรมอยู่ภายใต้การปกครองของเอตรูสกัน
 510 : โรมเป็นสาธารณรัฐ
 280 : โรมปกครองอิตาลีทั้งหมด
 264-241 : สงครามปุนิค (Punic war) ครั้งที่ 1
 218-201 : สงครามปุนิค ครั้งที่ 2
 202 : Scipio the African⁹⁷ มีชัยชนะ Hannibal ซึ่งเป็นแม่ทัพชาว Carthage ที่ Zama
 149-146 : สงครามปุนิค ครั้งที่ 3 เมือง Carthage ถูกทำลาย
 148 : โรมชนะแคว้น Macedonia
 146 : โรมครอบครองประเทศกรีซ
 100-44 : รัชสมัยของ Julius Caesar
 31 : Octavian รบชนะ Marcus Anthony ที่เมือง Anctium
 30 : Octavian Augustus ได้รับการประกาศให้เป็นจักรพรรดิองค์แรกของชาวโรมัน
 A.D. 14 : Octavian Augustus สิ้นพระชนม์
 54-68 : รัชสมัยของพระเจ้า Nero
 64 : ไฟไหม้กรุงโรม⁹⁸
 69-79 : จักรพรรดิ Vespasian สร้าง Colosseum⁹⁹
 79 : เมือง Pompeii Stabia และ Erculaneum ถึงแก่ความพินาศ โดยการระเบิดของภูเขาไฟ Vesuvius
 79-81 : จักรพรรดิ Titus รบชนะเมือง Jerusalem สร้างประตูชัย¹⁰⁰ ของ Titus ในกรุงโรม

โรม

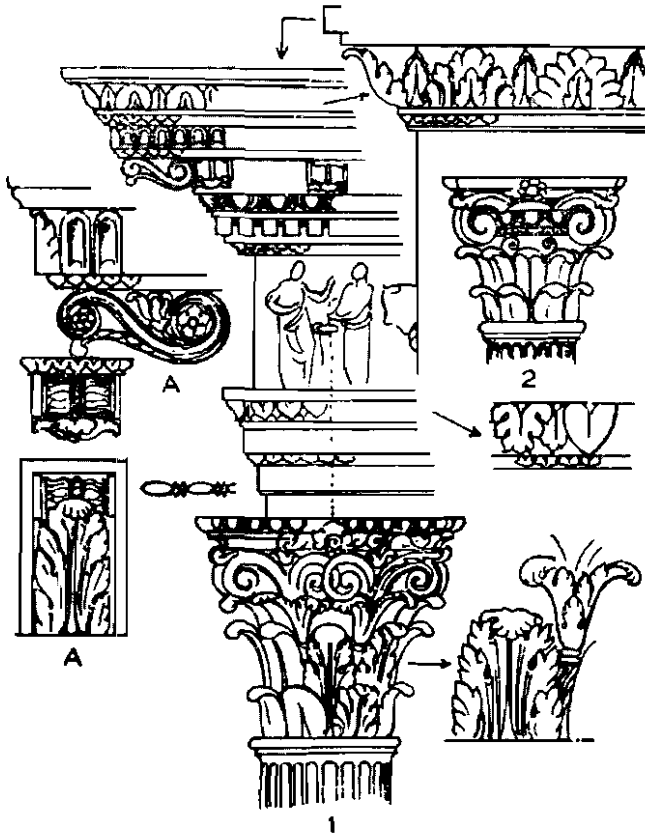
โรมใช้แบบสถาปัตยกรรม 5 แบบ คือ

Doric Order, Ionic Order, Corinthian Order, Composite Order และ Tuscan Order

1. Roman Doric Order แตกต่างไปจากของกรีก ที่มีฐานและมีเว้าที่ตัวเสาเล็กกว่าแบบเดิมของกรีก
2. Doric Order สมัยต่อมา
3. แบบ Ionic Order

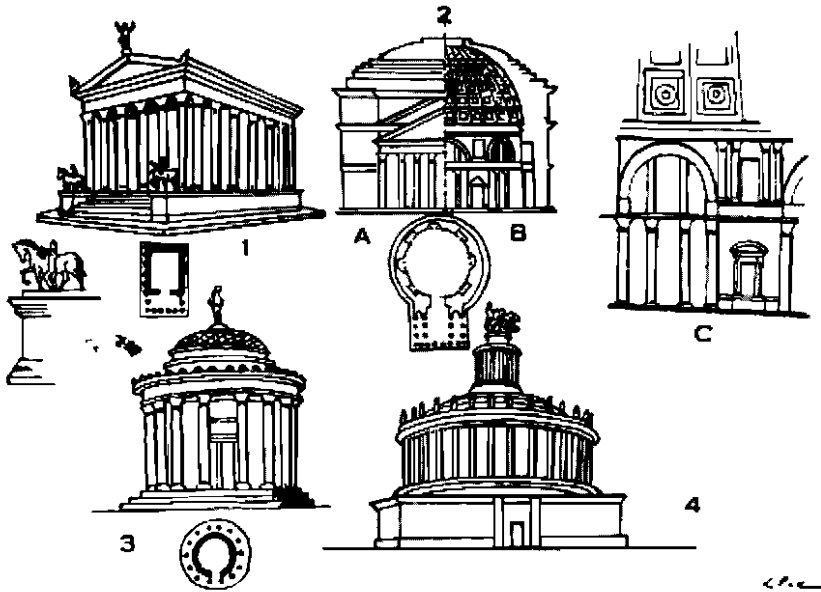
- 98-117 : จักรพรรดิ Trajan ครอบครองแคว้น Dacia¹⁰¹ สร้างเสา
ที่ระลึกของ Trajan ในกรุงโรม และประติมากรรมที่เมือง
Benevento
- 117-138 : จักรพรรดิ Hadrian สร้างวิหาร Pantheon¹⁰² และสุสาน
ของพระองค์ในกรุงโรม
- 161-180 : จักรพรรดิ Marcus Aurelius สร้างรูปของพระองค์
กำลังขี่ม้าออกศึกในกรุงโรม (Equestrian Statue)
- 193-211 : จักรพรรดิ Septimius Severus สร้างประติมากรรมใน
กรุงโรม
- 211-217 : จักรพรรดิ Caracalla สร้างสระอาบน้ำในกรุงโรม
(221+104 เมตร)
- 284-305 : จักรพรรดิ Diocletian สร้างพระราชวังที่เมือง Spalato
- 305-312 : จักรพรรดิ Maxentius สร้างโรงละครสัตว์ขึ้นในกรุงโรม
- 306-337 : พระเจ้า Constantine สร้างประติมากรรมในกรุงโรม
- 313 : ราชโองการแห่งเมืองมิลาน ให้อิสรภาพแก่ผู้ทึ่นับถือ
ศาสนาคริสต์
- 330 : พระเจ้า Constantine มหาราช สร้างเมืองหลวงใหม่
ในแคว้น Byzantium¹⁰³
- 379-385 : จักรพรรดิ Theodosius แยกอาณาจักรโรมันออกเป็นภาคตะวันตกและตะวันออก
- 410 : Alaric แห่งพวก Visigoths¹⁰⁴ โจมตีกรุงโรม
- 450 : Attila หัวหน้าพวก Huns¹⁰⁵ รุกรานอิตาลี
- 455 : พวก Vandals¹⁰⁶ ปล้นสะดมยึดกรุงโรม
- 475 : Romulus¹⁰⁷ จักรพรรดิองค์สุดท้ายของโรมัน

ศาสนา : ศาสนาของโรมันคล้ายกับของกรีกมาก มีวิหารเทพ
เจ้าต่างๆ เหมือนกัน โรมันรับเอาพิธีการทำนายเหตุการณ์จากพวก
เอเดรูกันโดยการใช้เครื่องในของสัตว์ที่บูชาัญเป็นสื่อการทำนาย

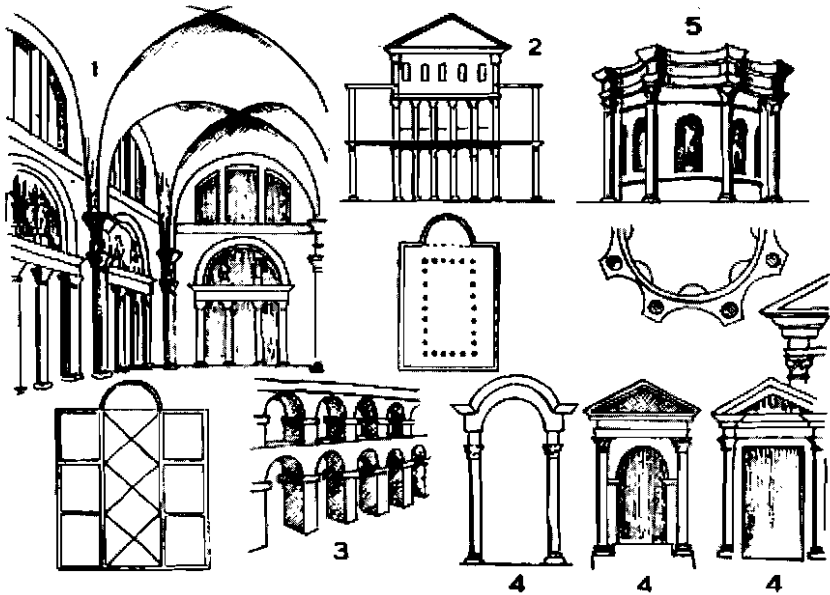

โรม

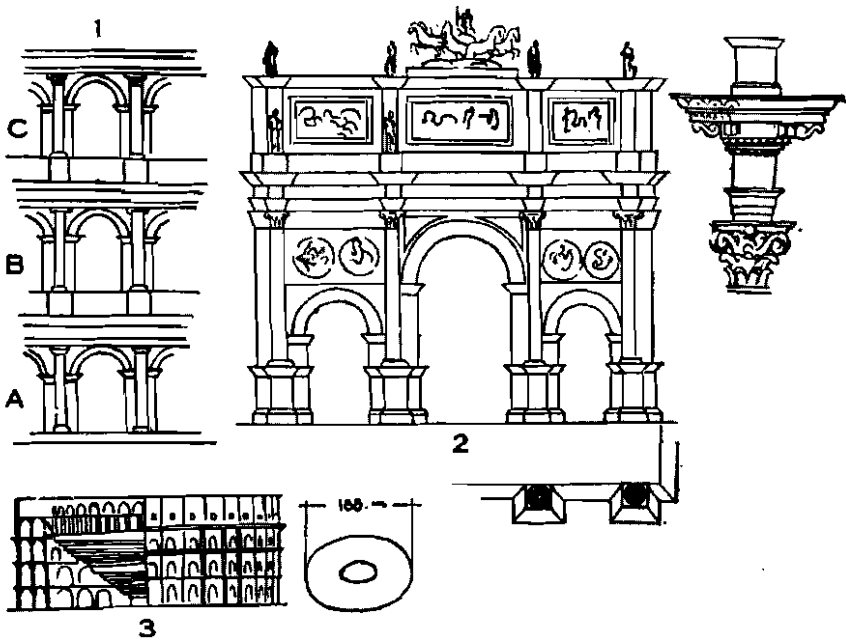
1. แบบ Corinthian Order ของโรมนั้นมีส่วนละเอียดมากกว่าของกรีก โดยเฉพาะเราอาจสังเกตได้จากคันทวย "A" ภายได้ส่วนบนของ Cornice ซึ่งใช้กันแพร่หลายในสถาปัตยกรรมของสมัย Renaissance
2. แบบ Composite Order หัวเสาของแบบนี้ ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของแบบ Ionic (ส่วนบน) และของ Corinthian Order (ส่วนล่าง)

1. วิหารแบบ Pseudo peripteral Hexastyle จงสังเกตว่าวิหารของโรมันมีฐานรองรับ (Podium) แทนพื้น 3 ชั้นอย่างของกรีก
2. วิหาร Pantheon "A" ภายนอก "B" ภายใน "C" ส่วนละเอียดของภายใน
3. วิหารแบบ Peripteral circular ของ Vesta (พระแม่มิ)
4. สุสานของจักรพรรดิ Hadrian อันอาจเป็นแบบเดิม ปัจจุบันนี้เรียกว่า Castel St. Angelo หรือ Mole Adriana

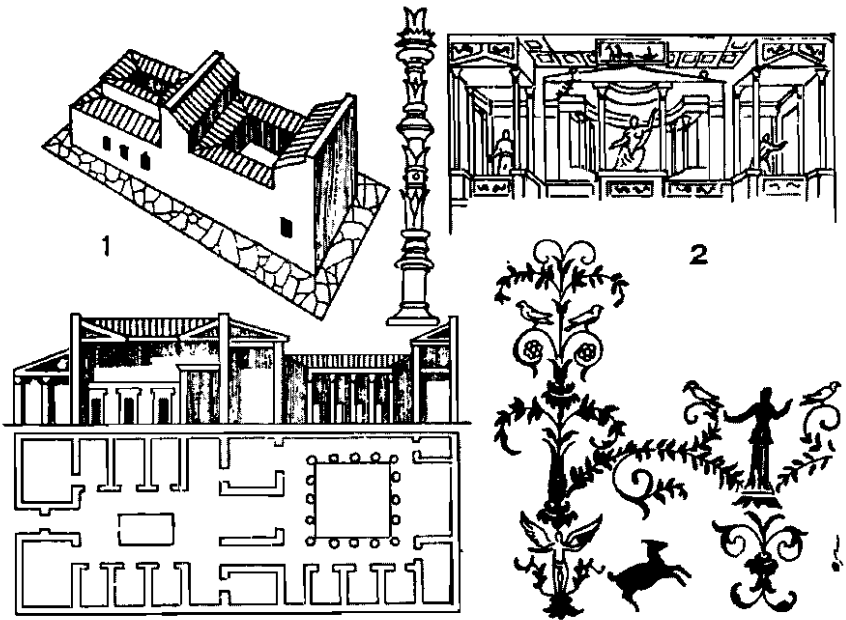

1. Roman Vaults การก่อสร้างด้วยระบบ Arches และ Vaults อำนวยให้โรมันสร้างงานสถาปัตยกรรมอันเป็นอนุสรณ์ได้ทั่วอาณาจักร
2. ศาลของโรมัน (Roman Bastika)
3. สะพานรับน้ำ (Acqueduc) เป็นงานวิศวกรรมที่ยิ่งใหญ่ประเภทหนึ่งของโรมัน
4. แบบประตูและหน้าต่าง ซึ่งไม่สถาปัตยกรรมของสมัย Renaissance ได้ใช้กันอีก
5. สถาปัตยกรรมของโรมันสมัยต่อมา ปัจจุบันนี้เรียกว่าแบบ Baroque (ปลายสมัย Renaissance)

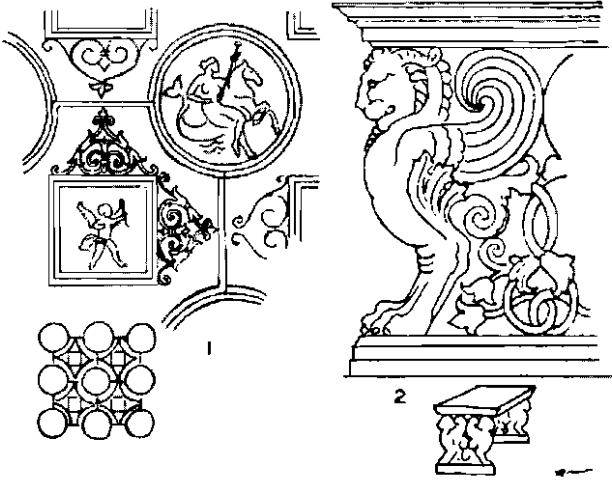
โรม

- สถาปัตยกรรมของโรมันใช้ Arches และ Vaults เป็นโครงสร้าง แต่ในการตกแต่งให้มีความอลังการ โรมันใช้เสา แบบของเสาที่ใช้ตกแต่งมีต่างๆ กัน แต่ละชั้นของอาคาร พื้นใช้เสาแบบ Doric (A) ชั้นที่ 1 ใช้ Ionic (B) และชั้นที่ 2 ใช้ Corinthian (C)
- ประตูชัยของโรมันอาจมี 3 หรือ 1 Arch
- แบบลายเส้นของโรงละคร Colosseum ซึ่งอาจบรรจุคนถึง 45,000 คนขึ้นไป

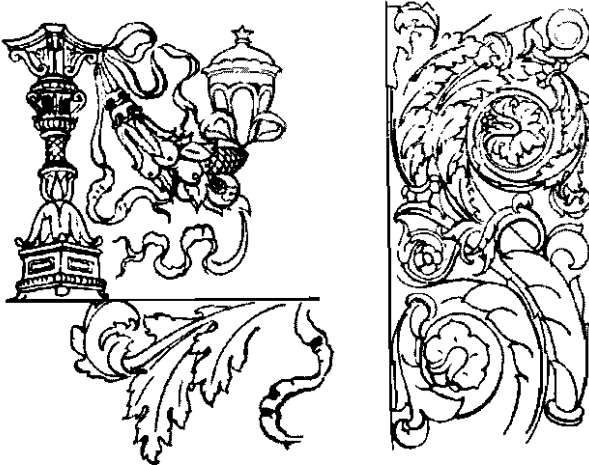

1. แบบบ้านทางภาคใต้ของอิตาลี (Italy house)

2. จิตรกรรมฝาผนังของปอมเปอี สิ่งที่ได้ว่า ภาพเขียนประกอบด้วยทัศนียภาพทางสถาปัตยกรรมนั้นเป็นลักษณะโดยเฉพาะของศิลปะปอมเปอี

1. ลวดลายตกแต่งเพดานทำด้วยปูนปั้นหรือระบายสี
2. แบบโต๊ะหินอ่อนของโรมัน

ลวดลายสลักหินอ่อนของโรมัน แสดงให้เห็นถึงลักษณะตามธรรมชาติยิ่งกว่าของกรีก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ใบ Acanthus)

ศิลปะคริสเตียน (คริสต์ศตวรรษที่ 1-10 A.D.)

คริสต์ศาสนาสอนให้มนุษย์มีความรัก ปรารถนาภาพ และความหวังแห่งชีวิตทางด้านจิตชั่วกาลนิรันตรอันสูงส่ง เหนือลัทธิบูชาไฟ¹⁰⁸ (Mithraism) ของพวกเปอร์เซีย เหนือศาสนาของกรีกและโรมัน เหนือการเคารพเทพี Isis ของพวกอียิปต์

แต่เพราะว่า คติของคริสต์ศาสนา (Christian ideology) ตรงกันข้ามกับหลักสำคัญในการสร้างอาณาจักรโรมัน ดังนั้นจักรพรรดิโรมันจึงประหารพวกคริสเตียน ด้วยเหตุนี้พวกคริสเตียนจำต้องสร้างอุโมงค์ใต้ดิน¹⁰⁹ (Catacomb) ใช้เป็นที่ฝังศพและเป็นที่ประชุมบูชาพระเจ้าของตนด้วย

คริสต์ศตวรรษที่ 1-313 A.D. : เป็นระยะเวลาการสร้างอุโมงค์ใต้ดินซึ่งภายในห้องประชุมตกแต่งด้วยงานประติมากรรมบนที่บาศพหิน ด้วยงานจิตรกรรม งานประดับหินและปูนปั้น

313 A.D. : ราชโองการแห่งมิลาน ประกาศใช้โดยพระเจ้า Constantine มหาราช ให้อิสราภาพแก่ผู้นับถือคริสต์ศาสนา พวกคริสเตียนจึงสร้างที่ประชุมทางศาสนา¹¹⁰ (Christian basilicas) สร้างสถานที่เจิมน้ำมนต์ (Baptisteries) และวัด (Monasteries) ขึ้นขณะที่ห้องประชุมและสถานเจิมน้ำมนต์อันได้แบบอย่างจากสถาปัตยกรรมของโรมันนั้น วัดของคริสเตียนเป็นความคิดใหม่ ซึ่งบรรลุผลยิ่งใหญ่ในสมัย Romanesque¹¹¹ (คริสต์ศตวรรษที่ 9-13) ห้องประชุมและสถานเจิมน้ำมนต์ประดับด้วยกระจกสี (Glass Mosaic) บริเวณตอนท้ายของอาคาร (Apses) และด้วยแผ่นหิน (Stone Mosaic) บนพื้นและส่วนอื่นๆ

คริสต์ศตวรรษที่ 6 : หลังจากตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 6 ไปแล้ว ศิลปะคริสเตียน ได้รับอิทธิพลจากศิลปะของเมือง

Byzantium เป็นพิเศษ คืองานประดับตกแต่งประเภท Mosaic มีฉากหลังของภาพเป็นสีทอง ในขณะที่ Basilicas ในประเทศอิตาลี ใช้เสากลมไม่มี Dome เช่นเดียวกันกับของโรมัน แต่ในซีเรียและเอเชียไมเนอร์ Basilicas ล่างแห่งใช้เสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส และมี Dome สร้างบนพื้นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบด้วยแถวของเสาขนาดเล็กลงมาทุกชั้น ช่วยรับ Dome เป็นลักษณะพิเศษที่เอามาจากโครงสร้างของสถาปัตยกรรมเปอร์เซีย และต่อมาจึงคลี่คลายให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในศิลปะ Byzantine

โบสถ์ (Christian basilicas) และสถานเจิมน้ำมนต์ (Baptis-teries) ที่สำคัญในประเทศอิตาลี มีดังนี้ :

St. Paul นอกกำแพงเมือง อยู่ในโรม

St. Prudentia อยู่ในโรม

St. John ในตำบล Lateran อยู่ในโรม

St. Stephen ทรงกลม อยู่ในโรม

St. Apollinare องค์ใหม่ อยู่ในเมืองราเวนนา (Ravenna)

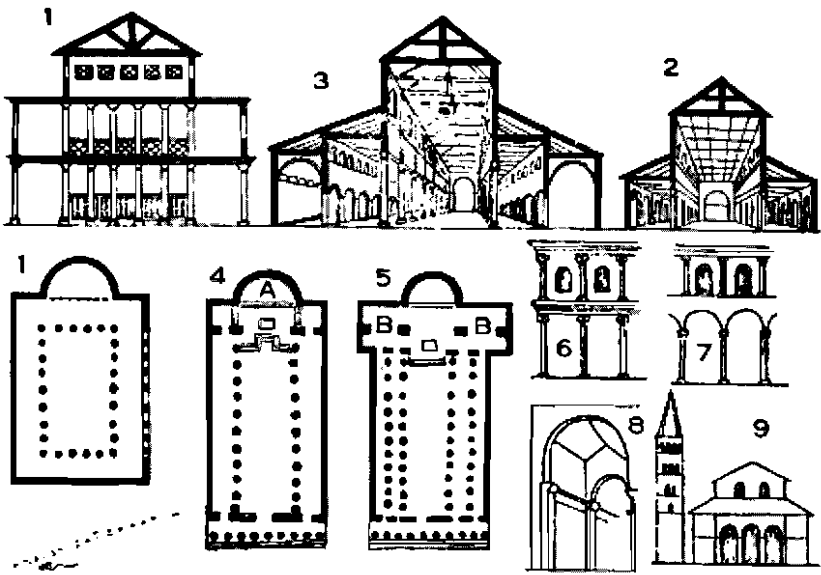
ศิลปะไบแซนไทน์ (คริสต์ศตวรรษที่ 4-13 A.D.)

A.D.

330 : เพื่อที่จะควบคุมอาณาจักรภาคตะวันออกของโรมัน ให้สงบ พระเจ้า Constantine จึงได้สร้างเมืองหลวงใหม่ ขึ้นที่แคว้น Byzantium ต่อมาเรียกว่า Constantinople และเปลี่ยนเป็น Istanbul ในปัจจุบันนี้

คริสต์ศตวรรษที่ 4 : โบสถ์คริสเตียนแยกออกเป็น Catholic Church (อาณาจักรภาคตะวันตก) และ Greek Church (อาณาจักรภาคตะวันออก)

คริสต์ศตวรรษที่ 5 : ภายหลังจากที่กรุงโรมหมดอำนาจ แคว้น Byzantium

คำอธิบายประกอบแบบศิลปะของคริสเตียนและบีแซนไทน์

ศิลปะคริสเตียน

1. Roman Basilica ใช้เป็นสถานที่ราชการสำหรับงานธุรการ
- 2., 3. Christian Basilica ได้รับแบบอย่างจากของโรมัน อาจมีช่องกลาง (Nave) และปีกกา (Aisles) สองปีกกา หรือไม่มีช่องกลางและสี่ปีกกา
4. ผังของ Christian Basilica โดยรอบ Apse (A) มีที่นั่งสำหรับพระในพิธีสวด (Mass)
5. ในสมัยต่อมาได้ขยายบริเวณท้ายโบสถ์ออกไปอีก คือ Transept (B) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อพระจำนวนมาก
- 6., 7. แบบภายในของ Roman และ Christian Basilica ตามลำดับ โรมันใช้เสารองรับคาน คริสเตียนใช้ Arches แทนคาน
8. Christian Basilicas บางแห่งมี Arch คั่นทุกช่วงของเสา แต่หลังคาโดยทั่วไปใช้ไม้
9. Italian Basilica มีหอระฆัง (Campanile) อยู่ห่างจากตัวโบสถ์ อันเป็นแบบปฏิบัติกันในสมัย Romanesque ด้วย โบสถ์ทางยุโรปตอนเหนือ มีหอระฆังอยู่ส่วนเดียวกับโบสถ์

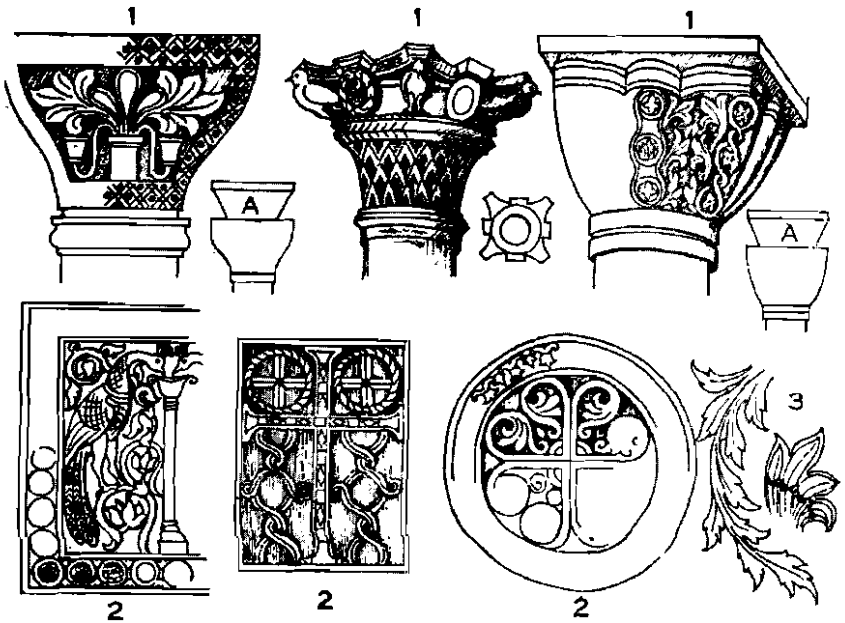
รับเอาวัฒนธรรมโรมันดำเนินสืบต่อมา

สถาปัตยกรรม : เนื่องจากการเชื่อมโยงของความคิดระหว่างภาคตะวันตกและภาคตะวันออกจึงเกิดศิลปะใหม่ขึ้นใน Byzantium ลักษณะซึ่งเป็นพิเศษโดยเฉพาะ คือการสร้าง Dome บนพื้นสี่เหลี่ยมจัตุรัสชั้นตรงกลางของโบสถ์ ซึ่งมีแปลนพื้นเป็นรูปกากบาท (Greek cross) และการใช้กระจกสีประดับบริเวณภายในเกือบทั้งหมดให้ความอลังการ สถาปัตยกรรมไบแซนไทน์ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศกรีซ เอเชียไมเนอร์ ซีเรีย อาร์เมเนีย และรัสเซีย โดยเฉพาะ คือ ในกรุงมอสโคว์ เกียฟ (Kiev) นอฟโกรอด (Novgorod)

527-566 A.D. : จักรพรรดิ Justinian ผู้ยิ่งใหญ่ได้ทรงรวมบางส่วนของอิตาลี สเปน และแอฟริกา เข้ามาอยู่ในอาณาจักรของพระองค์ ทรงสร้างเมือง ถนน สะพาน และโบสถ์มากมายหลายแห่ง

583-602 A.D. : จักรพรรดิ Maurice ทรงตั้งทำเนียบข้าหลวงต่างเมืองขึ้นในเมือง Ravenna สถาปัตยกรรมไบแซนไทน์ได้สร้างขึ้นอย่างมากมายในเมืองนี้ จากเมือง Ravenna ศิลปะไบแซนไทน์ได้แผ่ไปสู่นครเวนิส และแคว้น Dalmatia ในประเทศยูโกสลาเวีย

ประติมากรรมและจิตรกรรม : เพราะเหตุว่าโบสถ์นิกายกรีกไม่เคารพรูปเคารพทางประติมากรรม ดังนั้นงานประติมากรรมจึงไม่สำคัญอย่างงานจิตรกรรม ซ้ำร้ายไปกว่านั้นอีก คือในระหว่าง 726-847 A.D. เกิดมีปฏิกิริยาทางทำลายรูปเคารพขึ้น งานประติมากรรมทั้งสิ้นถูกทำลาย อย่างไรก็ตามก็ยังมีงานสำริดประเภทนูนต่ำจำนวนมาก และยิ่งมากกว่างานสำริด คืองานแกะงาช้าง ได้สร้างขึ้น จากงานเหล่านี้เราเห็นได้ว่า งานประติมากรรมของไบแซนไทน์มีการแสดงออกซึ่งความรู้สึกเริ่มต้นหรือไม่ก็เป็นการเลียนแบบศิลปะ

ศิลปะบีเนียนไคน์

- 1., 1., 1. หัวเสาบีเนียนไคน์ แห่งสี่เหลี่ยมบนหัวเสา (A) เป็นลักษณะพิเศษของศิลปะนี้
- 2., 2., 2. ลวดลายจำหลักหินอ่อน
3. ดายเส้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่คมของใบ Acanthus ของบีเนียนไคน์

ของกรีกโบราณ ฉะนั้นศิลปินสมัยนี้จึงมุ่งทำงานจิตรกรรม โดยแสดงออกทางด้านการประดับกระจก งานจิตรกรรมประดับกระจก มีลักษณะเป็นแบบประเพณีทางศาสนา (Hieratic expression) องค์ประกอบของภาพแสดงถึงจังหวะและเส้นระดับบนเนื้อที่อันกว้างใหญ่ของฉากหลังสีทอง ประสานกันอย่างสมบูรณ์กับความสงบเรียบร้อยของสถาปัตยกรรม

คริสต์ศตวรรษที่ 7 : หลังจากกลางคริสต์ศตวรรษที่ 7 ไป พวกหมัดเริ่มโจมตีอาณาจักรไบแซนไทน์ เป็นเหตุให้เสื่อมอำนาจลง จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1453 เมือง Constantinople ก็ตกอยู่ในมือของพวกเขา

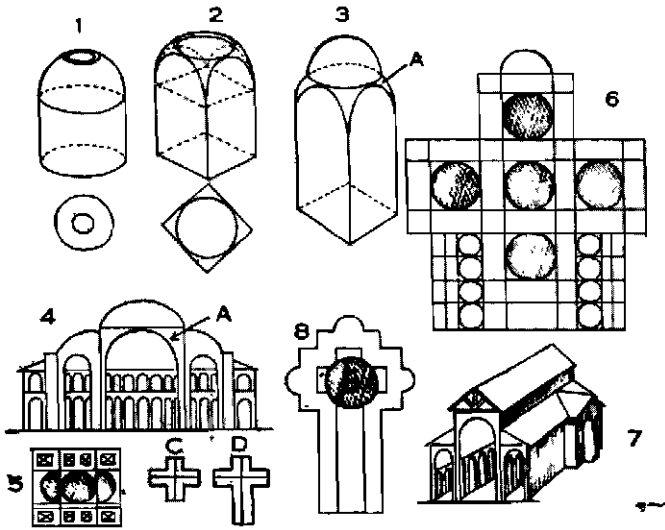
โบสถ์ที่สำคัญของไบแซนไทน์ :

- คริสต์ศตวรรษที่ 6 : St. Sophia แห่งเมือง Constantinople เป็นโบสถ์ที่สวยงามที่สุด สร้างโดย Anthemius แห่ง Thralles และ Isidorus แห่ง Miletus ภายใต้คำสั่งของจักรพรรดิ Justinian
- คริสต์ศตวรรษที่ 6 : สถานเจิมน้ำมันในเมือง Ravenna
- คริสต์ศตวรรษที่ 11 : St. Mark แห่งเมืองเวนิส
- คริสต์ศตวรรษที่ 12 : มหาวิหาร Metropolitan Cathedral แห่งกรุงเอเธนส์

ศิลปะคอปต์ (395-640 A.D.)

ศิลปะคอปต์ (Coptic Art) หมายถึง ผลงานศิลปะของชาวอียิปต์ที่เป็นคริสเตียน ศิลปะโรมันเริ่มเสื่อมลงตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 3 และประมาณ 100 ปีจากศิลปะแบบชั้นสูง ตกมาสู่แบบเริ่มต้นปราศจากฝีมือ

โดยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรโรมัน ประเทศอียิปต์ก็เสื่อมโทรมตามไปด้วย ฉะนั้นเอง เมื่อโรมันปล่อยมือจากอียิปต์ ประเทศ

ศิลปะบีแซนไดน์

1. โดมของโรมัน โดยทั่วไปสร้างบนผนังวงกลมหรือบนเสาสี่เหลี่ยม 8 ต้น
- 2., 3. วิธีสร้างโดมบนผนังสี่เหลี่ยมจัตุรัสของบีแซนไดน์ในระบบการให้ Pendentive (A) ความคิดนี้อาจสืบมาจากเปอร์เซีย และต่อมาพวกหมัดใช้ในการสร้างโบสถ์ (Mosques) ที่เรียกกันว่าสุเหร่า
4. รูปตัดของโบสถ์บีแซนไดน์แสดงให้เห็น Pendentive (A)
- 5., 6. ผนังของโบสถ์บีแซนไดน์ ซึ่งอาจมีโดมหนึ่ง หรือหลายโดม แต่โดมกลางสำคัญมาก เป็นองค์ประธาน
7. โบสถ์ของคริสเตียน ภาคตะวันตกจากเริ่มแรก ถึงคริสต์ศตวรรษที่ 14 ไม่มีโดม
8. จากสมัย Renaissance โบสถ์ตะวันตกหลายแห่งมีโดม แต่สร้างตรงกลาง Transept (B) ไม่อยู่ตรงกลางผนังอย่างแบบบีแซนไดน์ ฉะนั้นโบสถ์ของบีแซนไดน์ จึงสร้างบนผนังกากบาท (Greek-cross plan) ส่วนโบสถ์ภาคตะวันตกสร้างบนแปลนรูปไม้กางเขน (Latin-cross plan) ดูแบบลายเส้น C D ตามลำดับ

1 เป็นโบสถ์ของศาสนาหมัดใช้บูชาพระเจ้า ที่นับถือแต่องค์เดียวคือ อัลลล่า (Allah) หรือ อิหลล่า (Ilah)

อียิปต์จึงมีศิลปะคริสเตียน อันเป็นลักษณะโดยเฉพาะของช่างท้องถิ่นที่มีฝีมือต่ำ

พวกคอปต์สร้างโบสถ์¹¹² และวัดตกแต่งด้วยลวดลายลักษณะตะวันออกมาก นอกจากลักษณะโดยเฉพาะของลวดลายแล้ว โบสถ์กลางแห่ง แม้จะมีผังอย่างโบสถ์คริสเตียน แต่ตอนท้ายโบสถ์ แทนที่จะมี Apse กลับมี Dome 1 หรือ 3 Dome

เป็นสิ่งสำคัญ ควรจำว่าเมื่อพวกมหมัทรบชนะอียิปต์ในปี ค.ศ. 640 พวกมหมัดได้รับอิทธิพลอย่างยิ่งจากศิลปะคอปต์ ในการสร้างแบบสถาปัตยกรรมของตนเอง

จิตรกรรมและประติมากรรม : ในสิ่งที่เกี่ยวกับแบบอย่างรูปคนงานจิตรกรรมฝาผนังของศิลปะคอปต์ ปรากฏว่าแสดงออกด้วยฝีมืออย่างหยาบๆ บรรดาลวดลายผ้า (Textiles) มีลักษณะน่าดู เช่น ศิลปะเริ่มแรกทั่วไป

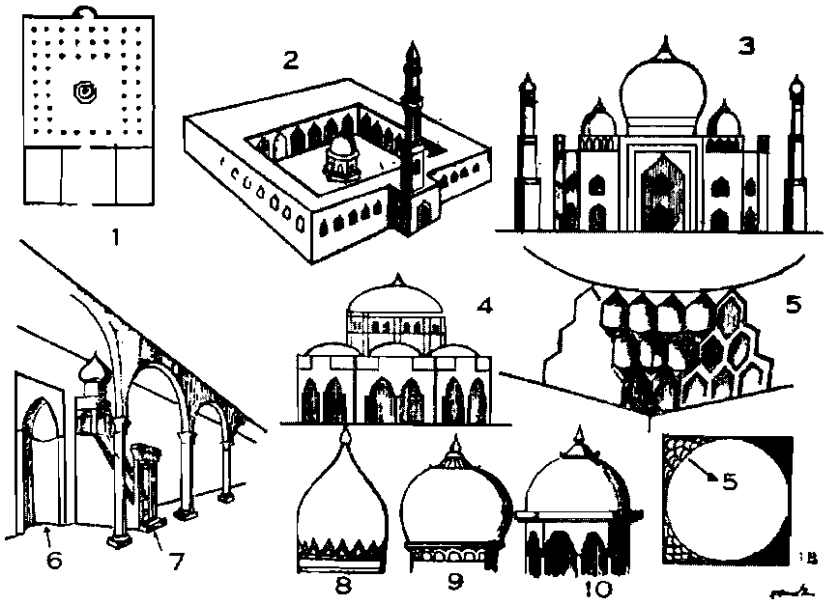
ศิลปะของบีแซนไทน์ให้อิทธิพลแก่งานสถาปัตยกรรมและงานประติมากรรมของคอปต์ โดยความจริงแล้ว งานสลักงาช้างของศิลปะคอปต์นั้นคล้ายคลึงอย่างยิ่งกับงานสลักงาช้างของบีแซนไทน์

ศิลปะซาราเซนิก (คริสต์ศตวรรษที่ 7-17 A.D.)

แคว้นอาระเบีย เป็นดินแดนกึ่งทะเลทราย บางส่วนเท่านั้นที่มีทุ่งหญ้า ที่ช่วยให้พลเมืองอยู่ได้ แต่ก็ไม่เพียงพอ การดำรงชีวิตของพวกเขาสำหรับทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับรายได้จากการนำสัตว์ไปขายเป็นกองคาราวาน ดังนั้นเมื่อมีพลเมืองเพิ่มขึ้นมาก ล้นประเทศ พวกเขาหนีไปในสมัยโบราณ จึงรุกรานประเทศต่างๆ คือ ซีเรีย เมโสโปเตเมีย และอียิปต์

เมกกะ (Mecca) :

ตั้งแต่สมัยติกดาบรพ์ เมกกะเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งพวกเขาหนีเดินทางไปแสวงบุญเพื่อสักการบูชาแห่งหินสีดำ ภายใน

คำบรรยายประกอบแบบศิลปะของชาธาเซนิก

1. ผังของโบสถ์
2. โบสถ์ ประกอบด้วยหอคอย Minaret แบบผสมอาหรับ-อียิปต์
3. แบบอินดู ชาธาเซนิก มีที่มาจากศิลปะเปอร์เซีย-มหหมัด
4. แบบคุรกีที่มีมาจากสถาปัตยกรรมไบแซนไทน์ของเมืองคอนสแตนติโนเปิล
5. Pendentive แบบหินย้อยเป็นพิเศษโดยเฉพาะของศิลปะมุสลิม
6. Mihrab คูหาอันศักดิ์สิทธิ์ หันหน้าไปสู่เมืองเมกกะ
7. Mimbar ธรรมาสน์
- 8, 9, 10. แบบโดมของศิลปะชาธาเซนิก

อาคารสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Kaaba) ของโบสถ์ที่เมกกะ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นตัวแทนอำนาจจิต พวกอาหรับประชุมพบปะกันทุกปี เพื่อแข่งขันการกวี ขับร้อง และกีฬา ฯลฯ เมกกะจึงเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ของอาหรับเช่นเดียวกับโอลิมเปียเป็นเมืองอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกกรีก

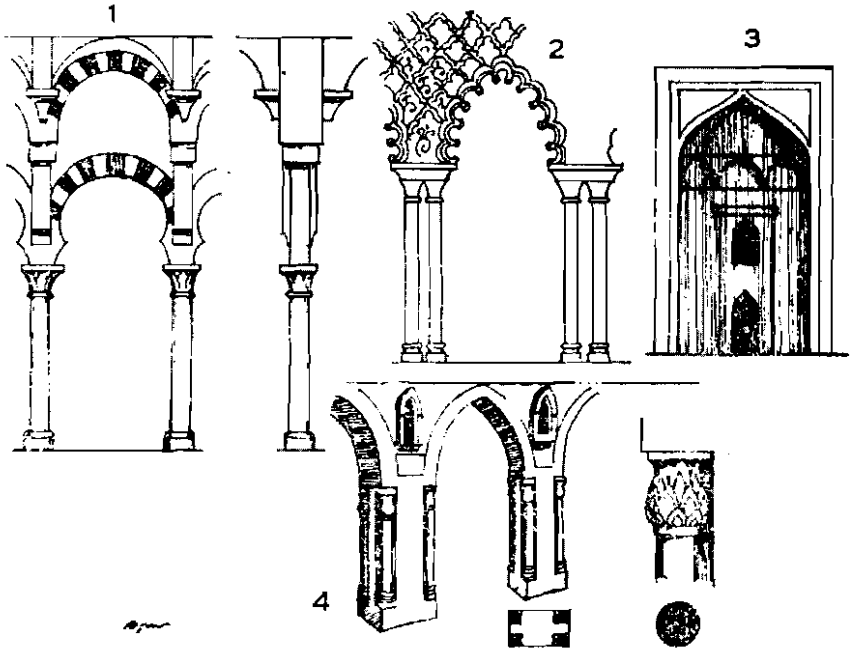
570-632 : มหหมัด¹¹³ เกิดในเมืองเมกกะในปี 570 เป็นคนยากจน ครั้นอายุได้ 25 ปี จึงแต่งงานกับคัद्या (Kadya) สตรีหม้ายผู้มั่งคั่ง เมื่ออายุได้ 40 ปี มหหมัดเริ่มสอนศาสนาใหม่ คืออิสลาม¹¹⁴ (Islam) ซึ่งมีหลักธรรมจากคริสต์ศาสนาและยูดาอิสซึม (Judaism) ในครั้งแรกมหหมัดประสบกับการขัดขวางอย่างรุนแรง จนในปี 622 ต้องหนีเอาชีวิตรอดไปยังเมืองเมดินา (Medina) การหนีครั้งนี้เรียกว่า เฮจิรา (Hegira) ในที่สุดก็มีชัยต่อฝ่ายตรงข้ามในการรณรงค์อย่างเปิดเผย และศาสนามหหมัดก็ได้ก่อตั้งขึ้นอย่างมั่นคงสืบมาจนปัจจุบันนี้

เมื่อพระมหหมัดสิ้นพระชนม์แล้วพวกอาหรับเริ่มทำการรบพุ่งมีชัยชนะประเทศต่างๆ หลายประเทศ เพื่อเผยแผ่ศาสนาใหม่ของพวกเขา

ศิลปะ

พวกอาหรับไม่มีสถาปัตยกรรมหรือศิลปะเป็นเฉพาะ ฉะนั้นจึงรับเอาศิลปะของชาติที่ตนรบชนะชาติอื่นมาปรับให้เข้ากับวัตถุประสงค์ของตน ทำให้เกิดแบบอย่างศิลปะซาราเซนิกต่างๆ กัน แต่กฎทางศาสนาบังคับให้ศิลปะซาราเซนิกมีแบบเป็นพิเศษโดยเฉพาะแก่ศาสนา อันเป็นผลให้เกิดแบบอย่างศิลปะเป็นสากลในโลกของชาวอาหรับ

ศาสนาอิสลามไม่อนุญาตให้สร้างรูปคนและสัตว์ ดังนั้นจึงใช้ลวดลายตกแต่งปูชนียสถาน และอนุสรณ์ในลักษณะเรขาคณิตเป็นพิเศษเรียกว่า "Arabesque"¹¹⁵ เป็นจริงว่า เราอาจพบรูปสัตว์บ้างใน

- 1., 2. Arches ของพวกมัวร์ (สเปน)
- 3. Arch ของเปอร์เซีย และอินเดีย
- 4. Arch ของอียิปต์

งานตกแต่ง แต่ไม่มีรูปคน รูปคนนั้นอนุญาตให้ทำได้ในงานเล็กๆ (Miniatures) เท่านั้น

พวกเขาหรับโบราณเป็นนักก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่ที่ได้สร้างงานอนุสรณ์อันมหัศจรรย์ในยุโรป อัฟริกา และเอเชียไว้ให้เห็น

ศิลปะประเภทจุลศิลปะ (Minor arts) ของซาราเซนิก เช่น งานเคลือบ (Ceramic) งานโลหะ ลวดลายผ้า และอื่นๆ นั้นมีความวิเศษมากและให้อิทธิพลแก่ศิลปะทั้งฝ่ายตะวันออกและตะวันตก

ชัยชนะของพวกมหมัด (Mohammedan Conquests) :

- 640 : ชนะอียิปต์
 641 : ชนะเปอร์เซีย
 642-710 : ชนะซีเรีย อัฟริกาเหนือ และสเปน
 คริสต์ศตวรรษที่ 11 : ชนะเอเชียไมเนอร์
 1193 : เริ่มชนะอินเดีย ตั้งราชวงศ์ปาธาน¹¹⁶ ขึ้น
 1453 : พวกเติร์ก ชนะคอนสแตนติโนเปิล
 1526 : พวกมองโกลเลียนมหมัด ชนะอินเดียทั้งหมด และตั้งอาณาจักรโมกุล¹¹⁷ (Mogul Empire) ขึ้น ซึ่งมีอำนาจถึงปี ค.ศ. 1761

แบบศิลปะ :

แบบอียิปต์

แบบเปอร์เซีย

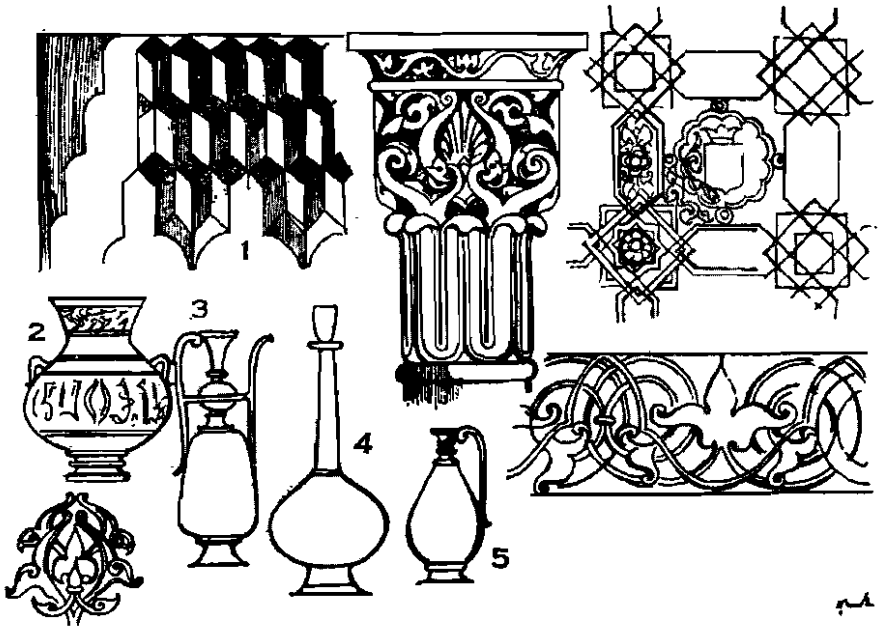
แบบมัวร์¹¹⁸ หรือสเปน (Moorish or Spanish)

แบบฮินดู ซาราเซนิก (Hindu Saracenic)

แบบตุรกี (Turkish Style)

อนุสรณ์ที่สำคัญที่สุดของสถาปัตยกรรมมหมัด :

อาระเบีย โบสถ์ของ Aksah	คริสต์ศตวรรษที่	7
" " Omar	" "	8

ลายแบบซาราเซนขึ้นอยู่กักรูปเรขาคณิต เพราะว่าคัมภีร์โกนร่านห้ามการทำรูปคนและสัตว์ ดังนั้นพวกอาหรับจึงสร้างลวดลายอันละเอียดที่เรียกว่า "Arabesque" ขึ้นแทน

1. แบบหินย้อย ใช้กันมากในอิซปัดและสเปน
- 2., 3., 4., 5. รูปแจกันตามแบบฉบับของศิลปะซาราเซน

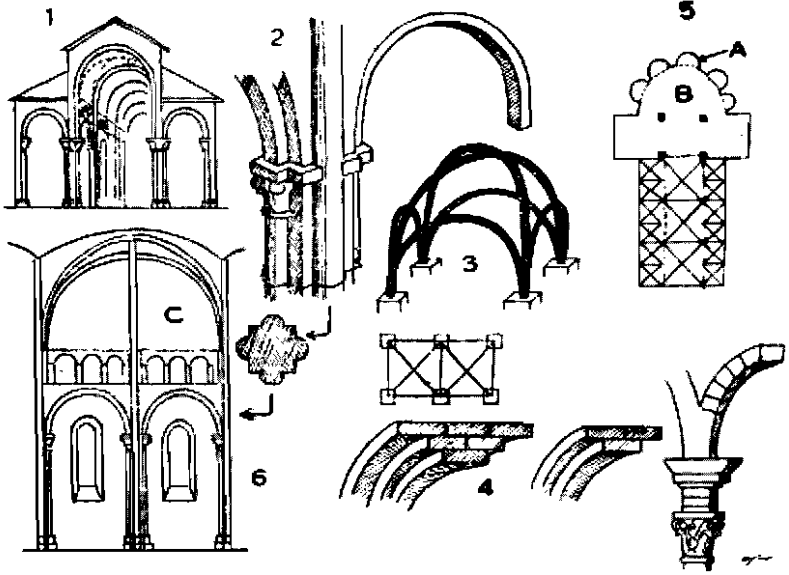
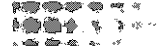
อียิปต์	โบสถ์ของ Amru	คริสต์ศตวรรษที่	7
	" " Abu Tooloon	" "	9
	" " Sultan Hassan	" "	14
	" " Kait Bey	" "	15
สเปน	โบสถ์ของ Cordova	" "	8
	ปราสาท Alcazar	" "	14
	คอกหอยของ Gitalda ที่ Seville	" "	12
	พระราชวังที่ Alhambra	" "	14
เปอร์เซีย	พระราชวังที่ Mashita	" "	7
	สุสานที่ Sultanieh	" "	13
	โบสถ์ Ispahan	" "	15
ตุรกี	โบสถ์ของ Suleiman I	" "	16
	" " Ahmed I	" "	17
อินเดีย	โบสถ์ที่ Futtephore Sikri	" "	16
	หอประชุม Dewan-Kas ที่ Futtephore	" "	16
	Taj Mahal ที่ Agra	" "	17
	Muti Masjid หรือโบสถ์ไข่มุกที่ Agra	" "	17
	Jumma Masjid ที่ Delhi	" "	17

ศิลปะโรมานเนสก์ (คริสต์ศตวรรษที่ 9-13 A.D.)

ศิลปะโรมานเนสก์ เรียกได้อีกว่า นอร์มัน (ในอังกฤษ) ลอมบาร์ด (ในเยอรมนี) หรือคาโรลิงเกียน (ในฝรั่งเศส) ขณะที่ศิลปะบีแซนไทน์ แสดงให้เห็นถึงการผสมกันในความคิดของฝ่ายตะวันตกและตะวันออก ศิลปะโรมานเนสก์บ่งถึงการเชื่อมโยงกับศิลปะโรมัน

สถาปัตยกรรมและการตกแต่งอันเรียบง่าย ของโรมานเนสก์ เป็นปฏิกริยาต่อความมั่งคั่งอลังการอันฟุ้งเฟ้อของศิลปะบีแซนไทน์

ในสมัยนี้หรือที่เรียกกันว่ายุคมืด วัดเป็นศูนย์กลางของความรู้ และกิจกรรมของชาวยุโรปซึ่งพยายามบรรเทาความทุกข์เข็ญของประชาชนให้ลดน้อยลง

คำอธิบายประกอบแบบศิลปะโรมาเนสก์และโกธิค

ศิลปะโรมาเนสก์

1. รูปตัดของโบสถ์โรมาเนสก์นี้ซึ่งใช้ Barrel Vault เป็นโครงสร้างของหลังคา หน้าหนักของ Vault อีฐ หรือหิน บังคับให้กำแพงหนาและต้องให้ Buttress ช่วยค้ำยันภายนอกผนังเป็นช่วงๆ ไป
2. ด้วยเหตุผลเดียวกันด้วยน้ำหนักของหลังคาหรือเพดานเพิ่มขึ้นนั่นเอง เสาจึงต้องมีความแข็งแรงมั่นคง ประกอบด้วยเสากลมและเสาเหลี่ยม
3. ลายเส้นแสดงถึงระบบก่อสร้างของ Barrel vault
4. ลายเส้นแสดงถึงที่โครงเพดานสร้างขึ้นอย่างไร
5. ผนังของโบสถ์โรมาเนสก์ ซึ่งเราเห็นได้ว่า แบบศิลปะนี้เพิ่ม Apses (A) หลายตอนตรง Apses ซึ่งเป็นประธาน (B)
6. ช่องหนึ่งของโบสถ์โรมาเนสก์ จึงสังเกตว่าหน้าต่างด้านในกว้างกว่าด้านนอก เนื่องจากกำแพงมีความหนามาก ทั้งนี้เพื่อให้แสงสว่างพุ่งเป็นลำกระจายให้ความสว่างแก่ภายใน จึงสังเกตด้วยว่า Arches เล็กๆ (C) นั้นเรียกว่า "Triforium"

ในสมัยโรมานเนสก์มีกิจกรรมของการสร้างงานสถาปัตยกรรมอย่างใหญ่หลวง บรรดาวัด โบสถ์ และปราสาทราชวังได้สร้างขึ้นอย่างมากมาย

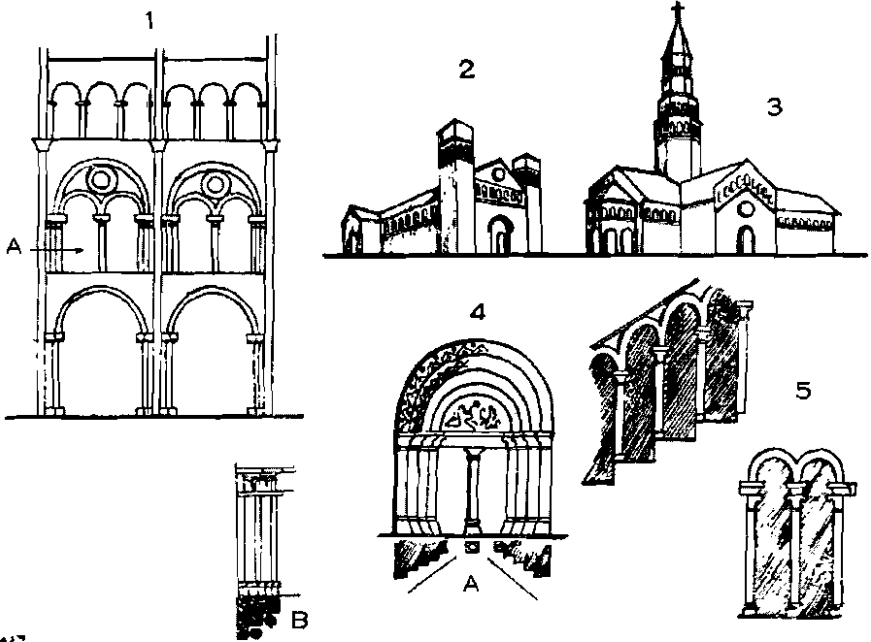
สถาปัตยกรรม : สถาปัตยกรรมของโรมานเนสก์ แสดงถึงลักษณะอันเด่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเหตุให้เกิดศิลปะแบบโกธิคขึ้น โดยทั่วไปโบสถ์ของโรมานเนสก์มีผังเหมือนคริสเตียนบาซิลิกา ลางโบสถ์มีหลังคาไม้เป็นโครงสร้าง ลางโบสถ์มีหลังคาVaults ทำด้วยหินหรืออิฐเป็นโครงสร้าง เนื่องจากน้ำหนักของ Vaults มีมาก จึงจำเป็นต้องสร้างผนังหนา เพื่อลดน้ำหนักของแสงของหน้าต่าง และเพื่อที่จะเพิ่มความแข็งแรงของผนัง จึงต้องใช้ Buttress¹¹⁹ ยึดไปตามช่วงของอาคารแต่ละช่วง เพราะเหตุว่าผนังมีความหนามาก ดังนั้นประตูจึงซ่อนเข้าไปเป็นชั้นๆ ในรูปกรวยหรือมุมแถวของเสาเล็กและแคบนั้น นิยมใช้ตกแต่งภายนอกของอาคารเป็นพิเศษโดยเฉพาะของศิลปะแบบนี้ ตรงส่วนท้ายโบสถ์ (Apse) ตามแบบของคริสเตียนบาซิลิกานั้น ได้เพิ่ม Apse ขึ้นอีกหรือไม่มี Apse เล็กๆ โดยรอบ Apse ใหญ่ซึ่งเป็นประธาน

ในหลายกรณีด้วยกัน การรับน้ำหนักของ Vaults นั้น ใช้เสาสี่เหลี่ยมแทนเสากลม

เพื่อที่จะบรรจุจำนวนพระได้มาก จึงเพิ่ม Transept เข้าไป ฉะนั้นผังโบสถ์ของโรมานเนสก์จึงเป็น Latin Cross (โบสถ์บีแซนไดน์มีผังเป็น Greek Cross) ตรงกันข้ามกับโบสถ์บีแซนไดน์ ซึ่งภายในประดับด้วยกระจก โบสถ์โรมานเนสก์แต่งอย่างเรียบๆ ไม่มีความมั่งคั่ง ลางแห่งตกแต่งด้วยลวดลายประติมากรรม ซึ่งส่วนมากเป็นรูปสัตว์แปลกๆ พันกับใบไม้

หอร่มงัดักกลายเป็นลักษณะทั่วไป ในอิตาลีหอร่มงัดอยู่ห่างจากโบสถ์ส่วนในยุโรปตอนเหนือหอร่มงัดเป็นส่วนหนึ่งของโบสถ์

วัด : วัดของโรมานเนสก์โดยทั่วไปสร้างขึ้นบนบริเวณอันงดงามเป็นพิเศษ มีความเด่นและเร้นลับ วัดประกอบด้วยกุฏิ โดยรอบสนาม

1. ช่วงหนึ่งของโบสถ์โรมานเนสก์แสดงถึงลักษณะใหม่ทางสถาปัตยกรรมของระบบการให้ Arches "Triforium" (A) ซึ่งเป็นเจดียงบนของส่วนข้างของโบสถ์ ซึ่งในสมัยโกธิคใช้กันอย่างแพร่หลาย
2. ด้านหน้าของโบสถ์ของโรมานเนสก์ในยุโรปตอนเหนือ โดยทั่วไปมี 2 หอคอย สร้างความเป็นปีกแผ่นแก่โครงสร้างสำคัญของโบสถ์ ลักษณะพิเศษโดยเฉพาะเช่นนี้ยังคงมีอยู่ในศิลปะแบบโกธิคด้วย
3. โบสถ์ซึ่งมีหอคอยตรงกลางของ Transept ทางเขน เริ่มสร้างในสมัยโรมานเนสก์ และติดต่อมาจนสมัยโกธิค
4. เนื่องจากกำแพงมีความหนามาก โบสถ์โรมานเนสก์จึงมีประตูลึกลดลงหล่นเข้าไปเป็นตอนๆ ประกอบให้มั่งคั่งด้วยเสาเหลี่ยมหรือเสากลมเล็กๆ (A, B)
5. แถวของเสาแคบๆ เป็นลักษณะพิเศษของสถาปัตยกรรมโรมานเนสก์ ที่นิยมกันมาก

สี่เหลี่ยม (Cloister) ซึ่งมีแถวของเสาทั้งสี่ด้าน และบ่อน้ำอยู่ตรงกลาง ติดกับกุฏิมีโบสถ์และห้องอาหาร

สถานที่ราชการ : ความเรียบง่ายของสถานที่ราชการ และ สาธารณสถาน เช่น พระราชวังและสาธารณสถานอันดูคล้ายกับ ป้อมโดยทั่วไปใช้เป็นที่ตั้งรัฐบาลและศาลาว่าการ มีประสิทธิภาพ อย่างยิ่งทางด้านความแข็งแรงแห่งพลกะกำลังและความมีศักดิ์ศรี

ประติมากรรม : ศิลปินของสมัยโรมานเนสก์ เลิกการเลียนแบบ ศิลปะของบีแซนไทน์ เริ่มศึกษางานศิลปะของโรมันอีก และโดยส่วน ใหญ่แล้ว เริ่มศึกษาและสังเกตธรรมชาติ

จิตรกรรม : ในสมัยนี้ทำงานจิตรกรรมปูนเปียก (Fresco) แทน งานประดับกระจก งานกระจกสี (Stained glass) และงานระบายสี ตกแต่งหนังสือ (Illumination) นับว่ามีความสำคัญมาก โครงสร้าง หลังคาที่เป็นไม้ ก็นิยมตกแต่งด้วยงานจิตรกรรมด้วยสิ่งก่อสร้างที่ สำคัญของสมัยโรมานเนสก์

อิตาลี... Pisa มหาวิหาร สถานเฒ่ามอนด์ และหอเอียง

คริสต์ศตวรรษที่ 11-12

Florence...St. Miniato...

คริสต์ศตวรรษที่ 11

Verona...St. Zenone...

คริสต์ศตวรรษที่ 12

Pavia...The Certosa of Pavia...

คริสต์ศตวรรษที่ 13

ฝรั่งเศส...Paris-St. Germain des Pres...

คริสต์ศตวรรษที่ 11

Toulouse...St. Sernin...

คริสต์ศตวรรษที่ 11

Cean...Abbaye aux Hommes...

คริสต์ศตวรรษที่ 11

Cean-St. Etienne...

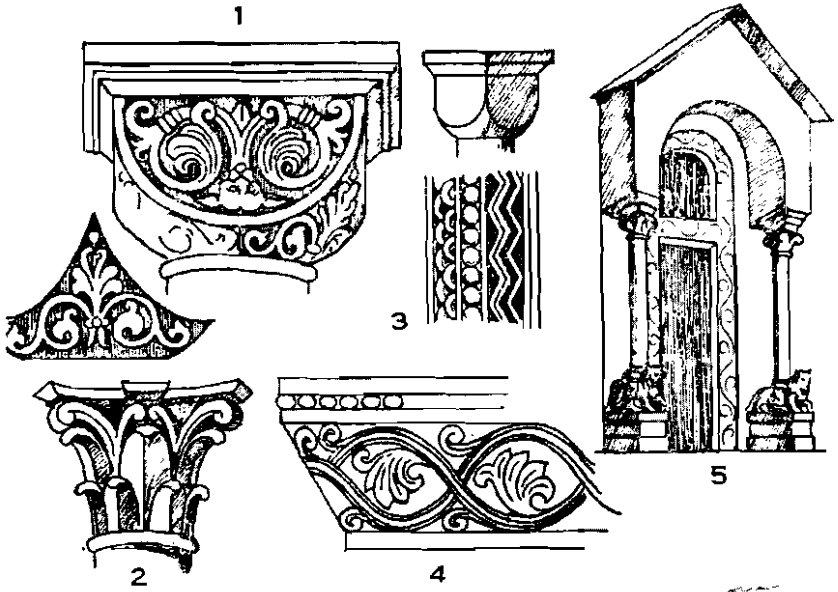
คริสต์ศตวรรษที่ 11

เยอรมนี...Cologne...Church of Apostles...

คริสต์ศตวรรษที่ 11

Worms...Cathedral of Worms...

คริสต์ศตวรรษที่ 11

ศิลปะโรมานเนสก์

- 1., 2. แบบหัวเสา ของโรมานเนสก์
- 3., 4. แบบลวดลายของโรมานเนสก์
- 5. ประตูอีกแบบหนึ่งของโรมานเนสก์ ได้พบโดยเฉพาะตามโบสถ์เล็กๆ

Cologne...Church of St. Martin...	คริสต์ศตวรรษที่ 12
Bonn...The Minster...	คริสต์ศตวรรษที่ 12
อังกฤษ... Cathedral of Gloucester...	
" " Tewkesbury...	
" " Lincoln...	
Tower of London...	

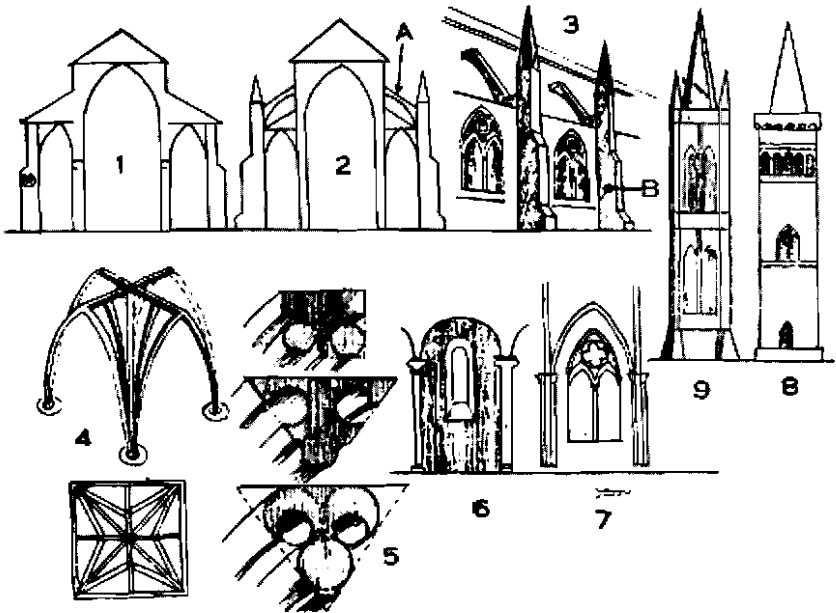
หมายเหตุ : สถาปัตยกรรมโรมานesk ในอังกฤษ (ดังกล่าว) ซึ่งยังคงสภาพลักษณะเดิมอยู่นั้นมีน้อย เพราะจำนวนมากได้ถูกแปรรูปไปในสมัยโกธิค ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการยากที่จะกำหนดอายุแน่นอนได้

ศิลปะโกธิค (คริสต์ศตวรรษที่ 12-15 A.D.)

ในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 12 ยุโรปเริ่มต้นตัวขึ้นจากความชบเซา เซนต์โดมินิค (St. Dominic) แห่งสเปน (1170-1221) และเซนต์ฟรังซิส (St. Francis) แห่งอัสซิส (Assisi-1182-1226) ทำการสั่งสอนทางมนุษยธรรม และความยุติธรรมแนวใหม่ กระตุ้นความเจริญทางวัตถุและจิตใจ ซึ่งจัดระบบสังคมนิยมครอบครองที่ดิน อันบีบบังคับชาวยุโรปมานานให้หมดสิ้นไป เมืองต่างๆ ที่เป็นอิสระก็เจริญขึ้นทั้งอำนาจและความรุ่งเรือง กิจกรรมทางด้านพุทธิปัญญา ซึ่งยังคงอยู่ในการผูกขาดของพระมาแต่เดิมก็ตกไปอยู่ในมือของสามัญชน ที่มีความมานะพยายามสร้างสิ่งดีงาม ได้เป็นผลให้เกิดชีวิตใหม่ทางพุทธิปัญญาขึ้นในยุโรป

ได้มีการก่อตั้งสมาคมพ่อค้า (Guilds) ซึ่งในบรรดาพวกเหล่านี้สถาปนิกที่มีชื่อเสียงมีความสำคัญมาก

ศิลปะโกธิคเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส ในไม่ช้าก็แพร่หลายไปทั่วยุโรป ประเทศอิตาลีเป็นที่ตั้งของศิลปะสมัยรุ่งเรืองไม่เข้าใจในความงามของศิลปะโกธิค ดังนั้นสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นอนุสรณ์ของสมัยนี้จึงไม่แสดงให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของแบบศิลปะโกธิค ดั้งเห็นได้ในภาคเหนือของอิตาลี

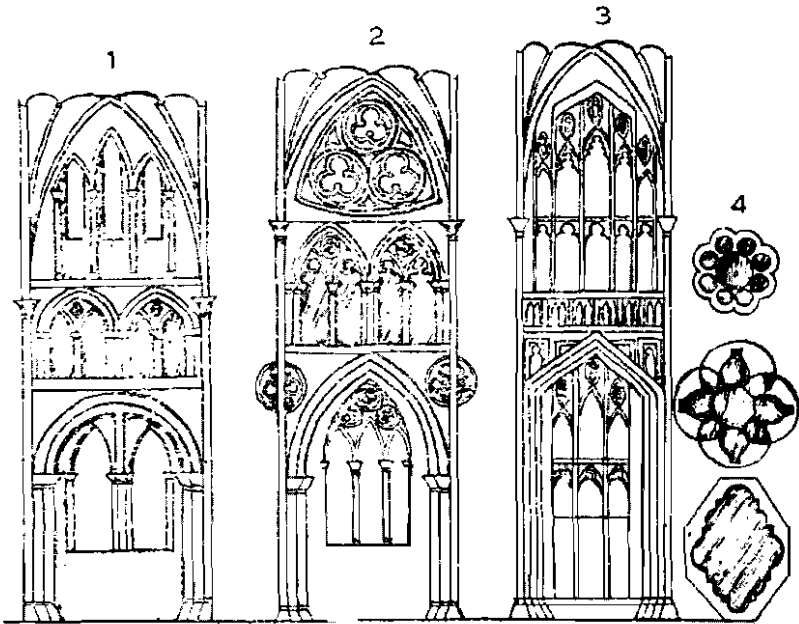

ศิลปะโกธิค

1. รูปตัดของโบสถ์โกธิค ซึ่งมี Arch ขอดแหลม
2. รูปตัดอีกรูปหนึ่ง แสดงให้เห็นสะพานบิน (Flying arch-Flying Buttress) A.
3. สายเส้นซึ่งเราอาจเห็นได้ว่า Buttress ในทรงเส้นตั้ง (B) นั้นรับน้ำหนักของ Vault โดยวิธีของสะพานบินอย่างไร
4. โครงสร้างสำคัญของ Vault ขอดแหลม จงสังเกตว่าซี่โครงทั้งหมดพุ่งจากเสาประกอบ
5. รูปตัดของซี่โครงแบบต่างๆ ของ Vault ลวดบัว (Mouldings) นั้นอยู่ในรูปของวงกลม
6. หน้าต่างของโรมานเนสก์
7. หน้าต่างของโกธิค เพราะเหตุว่าเสาประกอบและ Buttress รับน้ำหนักของ Vault ดังนั้นผนังจึงมีความหนาน้อยลง ด้วยเหตุนี้หน้าต่างของแบบโกธิคกว้าง และโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ช่อง 3 ช่องหรือมากกว่าโดยเสาสอง
- 8, 9. หอคอยของโรมานเนสก์ แบ่งออกเป็นตอนๆ ในเส้นระดับ ส่วนของโกธิคแบ่งออกเป็นตอนๆ ในเส้นตั้ง

ตรงกันข้ามกับแบบศิลปะของคริสเตียนและโรมานเนสก์ สถาปัตยกรรมสมัยโกธิค ไม่มีความสัมพันธ์กับศิลปะโรมัน สถาปัตยกรรมสมัยโกธิคพัฒนาขึ้นจากปัญหาทางโครงสร้าง ถึงแม้ว่าจะปรากฏอยู่ในสมัยโรมานเนสก์ แต่ก็ยังพิสูจน์ให้ลงตัวไม่ได้ (กล่าวคือยังไม่บรรลุถึงความสมบูรณ์ ตามความมุ่งหมายของการเชิดชูคริสต์ศาสนา)

ตั้งได้เข้ามาแล้วว่า สถาปัตยกรรมของโรมานเนสก์เริ่มสร้างหลังคาด้วย Vaults หิน เรียกว่า Barrel Vaults ซึ่งเพดานโค้งลึกไปตามยาว แทนหลังคาไม้ของคริสเตียนบาซิลิกา แต่โดยที่ส่วนพุ่งออกของ Barrel Vaults นั้นอยู่ที่ด้านข้างมาก จึงต้องมีส่วนค้ำยันผนัง (Buttresses) ด้านนอกอาคารเป็นช่วงๆ ไป เพราะว่าผนังมีประโยชน์ทางโครงสร้าง ดังนั้นเพื่อที่จะให้มีความแข็งแรง หน้าต่างจึงเล็กและแคบมาก สถาปนิกของสมัยโกธิคได้แก้ปัญหานี้โดยใช้โครงสร้างหลังคาโค้งแหลม (Pointed vault = Orgive) แทนหลังคาครึ่งวงกลม (Barrel vault) ความกดของโครงสร้างหลังคาโค้งแหลมจึงพุ่งเป็นเส้นตั้งมากกว่า นอกจากนี้ Vault ยอดแหลมอาจค้ำด้วยซี่โครง ผ่อนน้ำหนักไปสู่เสาประกอบ (Pier) อันเป็นปีกแผ่นซึ่งสูงตลอด ดูคล้ายกับต้นปาล์มขนาดใหญ่ เพราะเหตุว่า Vault ยอดแหลมสร้างความสูงทั้งหมดของอาคาร ดังนั้นโบสถ์โกธิคจึงมีรูปทรงสูงลิ่ว สะพานบิน (Flying arch = Flying Buttress) ตั้งต้นจากยอดของเสาประกอบด้านในผ่อนน้ำหนักของ Vault ตรงส่วนกลางของโบสถ์ไปสู่เสาด้านนอกซึ่งมียอดทวยสีเหลี่ยมแหลม (Pinnacle) เพิ่มความแข็งแรงมั่นคงยิ่งขึ้น ต่อมา Pinnacle นี้ได้เป็นแบบศิลปะพิเศษ โดยเฉพาะของโกธิค น้ำหนักที่พุ่งออกด้านข้างของ Vault ตรงส่วนข้างของโบสถ์นั้น ได้อาศัย Buttress ด้านนอกรับไว้ด้วย โดยวิธีนี้ผนังจึงสามารถสร้างได้บางมาก เพื่อให้มีแสงสว่างภายในโบสถ์มากขึ้น จึงใช้หน้าต่างกว้างแทนหน้าต่างแคบ ซึ่งเป็นแบบของสถาปัตยกรรมโรมานเนสก์ เนื้อที่ของช่องแสงอันกว้างนี้ แบ่งออกเป็นตอนๆ โดยใช้เสาเล็กๆ มี Arch ยอดแหลมเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในรูป

๕๐๗

ศิลปะโกธิค

1. แบบ Early Gothic ซึ่งเราอาจสังเกตได้ว่า ยังมีศิลปะของโรมานเนสก์เหลืออยู่ให้เห็น คือ Arch ครึ่งวงกลม
2. แบบ Geometric Gothic
3. แบบ Perpendicular Gothic นิยมกันมากในประเทศอังกฤษ
4. รูปตัดของเสาประกอบ 3 แบบ

เรขาคณิต ส่วนกว้างของหน้าต่างที่โล่งอยู่นั้น ก่อให้เกิดการตกแต่งด้วยงานจิตรกรรมบนบานกระจกสี (Stained glass) อันเป็นผลงานศิลปะที่ยิ่งใหญ่ของสมัยโกธิค

โดยประการนี้ แบบศิลปะใหม่ของสถาปัตยกรรมสมัยโกธิค จึงเกิดขึ้นหลายแบบโดยเฉพาะเนื่องจากหลักของโครงสร้าง อันกำหนดได้ดังนี้

แบบโกธิคสมัยแรก (Early Gothic)

แบบโกธิคเรขาคณิต (Geometric Gothic)

แบบโกธิคเส้นตั้ง (Perpendicular Gothic)

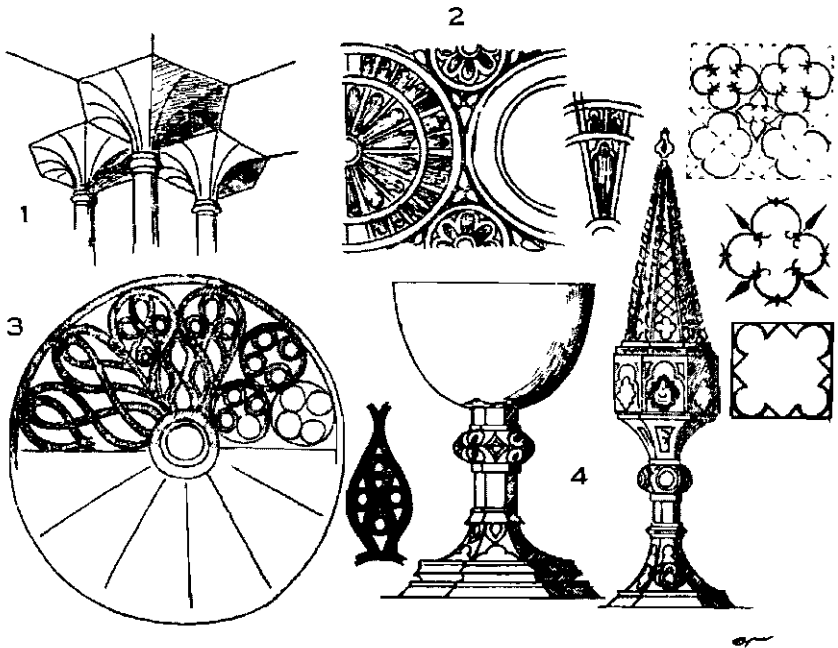
แบบโกธิคตกแต่งมั่งคั่ง (Flamboyant Gothic)

แบบโกธิคเส้นตั้ง นิยมกันมากในประเทศอังกฤษ ส่วนแบบตกแต่งมั่งคั่งนั้นนิยมกันในประเทศฝรั่งเศส

มหาวิหารของสมัยโกธิคที่สำคัญที่สุดกลางแห่งในประเทศ

ต่าง ๆ :

ฝรั่งเศส :	มหาวิหาร	Notre Dame de Paris	คริสต์ศตวรรษที่	13
	"	" Rouen	"	" 13
	"	" Rheims	"	" 13
	"	" Amiens	"	" 13
	"	" Chartres	"	" 13
อังกฤษ :	โบสถ์	Wesminster Abbey	"	" 13
	มหาวิหาร	Lincoln	"	" 13
	"	" Salisbury	"	" 13
	"	" Gloucester	"	" 14
	"	" Canterbury	"	" 13
	"	" Winchester	"	" 14
	"	" Wells	"	" 13
เยอรมนี :	"	" Cologne	"	" 14
	"	" Ulm	"	" 14

- 1., 2. ด้วยระบบของการใช้โครงของ Vault คล้ายใบปาล์ม ศิลปินโกธิคออกแบบเพดาน สืบสานกันมาก ดังจะเห็นได้จากแบบลายเส้น 2
3. แบบ Flamboyant Gothic (ลวดลายคล้ายเปลวเพลิง) นิยมกันมากในประเทศฝรั่งเศส
4. งานโลหะ แสดงให้เห็นถึง "ความเป็นนาม" ของศิลปะแบบโกธิค

	มหาวิหาร Nuremburg	คริสต์ศตวรรษที่ 15
	" " Vienna	" " 14
เบลเยียม :	" " Antwerp	" " 15
	ศาลากลางจังหวัด Brussels	" " 15
อิตาลี :	มหาวิหาร Milan	" " 14
	" " Florence	" " 14
	พระราชวัง Ducal Venice	" " 14
สเปน :	มหาวิหาร Seville	" " 15
	" " Burgos	" " 16

จิตรกรรม : ความรุ่งโรจน์ของงานจิตรกรรมของสมัยโกธิค ได้แก่งานเขียนภาพประกอบหนังสือ (Illumination) และภาพเขียนสีบนกระจก (Stained Glass) ซึ่งไม่มีสมัยใดที่ทัดเทียมได้ ความงดงามและเทคนิค งานเขียนประกอบหนังสือนั้นใช้สีสดสว่าง มีลายเส้นอย่างวิจิตร และมีองค์ประกอบง่าย ๆ ดึงดูดใจมาก งานประเภทนี้ใช้ตกแต่งและประกอบเรื่องราวหนังสือเกี่ยวกับศาสนาและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

งานจิตรกรรมฝาผนังซึ่งเขียนอย่างภาพประกอบหนังสือ มีขนาดใหญ่ นั้น ไม่มีความสำคัญนัก

ประติมากรรม : งานประติมากรรมของสมัยโกธิค มีความเจริญมาก ลักษณะของงานเริ่มเป็นแบบธรรมชาติมากกว่าแบบซ้ำซาก (Stereotype) อย่างงานประติมากรรมของบิซซันไดน์

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานประติมากรรมตกแต่งมหาวิหาร Notre Dame de Paris นั้น น่าทึ่งยิ่งเป็นพิเศษ งานกลางแจ้งแสดงถึงการสังเกตธรรมชาติอย่างยิ่ง อันเป็นลักษณะพิเศษโดยเฉพาะ ซึ่งเจริญงอกงามในสมัยอิตาลีเลียน พรimitive (Italian Primitives) และสมัยเรอเนซอง (Renaissance)

อิตาเลียน พรimitif (คริสต์ศตวรรษที่ 13-14 A.D.)

ขณะที่งานจิตรกรรมและประติมากรรมในประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศสจำต้องคล้อยตามลักษณะทางสถาปัตยกรรมของแบบโกธิคนั้น จิตรกรและประติมากรอิตาเลียนเป็นอิสระจากอิทธิพลทางสถาปัตยกรรมแบบโกธิคดังกล่าว ในเวลานั้นประเทศอิตาลีและฝรั่งเศสมีความสัมพันธ์ติดต่อกันทางพุทธิปัญญา ซึ่งอำนวยความสะดวกอย่างยิ่งแก่การพัฒนาศิลปะของทั้ง 2 ประเทศ

ในอิตาลี ความรักธรรมชาติอันได้รับความกระตุ้นเตือนจากนักเขียน นักกวี เช่น Dante Alighieri¹²⁰ (1265-1321) Petrarca¹²¹ (1304-1374) และ Boccaccio¹²² (1313-1375) กวีเหล่านี้แต่งเรื่องด้วยภาษาชาวบ้าน สามารถให้คนธรรมดาเข้าใจและชื่นชมในสิ่งสวยงามและมนต์คิดอันสูงได้ ซึ่งงานวรรณกรรมสมัยก่อนนั้น ผู้ที่จะอ่านเข้าใจได้คือผู้ที่รู้ภาษาลาดินมีจำนวนน้อย

เมืองปิซ่า และเซียน่า (Pisa, Siena) เป็นศูนย์กลางสำคัญของสมัยอิตาเลียน พรimitif นิคโคล่า ปิซาโน (Niccola Pisano, 1225-1280) และบุตรชายชื่อจิอวานนิ (Giovanni, 1250-1320) เป็นประติมากรที่มีชื่อเสียงในงานประติมากรรมในสถานเจิมน้ำมันแห่งเมืองปิซ่าและเมืองเซียน่า ในเมืองเซียน่ามีจิตรกรเอกคือซิโมน มาร์ตินิ (Simone Martini, 1285-1344) ดูโช (Duccio, ทำงานระหว่าง 1278-1285) และลอเรนเซตติ (Lorenzetti, ทำงานระหว่าง 1319-1347) ทั้ง 3 ท่านนี้ได้รับความนิยมมาก จากผลงานจิตรกรรมทางศาสนา แต่อัจฉริยะศิลปินที่ทำงานต่อต้านอิทธิพลศิลปะของปีแซนไดน์ประสบความสำเร็จอย่างที่สุด และพยายามเข้าใจถึงความรู้ทางทัศนียวิทยาในเส้นและสี พยายามแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อที่กับวัตถุ อัจฉริยะศิลปินผู้ซึ่งสามารถเขียนและประกอบหมู่รูปคนแสดงออกซึ่งความรู้สึกของความระทมทุกข์ ความรักความเมตตา ความศรัทธาต่อพระเจ้าและความเชื่อ ศิลปินผู้นี้คือยอตโต้ (Giotto, 1266-1337) ยอตโต้ทำงานที่สำคัญไว้ที่เมืองอัสนีสี ฟลอเรนซ์ และปาดัว

หลังจากมรดกกรรมของยอตโต้แล้ว ไม่มีจิตรกรผู้ใดสามารถทำงานให้ก้าวหน้าไปกว่าอุดมคติของท่านได้ ศิลปินรุ่นหลังทำงานเลียนแบบท่าน ดังนั้นจึงเกิดสกุลช่างยอตโต้ขึ้น (Giottoesque School)

เป็นเวลากว่า 80 ปี จึงเกิดมหาศิลปินขึ้นอีกท่านหนึ่งให้งานจิตรกรรม ท่านผู้นี้คือมาซaccio (Masaccio) ผู้ซึ่งเปิดเผยแนวใหม่และความรุ่งโรจน์ของจิตรกรรมสมัยใหม่ สาเหตุอันสำคัญประการหนึ่ง ที่อำนวยให้จิตรกรชาวอิตาลีเลียนบรรลุถึงมาตรฐานอันสูงยิ่งในงานศิลปะของตนก็คือ จิตรกรเขียนภาพปูนเปียก¹²³ (Fresco) การเขียนภาพด้วยเทคนิคปูนเปียกนั้น ศิลปินสามารถใช้ความวิริยะอุตสาหะ ถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตนทางศิลปะได้อย่างเต็มที่

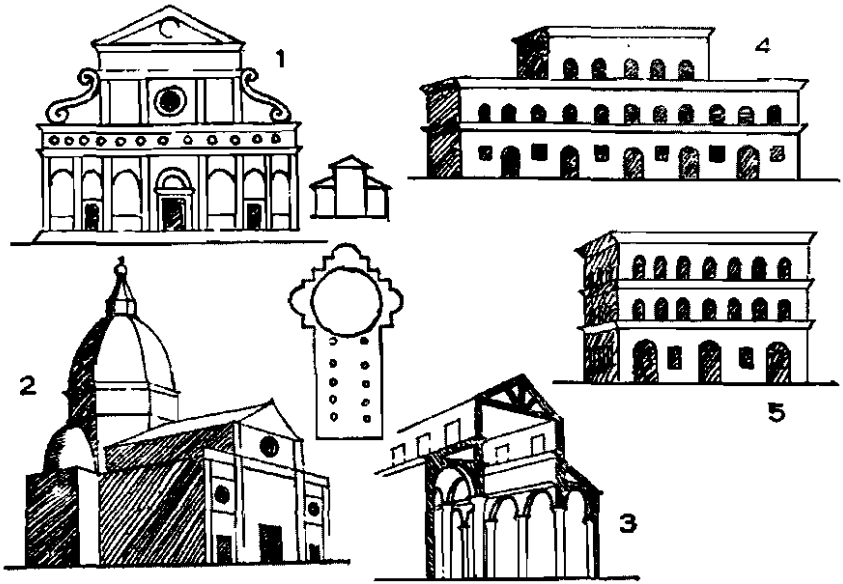
ศิลปะเรอเนซอง (คริสต์ศตวรรษที่ 15-16 A.D.)

ความเจริญของยุโรปซึ่งดำเนินไปช้าๆ แต่มั่นคงนั้นเริ่มขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 12 และมีความเจริญสูงสุดในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 15 เป็นเวลาอันงอกงามสำหรับการเกิดใหม่อย่างมหัศจรรย์ของพุทธิปัญญาของมนุษย์

นครฟลอเรนซ์มีความรุ่งเรือง ได้ทำการค้าขายกับประเทศต่างๆ ทั่วยุโรป ในบรรดาตระกูลขุนนางด้วยกัน ตระกูลเมดิชิ (Medici) ร่ำรวยที่สุด ลอเรนโซ (Lorenzo) หรือเรียกกันว่าแมนิฟิค (Magnific) เป็นขุนนางผู้หนึ่งของตระกูลนี้ ซึ่งมีความรู้ความสามารถและใฝ่สูงมาก ปรารถนาที่จะเป็นผู้นำสาธารณรัฐแห่งฟลอเรนซ์ทั้งหมด

โชคชะตาได้ส่งให้นครฟลอเรนซ์เป็นศูนย์กลางของการฟื้นฟูของมนุษย์และธรรมชาติได้สร้างอัจฉริยบุคคลขึ้นมาเป็นจำนวนมาก

โลเรนโซ แห่งตระกูลเมดิชิ ใช้เงินของท่านช่วยเหลือศิลปินอย่างไม้อั้น เลี้ยงดูผู้ที่เป็นนักศึกษาหาความรู้ มีการถกเถียงปัญหาต่างๆ ทางด้านปรัชญา วรรณคดี สังคม และอื่นๆ ได้มีการแปลวรรณคดีของกรีกและโรมันพร้อมด้วยข้อคิดเห็น มีการขุดกรุงโรม

คำบรรยายประกอบแบบศิลปะเรอเนซอง

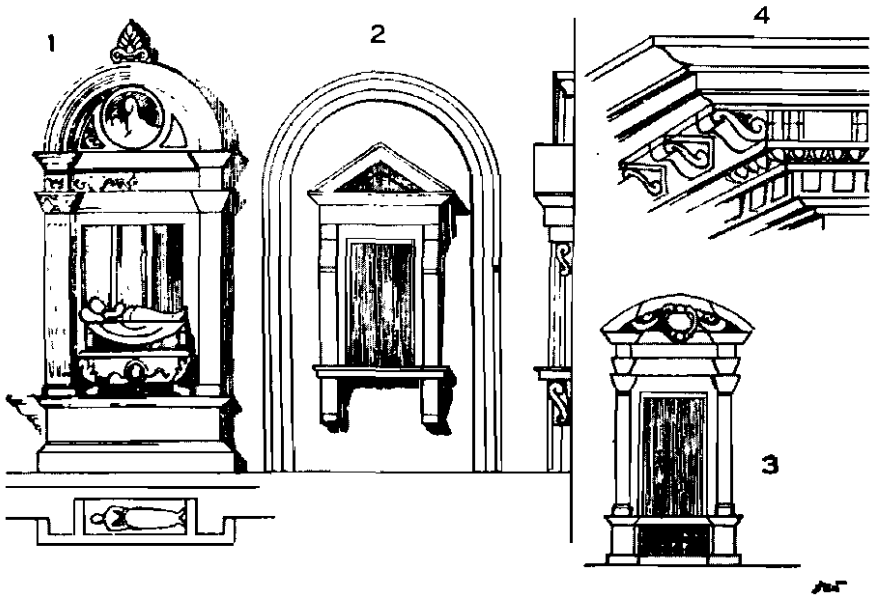
- 1., 2. โบสถ์ของเรอเนซอง ยังคงมีผนังเหมือนกับคริสเตียน บาซิลิกา แต่ในหลายกรณีได้สร้างโดมเพิ่มขึ้นตรงบริเวณ Transept ดังนั้น โบสถ์ของเรอเนซองอาจมีหรือไม่มีโดมก็ได้
3. รูปตัดของโบสถ์ของคริสต์ศตวรรษที่ 15 ซึ่งเราอาจสังเกตได้ว่า สถาปนิกของสมัยเรอเนซองได้นำเอาแบบสถาปัตยกรรมของโรมันมาใช้อีก
- 4., 5. ด้านหน้าของพระราชวังของเรอเนซองสมัยแรกไม่ตกแต่งให้มั่งคั่งอลังการด้วยเสากลมหรือเสาเหลี่ยม

เพื่อค้นหางานประติมากรรมของกรีกและโรมัน โดยคำสั่งของ ลอเรนโซ งานชิ้นเอกได้ส่งไปยังนครฟลอเรนซ์นำไปประดิษฐานไว้ในอุทยานเมดิชี เพื่อให้ศิลปินหนุ่มๆ ศึกษาหาความบันดาลใจ แต่ตัวอย่างงานศิลปะของกรีก มิได้เป็นผลร้ายแก่การแสดงออกทางจิตของศิลปินสมัยเรอเนซองเลย แต่ละศิลปินชาวฟลอเรนซ์ย่อมได้รับความประทับใจจากความงามของประติมากรรมชิ้นครุ แต่เขาเชื่อในศาสนาซึ่งแตกต่างกับศาสนาของกรีก ดังนั้นจึงเนรมิตศิลปะออกมาตามแบบคริสเตียนอย่างแท้จริง

รูปคนไม่ว่าจะเป็นในงานจิตรกรรมหรือประติมากรรมของสมัยนี้ แสดงออกซึ่งความรักความเมตตาสงสาร ความทุกข์โศก และความหวัง ตามอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ทุกผู้ทุกนาม ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่า รูปคนเหล่านั้นเป็นตัวแทนบุคคลทางประวัติศาสตร์ ซึ่งมีความทุกข์ ความเชื่อและความรัก เช่นเดียวกับกับเรา ประติมากรรมของกรีก แสดงให้เห็นสภาวะของเทพเจ้าตามอุดมคติและนามธรรม ดังนั้นการแสดงออกทางศิลปะระหว่างกรีกกับเรอเนซองจึงแตกต่างกันอย่างยิ่ง ครั้นเมื่อศิลปะเรอเนซองเริ่มเสื่อมคลายลง สุนทรียภาพของกรีกจึงให้อิทธิพลแก่ศิลปะของยุโรปอีก ซึ่งบรรลุผลสุดยอดในสมัยนีโอ คลาสสิก (Neo-Classic)

มาซัจโจ และโดนาเทลโล (Donatello) เป็นศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ของเรอเนซองสมัยแรก มาซัจโจ (1402-1428) ถึงแก่กรรมเมื่ออายุ 27 ปี แต่แม้อายุจะสั้น ผลงานภาพเขียนปูนเปียกของวิหารบรันคัจจิ (Brancacci Chapel) ในโบสถ์แห่งคาร์มีเน่ (Carmine) ในนครฟลอเรนซ์ อันมีชื่อเสียงของท่าน ก็เป็นสิ่งเพียงพอที่ทำให้ชื่อของท่านเป็นอมตะชั่ววันรันตร์ มาซัจโจเป็นศิลปินคนแรกที่เข้าใจปริมาตรของเนื้อที่ รูปคนที่ท่านเขียน ยืนนิ่งเหมือนกับรูปจำหลัก ซึ่งสัมพันธ์กับเนื้อที่ของภาพทั้งหมด

โดนาเทลโล (1386-1466) เป็นประติมากรสร้างงานประทับใจที่ยิ่งใหญ่คนแรก งานของท่านตีพิมพ์ด้วยความรู้สึกของมนุษย์ ดึงดูดใจผู้ได้เห็นอย่างลึกซึ้ง โดนาเทลโลทำงานส่วนใหญ่ในนคร

1. ตูสถานอันเป็นแบบฉบับของเรอเนซอง
2. แบบหน้าต่างเรียบๆ ของคริสต์ศตวรรษที่ 15
3. แบบหน้าต่างซึ่งมีการตกแต่งมากขึ้นของคริสต์ศตวรรษที่ 16
4. ส่วนบนของอาคารของพระราชวังของเรอเนซอง มีแบบลวดลายเหมือนกับแบบคอรินเทียนของโรมัน

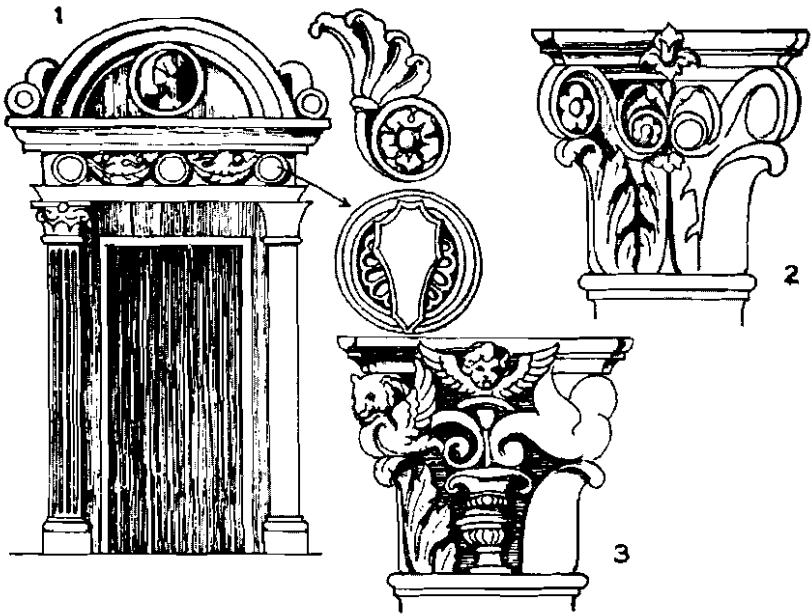
ฟลอเรนซ์และปาตัว (Padua)

วิญญานของคริสเตียนอันเป็นพิเศษโดยเฉพาะนั้นเห็นได้ชัดในงานจิตรกรรมและประติมากรรมเรอเนซองมากกว่าในงานสถาปัตยกรรม ที่จริงนั้นสถาปัตยกรรมของเรอเนซอง กล่าวโดยทั่วไปแล้วเป็นการนำเอาแบบสถาปัตยกรรมของโรมันมาฟื้นขึ้นใหม่ อีก สถาปนิก เช่น บรูเนลเลสกี (Brunelleschi, 1379-1446) ผู้สร้างโดมของมหาวิหารแห่งฟลอเรนซ์ ได้เคยไปกรุงโรมเพื่อศึกษาโครงสร้างของสถาปัตยกรรมโรมัน จากการศึกษาที่บรรดาสถาปนิกได้รับสูตรสำหรับสร้างงานสถาปัตยกรรมใหม่ของตน ต่อมาสูตรที่ใช้ในการก่อสร้างเหล่านี้ได้ถูกกำหนดขึ้นตายตัว เรียกว่า กฎ "วิตรูเวียน"¹²⁴ (Vitruvian orders) ซึ่งสถาปนิกแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 นับถือกันทั่วไป อย่างไรก็ดี ระหว่างสถาปัตยกรรมของโรมันกับเรอเนซองนั้นมีความแตกต่างกันของ "อารมณ์" อย่างเด่นชัด งานสถาปัตยกรรมของโรมัน ประทับใจสะท้อนให้เห็นความยิ่งใหญ่ของอาณาจักรโรมัน ส่วนของเรอเนซองนั้นนุ่มนวลกว่า เนื่องด้วยวิญญานของศาสนาใหม่ และด้วยสังคมของสมัยเรอเนซองที่ได้รับการขัดเกลาให้ดีขึ้น

จากนครฟลอเรนซ์ ศิลปะได้แผ่กระจายไปทั่วอิตาลี ทำให้เกิดสกุลช่างท้องถิ่นขึ้นมากมาย และจากอิตาลี ศิลปะของเรอเนซองก็แผ่ไปทั่วยุโรป ในสมัยนั้นอิตาลีเป็นประเทศที่มั่งคั่งและมีวัฒนธรรมรุดหน้ากว่าประเทศต่างๆ ในยุโรป แต่หาไม่มีความปรองดองกันเป็นเหตุให้เกิดสงครามขึ้นในระหว่างเมืองต่างๆ ทำให้ประเทศอ่อนแอตกเป็นเหยื่อการรุกรานของต่างประเทศ

พระเจ้าชาร์ลที่ 8¹²⁵ (Charles VIII) และพระเจ้าฟรังซิสที่ 1¹²⁶ (Francis I) ยกกองทัพเข้ารุกรานอิตาลีในปี ค.ศ. 1494 และ 1527 ทรงตื่นใจในความงามของศิลปะอิตาลีเสียมาก จึงนำเอาศิลปินอิตาลีไปทำงานในประเทศของพระองค์ด้วย ซึ่งให้อิทธิพลแก่ศิลปะของประเทศฝรั่งเศส

ประเทศสเปนดูสั่งงานศิลปะจากอิตาลีอย่างมากมาย ศิลปิน

1., 2., 3. ประตุนและหัวเสาของคริสต์ศตวรรษที่ 15

อิตาลีเดินทางไปทำงานในสเปนและในเวลาไม่นานนัก สเปนก็มีศูนย์กลางศิลปะของตนเอง

ประเทศฟลานเดอร์¹²⁷ (Flander) เป็นศูนย์กลางสำคัญของศิลปะเรอเนซอง การแสดงออกทางศิลปะ แตกต่างกับสกุลช่างของอิตาลีอย่างมาก ศิลปะเฟลมมิช (Flemish) ให้อิทธิพลแก่ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ และเยอรมนี

สกุลช่างอิตาลีที่สำคัญที่สุดบางสกุล :

สกุลช่างฟลอเรนซ์	Massaccio	1401-1428	จิตรกร
(Florentine School)	Filippo Lippi	1406-1469	"
	Botticelli	1444-1510	"
	*Leonardo da Vinci	1452-1519	"
	Donatello	1386-1466	ประติมากร
	Verrocchio	1435-1488	"
	Chiberti	1378-1455	"
	Luca della Robbia	1400-1482	"
	*Michelangelo	1474-1564	ประติมากร-จิตรกร
	Brunelleschi	1377-1446	สถาปนิก
	Alberti	1404-1472	"
สกุลช่างโรม	*Michelangelo	1474-1564	ประติมากร-จิตรกร
(Roman School)	*Raphael	1483-1520	จิตรกร
	Bramante	1444-1514	สถาปนิก
	Vignola	1507-1573	"
	Bernini	1598-1680	สถาปนิก-ประติมากร
สกุลช่างเวนิส	Gentile Bellini	1429-1507	จิตรกร
(Venetian School)	Giovanni Bellini	1430-1516	"
	Carpaccio	1460-1525	"
	Giorgione	1477-1510	จิตรกร
	Titian	1480-1576	"

ลายเส้นเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการของสถาปัตยกรรมเรือนของ

1. สถาปัตยกรรมแบบเรียบง่าย ของคริสต์ศตวรรษที่ 15
2. สถาปัตยกรรมที่มีองค์ประกอบสืบสานของเรือนของสมัยกลาง
3. แบบสถาปัตยกรรมก่อนสมัยบาโรค

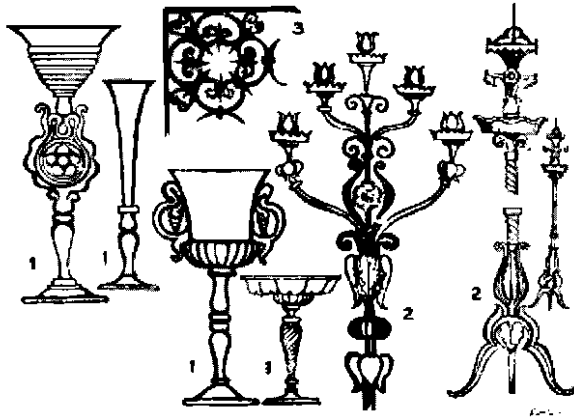
	Tintoretto	1518-1594	"
	Veronese	1528-1588	จิตรกร
	Tiepolo	1693-1770	"
สกุลช่างปาตัว (Paduan School)	Mantegna	1431-1506	"
สกุลช่างอุมเบรีย (Umbrian School)	Piero della Francesca	1416-1498	"
	Perugino	1446-1524	"
	*Raphael	1483-1520	"
สกุลช่างมิลาน (Milanese School)	*Leonardo da Vinci	1452-1519	"
	Suardi called Bramantino	1460-1536	"
	Sodoma	1477-1549	"
	Luca Signorelli of Cortona	1441-1523	"
สกุลช่างปาร์มา (Parmese School)	Correggio	1494-1534	"

ศิลปะบารอก¹²⁸ (ค.ศ. 1600-1700)

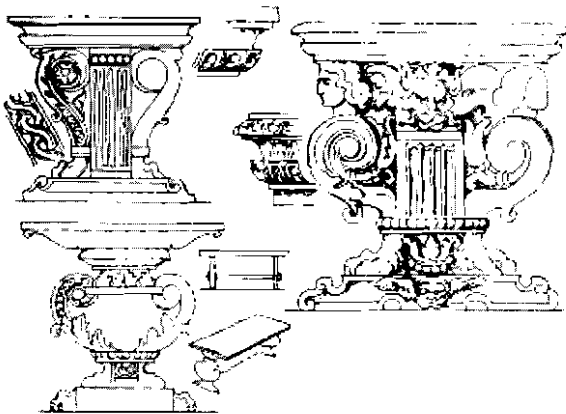
ศิลปะเรอเนซองของอิตาลีนั้นบริสุทธิ์ทั้งในรูปนอกและวิญญานอยู่เป็นเวลาประมาณ 150 ปี หลังจากนั้นจึงเสื่อมลงกลายเป็นแบบบารอก ลักษณะสำคัญของศิลปะแบบบารอกนั้นคือ การให้น้ำหนักดำขาว การใช้เส้นโค้ง และความแรงของสีมาก ทำทางและกิริยาของคนก็เน้นเกินไปจนเป็นอย่างละคอน ส่วนละเอียดของภาพและรอยย่นของผ้าได้กลายเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนโครงสร้างของทรวดทรงกลับไม่สนใจ แน่ละ ความบกพร่องเหล่านี้ หมายถึงการผลิตผลของงานศิลปะโดยเฉลี่ย เพราะว่ามึงงานศิลปะของสมัยบารอกที่มีการเคลื่อนไหวหรือมีสีเรียบๆบ้างเหมือนกัน

เส้นหลักสำคัญของสถาปัตยกรรมของบารอก คือเส้นโค้งทั้งในผังและรูปตั้ง ในสถาปัตยกรรม ประสิทธิภาพของน้ำหนักดำขาวอันมั่งคั่งนั้นเราลืมไม่ได้เลย

โดยส่วนใหญ่ แม้อัลศิลปะบารอก จะมีสิ่งผิดพลาด และเกินความ

1. ถ้วยแก้ว 2. เจึงเทียนเหล็ก 3. ส่วนละเอียดของลายประตูลูก

โต๊ะจำหลักไม้ เช่นเดียวกันกับสถาปัตยกรรม

บรรดางานลวดลายของเรือนของ ได้รับการบันดาลใจจากแบบศิลปะของโรมันด้วย

พอดี ก็ยังมีคุณสมบัติที่ติดอยู่ด้วยเหมือนกัน ศิลปะบารอคเป็นศิลปะที่หรูหรา แม้ว่าจะสำแดงถึงความสำคัญในตัวเอง ก็สอดคล้องกับความประพุดติและความคิดของคนสมัยนั้น

เรอเนซอง (ฟลานเดอร์)

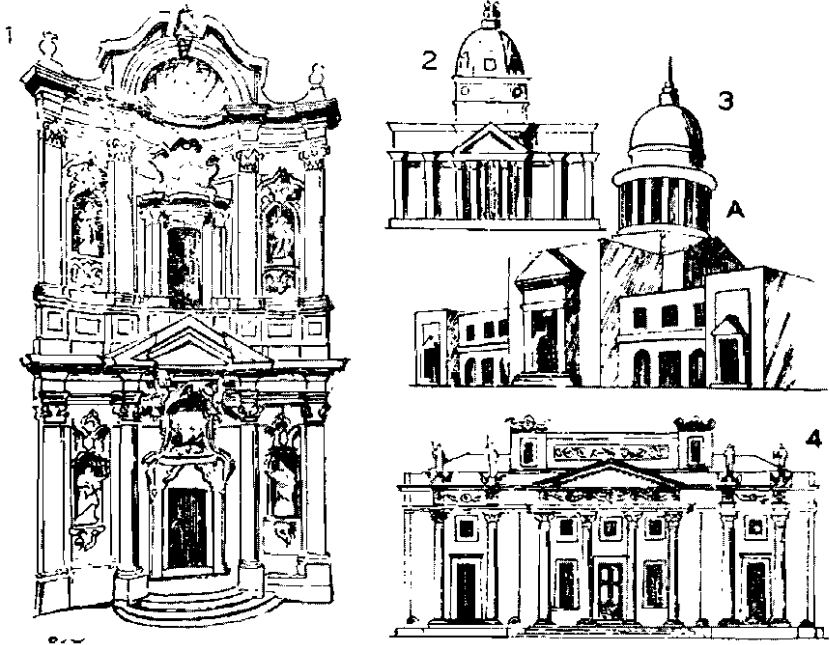
ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ประเทศฟลานเดอร์เป็นศูนย์กลางสำคัญของงานจิตรกรรมเล็กๆ (Miniature) งานจิตรกรรมประเภทนี้ให้อิทธิพลแก่ฝรั่งเศสและเยอรมนี

ในคริสต์ศตวรรษที่ 14 ฟลานเดอร์ได้รับอิทธิพลศิลปะของยอดไต ครั้นในคริสต์ศตวรรษที่ 15 จิตรกรอิตาเลียนลางท่าน เช่น เปียโร เดลลา ฟราน เซสกา ได้รับความบันดาลใจจากสกุลช่างเฟลมมิช ในการเขียนภาพเหมือนด้านข้าง ศิลปินเฟลมมิชเขียนภาพตามสภาพธรรมดาโลกและเรื่องที่นิยมกัน ได้แก่ สถานที่ภายในบ้าน ที่พักผ่อน การกีฬา และชีวิตนอกบ้านไว้มาก รูปคนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เขียนจากความสังเกต อย่างวิจิตรน่าประหลาด ส่วนละเอียดทุกส่วนเขียนอย่างถูกต้องแน่นอน และด้วยความรู้สึกทางศิลปะอย่างวิเศษ พร้อมๆ กันไป

ยกเว้นภาพเขียนทางศาสนา ซึ่งในลางกรณีอาจมีขนาดใหญ่พอสมควร ตามธรรมดางานจิตรกรรมของเฟลมมิชนั้นมีขนาดเล็ก

ภาพเขียนทางศาสนาของเฟลมมิช ตรงกันข้ามกับของสกุลช่างอิตาเลียน ที่ไม่เขียนรูปคนแบบอุดมคติ อีกประการหนึ่ง ดูเสมือนว่าศิลปินเฟลมมิชนั้นสนุกกับการเขียนภาพตามลักษณะจริงที่ไม่สุภาพหรือน่าเกลียดด้วย

ในบรรดาชาติต่างๆ ของยุโรป ชาวเฟลมมิช โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรูเกิลผู้พี่ (Breughel the elder) เป็นชาติแรกที่เขียนภาพทิวทัศน์เป็นสำคัญ ในงานกิจกรรมศิลปินชาวดัตช์ อังกฤษ และฝรั่งเศส ดำเนินรอยต่อมาตามลำดับ ศิลปินจีนเขียนภาพทิวทัศน์มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 8 แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุนทรีย์ภาพเท่านั้น หลังจากตอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 16 จิตรกรเฟลมมิชลาง

คำบรรยายประกอบแบบศิลปะบารอค

1. โบสถ์บารอคด้านหน้า จงสังเกตว่าทั้งรูปด้านหน้าและผังของสถาปัตยกรรมบารอคจำนวนมากเป็นเส้นโค้ง ในบรรดาสถาปัตยกรรมซึ่งมีผังเป็นเส้นตรงนั้น รูปตั้งด้านหน้าก็มีเส้นโค้งเป็นสำคัญอยู่เสมอ
- 2.-3. เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างลายเส้นหมายเลข 2. ซึ่งเป็นแบบสถาปัตยกรรมของคริสต์ศตวรรษที่ 17 กับลายเส้นหมายเลข 3. เราเห็นได้ว่าในแบบสถาปัตยกรรมสมัยปลายฐาน (A) ของโดมประกอบด้วยแถวของเสานั้น ใช้ทั้งสิ่งก่อสร้างฝ่ายศาสนาและบ้านเมือง
4. บ้านตามแบบฉบับของสมัยนีโอ คลาสสิกส่วนกลาง อาคารดูคล้ายกับวิหารของกรีกนั้น เป็นลักษณะสำคัญของสถาปัตยกรรมแบบนี้

คน โดยเฉพาะแพน ออร์ลี (Van Orley, 1493-1542) ได้นำเอาศิลปะของไมเคิล แอนเจโล ราฟาเอล และศิลปินอิตาลีคนอื่นๆ เข้ามาในประเทศของตน อันเป็นผลร้ายต่อศิลปะแบบประเพณีของฟลานเดอร์ เคระห์ดีที่จิตรกรหลายคนที่ไม่คล้อยตามกับอิทธิพลศิลปะอิตาลี ยังคงรักษาลักษณะศิลปะโบราณไว้ได้

ประติมากรรม : ประเทศฟลานเดอร์ไม่มีสกุลช่างประติมากรรมโดยเฉพาะ ด้วยเหตุนี้จึงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของศิลปะอิตาลี ฉะนั้นจึงไม่มีความเป็นตัวของตัวเองที่เด่นอย่างเช่นงานจิตรกรรม

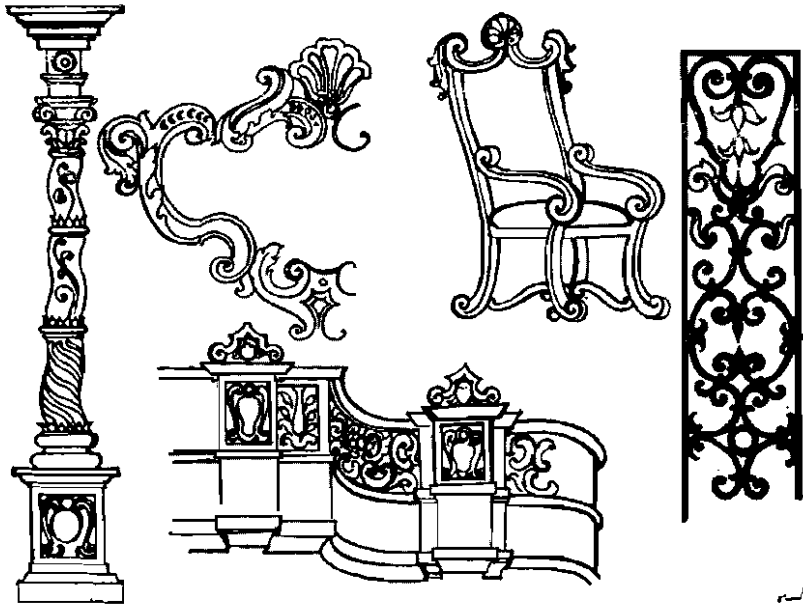
จิตรกรที่สำคัญของเฟลมมิช :

Hubert Van Eyck	1366-1426
Jan Van Eyck	1380-1441
Memling	1430-1491
G. David	1460-1523
Q. Matsys	1466-1530
P. Breughel the elder	1525-1569
Rubens	1587-1640
Van Dyck	1599-1641
Teniers	1610-1690

เรอเนซอง (สเปน)

นับเป็นศตวรรษที่ประเทศสเปนอยู่ในครอบครองของพวกมัวร์ อิทธิพลของศิลปะมัวร์เห็นได้ชัดจากงานเคลือบและลวดลายผ้าของสเปน ประเทศสเปนเริ่มบทบาทศิลปะเรอเนซอง ในตอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 15 อนุสรณ์สำหรับฝังศพนั้นสั่งทำจากอิตาลี ศิลปินอิตาลีมาทำงานในสเปน และประการสุดท้ายศิลปินสเปนซึ่งศึกษาศิลปะในอิตาลีได้ตั้งสกุลช่างสเปนเรอเนซองขึ้น

ด้วยเหตุของการขัดแย้งกันอย่างรุนแรงทางศาสนา ระหว่าง

ศิลปะบารอก

พวกคาโธลิก สเปญกับพวกมหัศจรรย์ซึ่งดำเนินไปอยู่หลายศตวรรษ ศิลปะคริสเตียนของสเปญได้แสดงออกซึ่งความนิยมความจริงอย่างแรงกล้า เพื่อที่จะสร้างความประทับใจให้คริสตชนในความทุกข์ และการเสียสละชีวิตของพระคริสต์แม่พระมารี และนักบุญทุกท่าน การแสดงออกซึ่งความรู้สึกร่างกายจริงอันรุนแรง และเศร้าสลดใจนี้ ได้ช่วยให้สเปญในคริสต์ศตวรรษที่ 19 พ้นจากความเป็นทาสของ วัฒนธรรมกรีกและโรมัน (Classic culture) และทำงานศิลปะแบบ Neo-classic เช่น ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เป็นจริงว่าลัทธินิยมความจริงและความประทับใจ และการสังเกตธรรมชาติของมนุษย์ อย่างดียิ่งของโกยา²⁹ นั้น ขึ้นอยู่กับลัทธินิยมความจริงตามประเพณี ของชาวสเปญ

งานประติมากรรมระบายสี (Polychromatic Sculpture) :
สเปญมีสกุลช่างประติมากรรมระบายสีที่สำคัญมาก ซึ่งเจริญรุ่งโรจน์ ในคริสต์ศตวรรษที่ 17

บรรดารูปเคารพระบายสีสร้างด้วยไม้ ดินเผา หรือหิน ได้ กระทำกันในสมัยโกธิคและอิตาเลียน เรอเนซองต์ด้วย แต่ไม่มีความก้าวหน้าเท่ากับสเปญ งานประติมากรรมระบายสีที่จำหลักไม้นั้นมีการปิดทองด้วย ความรู้สึกอันเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าทางศาสนาเกือบทั้งสิ้น บรรลุผลสุดยอดในงานประติมากรรมเหล่านี้

สกุลช่างประติมากรรมระบายสีที่มีชื่อเสียง มี 2 สกุล คือ สกุลคาสติลเลียน (Castilian) และสกุลอันดาลูเซีย (Andalusian)

ศิลปินที่มีชื่อเสียงของสกุลคาสติลเลียนมีดังนี้

A. Berruguette	1490-1561
C. Becerra	1520-1571
G. Hernandez	1560-1636
S. Carmona	คริสต์ศตวรรษที่ 18

ศิลปินที่มีชื่อเสียงของสกุลอันดาลูเซียนมีดังนี้

J.M. Montanes	1568-1649
A. Cano	1601-1657
P. de Mend	1693

เรอเนซอง (เยอรมนี)

แรกที่เดียวประเทศเยอรมนีได้รับอิทธิพลจากศิลปะเฟลมิช ต่อมาจึงได้รับอิทธิพลศิลปะอิตาลีเลียน แต่ศิลปะของชาวเยอรมัน ไม่อาจผสมผสานกับศิลปะของประเทศอื่นได้ ศิลปะของชาวเยอรมัน มีลักษณะของตน โดยแน่นอน อันขึ้นอยู่กับลักษณะโดยเฉพาะของเชื้อชาติ สมอง และอารมณ และขึ้นอยู่กับอิทธิพลศิลปะของโกธิค ที่มีอยู่กับชาวเยอรมันอย่างลึกซึ้งด้วย

ในการเปรียบเทียบศิลปะเยอรมันกับศิลปะอิตาลี งานจิตรกรรมและงานประติมากรรมของเยอรมันนั้น ปรากฏว่ามีลักษณะแข็งกระด้าง แต่นี้เป็นลักษณะที่แท้จริงของการแสดงออกของชาวเยอรมันที่เราต้องนิยม

ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 16 และ 17 ประเทศเยอรมนีได้รับความเสียหายจากสงครามศาสนา พระเจ้าชาร์ลที่ 5¹³⁰ ทำศึกกับพวกคริสเตียนนิกายโปรเตสแตนต์ (Protestants) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1446-1555 และจากปี ค.ศ. 1618-1648 ก็เกิดสงครามศาสนาขึ้นอีกเป็นเวลานาน เมื่อประเทศเข้าสู่สภาพปกติแล้วนั้น ศิลปะเรอเนซองตกอยู่ในยุคเสื่อม แม้ประเทศเยอรมนีจะรุ่งเรืองด้วยภาวะทางการเมือง ศิลปินเยอรมัน โดยเฉพาะคือจิตรกร ก็ได้สร้างงานชิ้นสำคัญๆ ไว้ด้วย

ศิลปินเยอรมันที่มีชื่อเสียงของสกุลต่าง ๆ

สกุลช่างโคโลญ - Stephen Lochner	1451	จิตรกร
(School of Cologne)		
สกุลช่างชาวเวียน แห่งออสเบอร์ก-Martin Schongauer	1430-1491	จิตรกร

(Swabian School of Ausburg) Hans Burgkmair	1473-1531	จิตรกร
Hans Holbein the Elder	1460-1524	"
สกุลช่างเวสต์ฟาเลียน-Heinrich Aldegrever	1502-1558	"
(Westphalian School)		
สกุลช่างนูเรมเบิร์ก-Adam Krafft	1455-1509	ประติมากร
(School of Nuremburg) Peter Visser the Elder	1450-1529	"
Durer	1471-1528	"
Holbein the Younger	1597-1543	"

ศิลปะนีโอ-คลาสสิกิซึมในเยอรมนี (Neo-Classicism)

ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ประเทศเยอรมนีเป็นศูนย์กลางของการศึกษาวรรณคดีของกรีกและโรมันยุครุ่งเรือง และในประเทศฝรั่งเศส ศิลปะตกอยู่ภายใต้ความขลังของแบบศิลปะกรีกและโรมันด้วย อำนาจทางทหารและการเมืองของเยอรมนีซึ่งกำลังอกเงยขึ้นหนุนหลังให้แก่ความรู้สึกของประชาชนที่มีอยู่กับความยิ่งใหญ่ของกรีกและโรมัน สถาปัตยกรรมแบบนีโอ คลาสสิกิซึมของเยอรมนี มีความสง่าผ่าเผยมากกว่าของอังกฤษและฝรั่งเศส

ในขณะที่เดียวกันปฏิภิกิริยาต่อศิลปะนีโอ-คลาสสิกิซึม ในเยอรมนี ก็มีมากกว่าในฝรั่งเศส ซึ่งลัทธินิยมนีโอ คลาสสิก¹³¹ และลัทธินิยมโรแมนติค¹³² ดำเนินไปในสมัยเดียวกัน ในประเทศเยอรมนีนั้น ลัทธินิยมโรแมนติค เข้าแทนที่ลัทธินิยมนีโอ-คลาสสิกิซึมโดยสิ้นเชิง

เรอเนซอง (ฮอลแลนด์)

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ประเทศฮอลแลนด์ตกอยู่ภายใต้การปกครองของสเปน ได้รับความเดือดร้อนอย่างยิ่ง สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องมาจากไม่ปรองดองกันทางศาสนา หลังจากได้รับอิสรภาพแล้ว ชาวดัทช์ต้องทำงานหนัก เพื่อสร้างอำนาจและความเจริญของตนขึ้นอีก

ทางด้านศิลปะ ประเทศฮอลแลนด์มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

ชิดกับสกุลช่างเฟลมมิช จนบางครั้งศิลปะของชนชาติทั้งสองนี้เหมือนกันมาก ศิลปะดัตช์มีชื่อเสียงอย่างยิ่งในการเขียนรูปเหมือนในสมัยของฟรังส์ ฮอลส์ (Frans Hals) และเรมบรันด์ (Rembrandt) รูปเหมือนที่เขียนนั้นมีทั้งรูปคนๆ เดียว หรือเป็นหมู่ นิยมกันมากทีเดียว

เพราะว่าชาวดัตช์เป็นโปรเตสแตนท์ ดังนั้นศิลปินจึงไม่ทำงานจิตรกรรมเกี่ยวกับศาสนามากนัก งานจิตรกรรมของชาวดัตช์ก็เหมือนกับของพวกฟลานเดอร์ คือ เขียนอย่างจริง เช่น ศิลปะทางบ้านเมือง (Seculove art)

โดยทั่วไป งานจิตรกรรมของสกุลช่างดัตช์ มีวาระเป็นสีน้ำตาลทอง ซึ่งดูคล้ายกับของสกุลช่างเวนิส เป็นจริงว่า สกุลช่างดัตช์และสกุลช่างเวนิสนั้นสร้างงานจิตรกรรมให้ดึงดูดใจด้วยการใช้สีอ่อนและมั่งคั่ง น้ำหนักอ่อนแก่ของสีที่ตัดกันเป็นพิเศษโดยเฉพาะของสกุลช่างดัตช์

งานสถาปัตยกรรมและประติมากรรมของชาวดัตช์ในสมัยเรอเนซอง ไม่ได้สร้างงานที่สำคัญมากนัก ตรงกันข้าม สถาปัตยกรรมสมัยใหม่ของดัตช์นั้นสำคัญมาก

ศิลปินดัตช์ที่มีชื่อเสียง

J. Bosch	1450-1516	จิตรกร
Frans Hals	1580-1666	"
Remdrandt	1606-1669	"
G. Terborch	1617-1681	"
P. de Hooch	1630-1677	"
Vermeer	1632-1675	"
E. Boursse	1631-1672	"
J. Ruisdael	1628-1682	"
M. Hobbema	1638-1709	"
Van de Velde	1633-1707	จิตรกร

G. Metsu	1629-1681	”
J. Steen	1626-1679	”
Van der Burch	1614-1664	”

เรอเนซอง และรอกโกโก้ (ฝรั่งเศส)

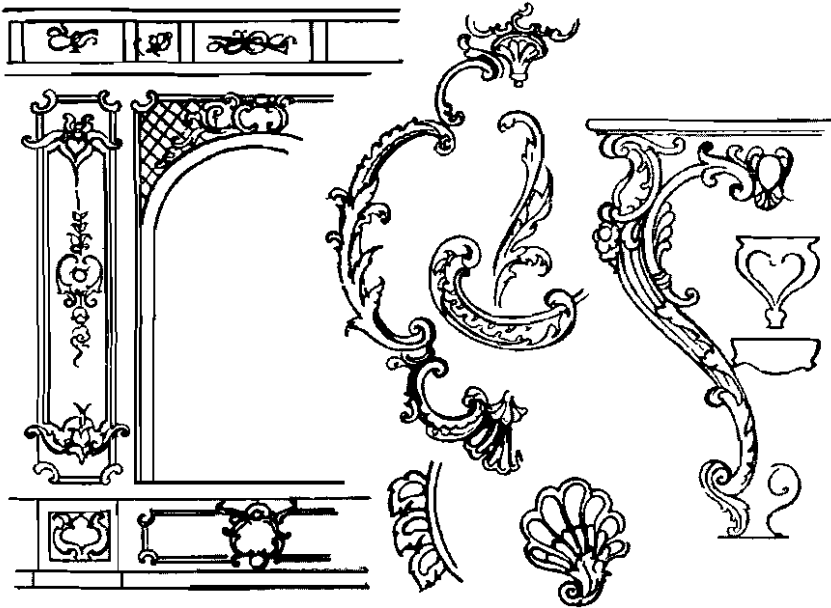
การได้ความบันดาลใจจากศิลปะเฟลมิช ทำให้ฝรั่งเศสมีสกุลช่างเขียนภาพขนาดเล็กๆ (Miniature) ขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 14 โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานรูปเหมือนของศิลปินฝรั่งเศสประเภทนี้ (Miniaturists) บรรลุถึงขั้นมาตรฐานสูงยิ่ง จากปี ค.ศ. 1309-1377 พระมหากษัตริย์ประทับอยู่ที่เมือง Avignon ในประเทศฝรั่งเศส และพระองค์ได้รับงานศิลปะอิตาลีเลียน ปรimitิฟ ซึ่งได้มีอิทธิพลแก่การพัฒนาศิลปะฝรั่งเศสด้วย

แต่ขบวนการของศิลปะเรอเนซองในฝรั่งเศสนั้น เริ่มต้นภายหลังรัชกาลของพระเจ้าชาร์ลที่ 8 (Charles VIII, 1483-1598) และพระเจ้าฟรังซิสที่ 1 (Francis I, 1515-1547) ได้เสด็จกลับสู่ฝรั่งเศสจากการสงครามกับอิตาลี กษัตริย์ 2 พระองค์นี้ทรงประทับใจในความงามของศิลปะอิตาลี ได้นำเอาศิลปินอิตาลีมาสองคนมาด้วย ระหว่างศิลปินเหล่านี้มี เบนเวนุโต เซลลีนิ (Benuvento Cellini, 1500-1571) เป็นผู้สร้างความเจริญขบวนการศิลปะเรอเนซองฝรั่งเศสขึ้น

ก่อนอิทธิพลของศิลปะอิตาลี งานจิตรกรรมและประติมากรรมของฝรั่งเศสยังคงมีลักษณะศิลปะโกธิค

ศิลปินฝรั่งเศสที่มีชื่อเสียงสมัยแรก

J. Fouquet	1416-1480
M. Colombe	1431-1490
J. Cousin	1500-1590
Poussin	1594-1665
La Tour	1593-1652

คำบรรยายภาพประกอบแบบศิลปะรอกโกโก้

ศิลปะแบบรอกโกโก้ นิยมใช้กันมากในฝรั่งเศส และเรียกกันว่าศิลปะแบบพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ที่ 15 และที่ 16 ศิลปะรอกโกโก้ มีลักษณะเหมือนกับของบารอค แต่อ่อนหวานนุ่มนวลกว่า สถาปัตยกรรมของสมัยรอกโกโก้ ไม่แสดงการเคลื่อนไหวของมวลและเส้นเหมือนอย่างของบารอค

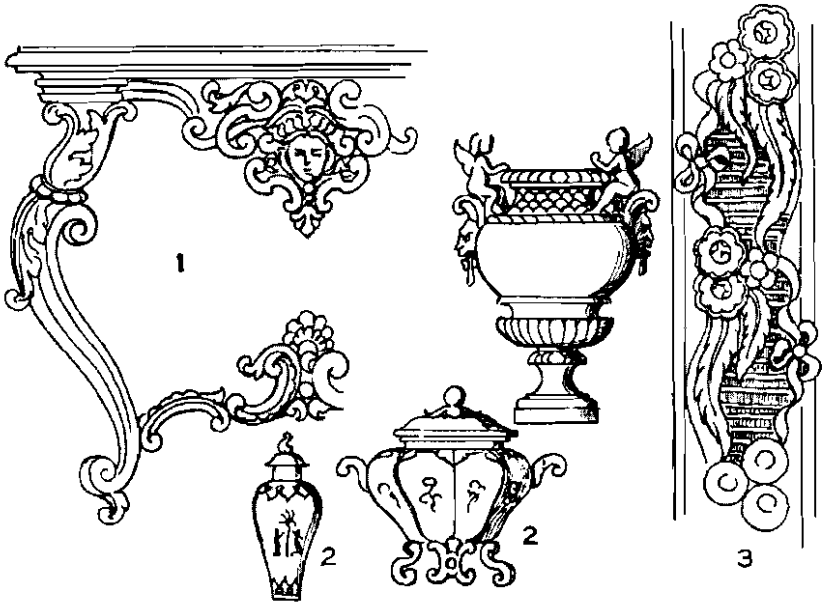
รัฐบาลของกษัตริย์ฝรั่งเศสนั้นมีอำนาจเต็ม ศิลปะจึงอยู่ในการผูกขาดของกษัตริย์ด้วย ด้วยเหตุนี้ศิลปะฝรั่งเศสจึงกลายเป็นแบบประจำชาติ ส่งเสริมพระราชภารกิจของกษัตริย์ให้รุ่งโรจน์เนื่องด้วยความคิดที่จะแสดงออกซึ่งความยิ่งใหญ่ เรื่องต่างๆ ในศาสนาของกรีกและโรมัน (Greco-Roman mythology) จึงฝังอยู่ในจิตใจของผู้อุปถัมภ์ศิลปะฝรั่งเศส โดยปกติพระเจ้าแผ่นดินทรงแต่งตั้งศิลปินผู้หนึ่งให้เป็นผู้อำนวยการงานศิลปะของรัฐ ดังนั้นงานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม จึงอยู่ภายใต้การดำเนินการของสถาบันศิลปะ (ของรัฐ)

บรรดางานศิลปะส่วนรอง (Minor arts) เช่น งานโลหะ งานเคลือบ ลายผ้า และเครื่องเพชรพลอย ก็อยู่ภายใต้การดำเนินการของโรงงานอุตสาหกรรมของราชสำนักด้วยพรมขนาดใหญ่ สำหรับแขวนผนัง (Gobelins) ของฝรั่งเศสมีชื่อเสียงไปทั่วยุโรป พรมเหล่านี้ทำขึ้นจากแบบ (Cartoons) ระบายสีขนาดเท่าของจริงโดยศิลปินที่มีชื่อเสียง เพราะว่าศิลปะฝรั่งเศสสร้างขึ้นสำหรับเจ้านายและขุนนาง ดังนั้นจึงมีความประณีต วิจิตรบรรจงทั้งสีและฝีมือ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมอันสูงของฝรั่งเศส

รอกโกโก้ (Rococo)

เรอเนซองของฝรั่งเศส เริ่มต้นหลังกว่าประเทศอื่น ในไม่ช้าจึงพัฒนามาเป็นศิลปะแบบรอกโกโก้ ซึ่งอยู่ในเวลาเดียวกับศิลปะอิตาเลียนบารอค ระหว่างสถาปัตยกรรมของรอกโกโก้ กับบารอคนั้น มีความแตกต่างกันอย่างยิ่ง สถาปัตยกรรมของบารอคนั้นภายนอกมีเส้นโค้ง ส่วนของรอกโกโก้ มีด้านหน้าอาคารประกอบด้วยเส้นตรง บรรดาลวดลายของรอกโกโก้ มีลักษณะเช่นเดียวกันกับของบารอค แต่อ่อนหวานกว่า

ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 งานลวดลาย งานเครื่องปั้น (Porcelain) งานรัก ของจีนให้อิทธิพลแก่ลวดลายของฝรั่งเศสและดัทช์

1. ลักษณะพิเศษของโต๊ะสมัย rokokoko ภาเก้าอี้มีรูปและลายเป็นเส้นโค้งเหมือนกัน
- 2., 3. กระจกเคลือบ และส่วนละเอียดของลายผ้า แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของศิลปะจีน

สถาปนิกที่มีชื่อเสียงที่สุดของฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษ
ที่ 17 คือ F. Mansart, J. Marot และ Le Vau. (1612-1670)

จิตรกรผู้เป็นที่โปรดปรานของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 คือ
Le Brun (1619-1690)

หลังจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ทรงสวรรคตแล้ว งานศิลปะของ
ฝรั่งเศสเป็นที่นิยมกันมากยิ่งขึ้น แต่นิสัยและประเพณีนิยมของชน
ชั้นสูง ซึ่งอุดหนุนจนเจือศิลปะอันเสื่อมลง โดยต้องการแต่งานศิลปะ
ที่ฉาบฉวยตามชีวิตความเป็นอยู่ของตน แม้จะถูกตอกอยู่ในสภาพ
ที่เป็นอันตรายต่อการแสดงออกซึ่งศิลปะอันสูงก็ตาม ศิลปินที่เก่งกล้า
ก็ยังสัมฤทธิ์ผลในการเนรมิตงานศิลปะชิ้นสำคัญๆ โดยทั่วไป งานศิลปะ
ประเภทนี้นิยมเรื่องราวที่ได้ความบันเทิงจากศาสนาของกรีกและโรมัน
หรือไม่ก็มีลักษณะของสภาพชีวิตธรรมดา (Genre art)

จิตรกรที่มีชื่อเสียงของสมัย rokokโกโก้ :

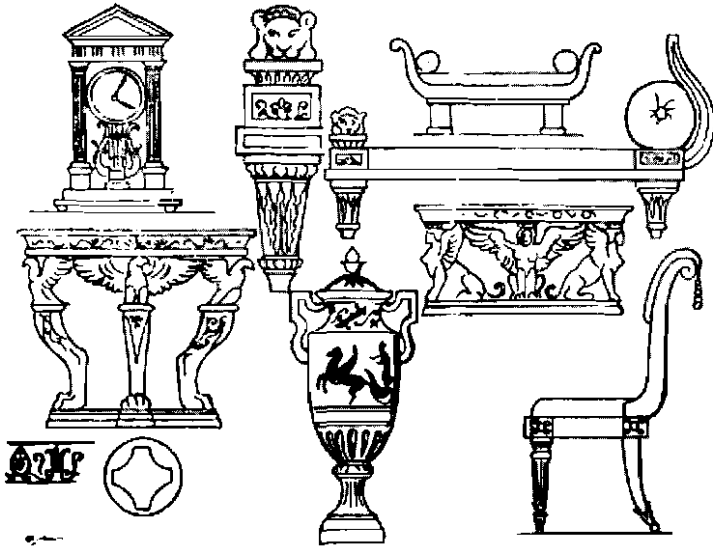
Watteau	1684-1721
Boucher	1703-1770
Fragonard	1732-1806

จิตรกรภาพเหมือนที่สำคัญ :

La Tour	1704-1788
Chardin	1699-1779
Vigee Le Brun	1755-1842

ตรงกันข้ามกับงานจิตรกรรม ประติมากรรมของ rokokโกโก้ยัง
คงมีลักษณะเป็นแบบวิชาการชั้นสูง (Classic-academic character)
นอกจากงานประติมากรรมขนาดเล็ก ทำด้วยเคลือบหรือทองสำริด
เท่านั้น ที่ลัทธินิยมความฉาบฉวย อาจสังเกตเห็นได้

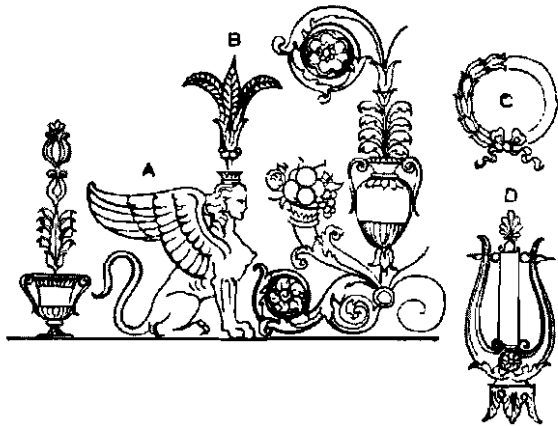
Pajon (1730-1809) Houdon (1741-1828) และ Clodion

คำบรรยายประกอบแบบศิลปะนีโอ คลาสสิก

บรรดาเครื่องเรือนและลวดลายของศิลปะสมัยนี้ ได้ความบันดาลใจจากศิลปะกรีก-โรมัน และ อียิปต์ ส่วนเครื่องเรือนของสมัยรอกโกโก้ก็มีทรงเป็นเส้นโค้งนั้น สมัยนี้กลับมีทรงเป็นเส้นตรงง่าย ๆ

ปีกของตัวสติงก์ (A)
 ใบปาล์ม (B)
 พวงมาลา (C)
 และพิณ (D)
 ใช้ตกแต่งทั่วไป
 ทั้งในสถาปัตยกรรม
 และในเครื่องเรือน

(1738-1814) เป็นประติมากรผู้ยิ่งใหญ่ของคริสต์ศตวรรษที่ 18

ปฏิกริยาทางพุทธิปัญญา และความไม่พึงใจทางสังคม ที่บังเกิดขึ้นแก่ความยุติธรรมและความโอ้อ่า ได้นำเอาการเปลี่ยนแปลงเข้ามาในวงการเมืองเช่นเดียวกันกับในศิลปะ

นีโอ-คลาสสิกคิสม์ (Neo-Classicism)

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้มีเหตุการณ์หลายอย่างรวมกันให้เกิดศิลปะแบบนี้โอ-คลาสสิกขึ้น (ในฝรั่งเศสเรียกว่า เอ็มไพร์ สไตล์-Empire Style) การปฏิวัติของฝรั่งเศส การขุดค้นเมืองปอมเปอี ซึ่งเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1748 ความโน้มเอียงโดยทั่วไปที่ชื่นชมวรรณคดีและศิลปะของกรีกและโรมัน ชัยชนะของพระเจ้านโปเลียนมหาราช (1767-1821) ซึ่งกระตุ้นให้ชาวฝรั่งเศสยกย่องความยิ่งใหญ่ของโรมันและกรีซ เป็นสาเหตุให้เกิดการฟื้นตัวใหม่ของศิลปะกรีกและโรมัน

David (1748-1825) และ Prudon (1758-1823) เป็นผู้นำสกุลช่างของจิตรกรรม นีโอ-คลาสสิก Ingres (1780-1867) จิตรกรผู้มีชื่อเสียงยิ่งใหญ่ที่สุดได้ทำงานแบบนี้โอ-คลาสสิกให้เห็นอย่างชัดแจ้งยิ่งกว่าผู้ใด

งานสถาปัตยกรรมก็ได้รับความบันดาลใจจากแบบของกรีกและโรมัน กฎสถาปัตยกรรมของกรีกได้นำมาใช้กันเป็นประเพณีอย่างกว้างขวาง ส่วนด้านหน้าของวิหารกรีกซึ่งประกอบด้วยจั่วสามเหลี่ยม (Pediment) กลายเป็นลักษณะพิเศษโดยเฉพาะของอาคารทั้งสิ้นโดยทั่วไป

โรแมนติคคิสม์ (Romanticism)

ศิลปินหนุ่มมีปฏิกริยาอย่างรุนแรงต่อการนับถือวัฒนธรรมของสมัยโบราณ จึงทำงานศิลปะแสดงออกซึ่งอารมณ์อันสดใส มีชีวิตชีวา และจริงใจกว้างงานศิลปะแบบนี้โอ-คลาสสิกนั้น คือศิลปะในลัทธินิยม โรแมนติคคิสม์ ตามถ้อยคำนั้น โรแมนติคคิสม์ หมายถึง

ถึงการแสดงออกซึ่งอารมณ์สะเทือนใจ และเรื่องของมนุษย์เรามากกว่าแบบศิลปะนีโอ-คลาสสิกอันจำกัด ขบวนการศิลปะโรแมนติคเริ่มขึ้นด้วย Gericault ซึ่งนำเสียดายที่สิ้นชีวิตแต่หนุ่มๆ (1791-1824) หลังจากมรณกรรมของ Gericault แล้ว Delacroix (1798-1863) ได้เป็นผู้นำสกุลช่างโรแมนติค

ชัยชนะทางทหารของพระเจ้านโปเลียนได้ก่อให้เกิดงานจิตรกรรมประเภทหนึ่งขึ้น เป็นเรื่องราวทางทหาร เนื่องจากการรบชนะอียิปต์ของนโปเลียน ได้เปิดเผยความเป็นมาในอดีตของตะวันออกให้เกิดมโนภาพแก่ศิลปิน

Rude (1784-1855) เป็นประติมากรผู้ยิ่งใหญ่ของฝรั่งเศสสมัยปฏิวัติ ซึ่งทำงานภาพจำหลักนูนสูง "Marseillaise"¹³³ ในประตูชัยของกรุงปารีส

สกุลช่างเรียลลิสติก (Realistic School) :

ศิลปินฝรั่งเศสได้รับความบันดาลใจจากศิลปะแบบจริงจากอังกฤษ โดยเฉพาะคือภาพทิวทัศน์และภาพสัตว์ จึงเริ่มสกุลช่างนี้ขึ้น ซึ่งมีความมุ่งหมายขัดขวางลัทธินิยมนีโอ-คลาสสิกอิสม์ และโรแมนติคอิสม์

Carot (1796-1875) เป็นจิตรกรเขียนภาพทิวทัศน์ Troyon (1810-1865) เขียนภาพสัตว์ Millet (1814-1875) เขียนภาพชีวิตชนบท และ Corlet (1819-1877) เป็นศิลปินที่สำคัญของสกุลช่างเรียลลิสติกของฝรั่งเศส

เรอเนซอง (อังกฤษ)

ตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 17 ประจักษ์ทางพุทธิปัญญาที่สำคัญที่สุดของประเทศอังกฤษคือวรรณคดี ถึงแม้ว่าพระเจ้าเฮนรี่ที่ 8 (Henry VIII, 1509-1547) ได้ทรงเชิญศิลปินต่างประเทศ เช่น Holbien ผู้ยิ่งใหญ่เข้ามาทำงานในอังกฤษก็ตาม พวกขุนนางและชนชั้นสูงยังไม่นิยมงานจิตรกรรมนัก ประเทศ

อังกฤษในสมัยโบราณ มีสกุลช่างเขียนภาพขนาดเล็กที่สำคัญ แต่ตรงกันข้ามกับประเทศฟลานเดอร์ ฝรั่งเศส และเยอรมนี ศิลปินเขียนภาพขนาดเล็ก (Miniaturists) ของอังกฤษ ไม่ทำงานประเภทนี้อย่างกว้างขวาง

ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 หลังจากกิจกรรมทางศิลปะของ Van Dyck (1599-1641) ได้มีประจักษ์แก่ความนิยมขึ้น ชาวอังกฤษจึงเริ่มสนใจงานจิตรกรรม และศิลปินอังกฤษ เช่น Peterlely (1618-1680) ได้ก่อตั้งสกุลช่างอังกฤษขึ้น

ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 งานจิตรกรรมภาพเหมือนของศิลปินอังกฤษมีคุณค่าสูงมาก เพราะลัทธินิยายโปรเตสแตนต์ ศิลปินอังกฤษจึงไม่เขียนภาพทางศาสนาขนาดใหญ่

Sir Reynold (1723-1792) Sir Gainsborough (1727-1788) Sir Lawrence (1769-1830) Sir Raeburn (1756-1823) และ Russel (1754-1806) เป็นศิลปะผู้ยิ่งใหญ่แห่งคริสต์ศตวรรษที่ 18

คริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นศตวรรษที่สำคัญมาก เพราะจิตรกรอังกฤษเริ่มเขียนภาพทิวทัศน์และภาพสัตว์ ศิลปะอย่างแบบจริงนี้ให้อิทธิพลแก่ศิลปินฝรั่งเศส ซึ่งในต่อมาศิลปินเหล่านี้ได้ร่วมขบวนการศิลปะสมัยใหม่ขึ้นในยุโรป ก่อนลัทธินิยมความจริงของอังกฤษ ศิลปินอังกฤษเขียนภาพทิวทัศน์แบบกฎเกณฑ์ตามประเพณี แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณะทางดนตรีและกวี มีทรากอโบราณสถานของกรีกและโรมันอยู่ในภาพด้วย

Crome (1769-1821) Constable (1776-1837) และ Turner (1775-1851) เป็นจิตรกรเขียนภาพทิวทัศน์ที่ยิ่งใหญ่ของสกุลช่างนี้

จิตรกรต่อมาที่เขียนภาพแบบจริงคือ Millais (1829-1897) Rossetti (1828-1882) Hunt (1827-1910) และ F.M. Brown (1821-1893) ศิลปินกลุ่มนี้ได้ก่อตั้งสกุลช่าง Pre-Raphaelite ขึ้น โดยได้ความบันดาลใจจากศิลปะอิตาเลียนก่อนราฟาเอล (Raphael) จุดประสงค์ของสกุลช่าง Pre-Raphaelite คือสร้างงานจิตรกรรม

ด้วยความรู้สึกทางศีลธรรมอันสูง มีวิญญูณทางกวีและศาสนา เป็นศิลปะสะท้อนออกซึ่งอารมณ์และความคิดของชาวอังกฤษอย่าง ยิ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นศิลปะที่จริงจัง และจริงจังกว่าศิลปะนีโอ-คลาสสิกอิสม์

สถาปัตยกรรม : เหมือนกับในฝรั่งเศสและเยอรมนี ประเทศอังกฤษได้รับอิทธิพลจากศิลปะโกธิคมาก แต่ในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 16 สถาปัตยกรรมอิตาเลียนเข้ามาแทนแบบโกธิค ตรงกันข้ามกับสถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสและเยอรมนี ซึ่งพระราชวังแบบเรอเนซองยังคงใช้หลังคาแบบโกธิค แต่ของอังกฤษ สถาปนิกรับเอาแบบเพดานราบของอิตาเลียนมาใช้ ทำให้สถาปัตยกรรมของอังกฤษมีรูปลักษณะอย่างสมบูรณ์ตามแบบศิลปะเรอเนซอง

Inigo Jones (1573-1662) และ Sir Christopher Wren (1632-1723, ผู้สร้างโบสถ์เซนต์ปอล-St. Paul) เป็นสถาปนิกที่มีชื่อเสียงของอังกฤษ

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ลัทธินิยมนีโอ-คลาสสิกอิสม์ ครอบคลุมทั่วประเทศอังกฤษ กฎต่างๆ ของกรีกได้ใช้กันทั่วไป ในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีการเปลี่ยนแปลงในรสนิยมทางสถาปัตยกรรมขึ้นอีก บรรดาอาคารสถานที่ราชการ และของส่วนบุคคล ออกแบบมาในรูปของศิลปะกรีกและโรมัน ส่วนโบสถ์วิหารสร้างตามแบบศิลปะโกธิค

สถาปัตยกรรมเรอเนซองที่สำคัญที่สุดในประเทศต่าง ๆ
กลางแห่ง

อิตาลี :	โรงพยาบาล Innocents	ฟลอเรนซ์
	พระราชวัง Riccardi (Medici)	"
	พระราชวัง Palazzo Pitti	"
	วิหาร Pazzi Chapel	"
	หอสมุดของนครเวนิส	เวนิส

	พระราชวัง Pesaro Palace	เวนีส
	โบสถ์ Church of the Salute	"
	พระราชวัง Farnese Palace	โรม
	โบสถ์ St. Peter in Montorio	"
	โบสถ์ St. Peter in Vatican	"
	พระราชวัง Durazzo Palace	เยนัส
	พระราชวัง Palazzo Municipio	"
	พระราชวัง Sauli Palace	มิลาน
	โรงพยาบาล Ospedale Maggiore	"
ฝรั่งเศส :	ปราสาท Castle of Fontaineblau	
	ปราสาท Castle of Blois	
	ปราสาท Castle of Vaux Le Viconte	
	คฤหาสน์ House of Agnese Sorel	ออร์ลีอัน
	พระราชวัง Palace of Versaille	"
	พระราชวัง Louvre	ปารีส
	พระราชวัง Luxemburg	"
	วิหาร Pantheon	"
	โฮเต็ล The Invalids	"
เยอรมนี :	ปราสาท Castle of Heidelberg	
	โบสถ์ Church of Buckeburg	
	ที่ทำการรัฐบาล The Rathhaus of Cologne	
	ที่ทำการรัฐบาล The Pellerhaus of Nuremberg	
สเปน :	คฤหาสน์ Casa of Ayuntamiento	Seville
	พระราชวัง Palace of Charles V	Granada
	หอสมุดและมหาวิหาร	Santiago
	ปราสาท The Escorial	Madrid
	ปราสาท The Alcazar	Toledo
อังกฤษ :	วิทยาลัย Queen's College	Oxford
	โรงพยาบาล Royal Hospital	Greenwich

พระราชวัง Whitehall Palace	London
หอสมุด Trinity College-Library	Cambridge
ปราสาท Howard Castle	Yorkshire
สภาขุนนาง Senate House	Cambridge
วิหาร St. Paul	London
คฤหาสน์ Chiswick House	Chiswick
เบลเยียม : ศาลากลาง Town Hall	Antwerp
พระราชวัง Palace of Justice	Brussels
ศาลากลาง Town Hall	Leyden

ศิลปะสมัยใหม่

ศิลปะสมัยใหม่ หรือที่เรียกกันว่าศิลปะปัจจุบันนี้ มีมากมายหลายลัทธิด้วยกัน แต่ที่นับว่าสำคัญ เป็นที่รู้จักกันทั่วไป คือ Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, Futurism, Cubism, Surrealism, Abstractism

เป็นการยากที่จะตั้งชื่อลัทธิศิลปะต่างๆ ดังกล่าวเป็นภาษาไทยให้รัดกุมได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเรียกชื่อลัทธิทับศัพท์ตามภาษาอังกฤษไปก่อน อย่างไรก็ตามชื่อลัทธิศิลปะต่างๆ ย่อมคุ้นหูกันอยู่และเป็นที่เข้าใจกันโดยปริยาย ถ้าหากเราจะต้องการทราบความหมายให้ลึกซึ้งและกว้างขวางก็ต้องศึกษากันโดยเฉพาะของแต่ละลัทธิซึ่งผู้แปลและเรียบเรียงตำราเล่มนี้ใครจะทำต่อไปในโอกาสหน้า

ดังได้กล่าวแล้วว่าลัทธินีโอ-คลาสสิกอิลซึม เป็นลัทธิศิลปะที่เย็นชืดลอกเลียนแบบศิลปะของกรีกและโรมัน ศิลปะประเภทนี้ไม่สะท้อนออกซึ่งชีวิตทางพุทธิปัญญาและสังคมของยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ศิลปินที่เป็นนักเนรมิตที่สำคัญๆ เช่น Gericault ได้มีปฏิกิริยาต่อลัทธินีโอ-คลาสสิกอิลซึม ได้ตั้งสกุลช่างโรแมนติคขึ้น ลัทธิโรแมนติคอิลซึม ไม่นิยมสร้างเรื่องทางศาสนาของกรีก เพราะได้ความบันเทิงใจจากวรรณคดีของยุโรปยุคกลาง จากนิยายปรัมปราที่เล่ากันฟังถึงความกล้าหาญของวีรบุรุษ และจากชีวิตของชาวยุโรป

ในคริสต์ศตวรรษที่ 18

ศิลปะลัทธิโรแมนติคิสม์นั้น เป็นศิลปะที่มีชีวิตชีวาและแสดงออกซึ่งความรู้สึกจริงใจยิ่งกว่าศิลปะนีโอ-คลาสสิคอันเย็นชืดอย่างไม่มีปัญหา แต่ตามเนื้อหาแล้ว จุดหมายของลัทธิโรแมนติคิสม์นั้นอยู่ที่อารมณ์และความรู้สึกไหวตัว ซึ่งทำให้ศิลปะลัทธินี้ยากที่จะดำรงสภาพอยู่ในขอบเขตของศิลปะบริสุทธิ์ได้ และมักจะมีแนวโน้มเอียงไปสู่ความเสื่อมที่เราเรียกกันว่าศิลปะ“ทางการค้า”

ในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 จิตรกรหนุ่มของฝรั่งเศสกลุ่มหนึ่ง ได้ขัดขวางลัทธินีโอ-คลาสสิคิสม์ และโรแมนติคิสม์ โดยกล่าวว่าศิลปะของลัทธิทั้งสองนั้นเป็นสิ่งล้าสมัย ศิลปินกลุ่มนี้คือพวกอิมเพรสชันนิสต์

ลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ ไม่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องทางวรรณคดี ประวัติศาสตร์ หรือศาสนา อุดมคติของศิลปินในลัทธินี้ทำงานจากความประทับใจที่ตนได้รับจากชีวิตความเป็นอยู่ จากธรรมชาติหรือจากสิ่งที่ปราศจากชีวิตจากทุกสิ่งทุกอย่างที่มีค่าแก่การเขียนวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันได้ให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีสี ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ มีจุดหมายและสัมฤทธิ์ผลในการทำงานจิตรกรรมที่มีแสงและสีสดสว่าง แต่งานจิตรกรรมจำนวนมากของสกุลช่างนี้ขาดประสิทธิภาพของความรู้สึกที่ลึกซึ้งเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นคุณสมบัติอันยิ่งใหญ่ที่ปรากฏอยู่ในงานของ Cozane¹³⁴ และ Van Gogh¹³⁵ ในความพยายามที่จะแสดงผลของสีแสง ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์หลายคนเขียนรูปร่างอย่างผิวเผิน ไม่คำนึงถึงกฎอันเป็นปีกแผ่นแห่งสามมิติ

ประติมากรฝ่ายอิมเพรสชันนิสต์ไม่นิยมทำงานตามแบบงานประติมากรรมตามกฎเกณฑ์ (Academic) อันจัดชิด งานของศิลปินฝ่ายประติมากรรมกลุ่มนี้ได้แสดงออกซึ่งความสด ความมีชีวิตถ่ายทอดความรู้สึกและความอุตสาหะพยายามของศิลปิน

ผลเสียของงานประติมากรรมของศิลปินกลุ่มนี้ คืองานดูเป็นอย่างแบบไม่เสร็จ (Sketchy) กล่าวคือมีการเน้นในมวลและความตื้นลึกมากเกินไป

ลัทธิโพสท์ อิมเพรสชันนิสม์เป็นการสรุปของลัทธิอิมเพรสชันนิสต์ คือใช้สีสดสว่างเหมือนกัน เรื่องที่ท่าก็เอามาจากธรรมชาติเหมือนกัน แต่มีความเข้าใจในความสัมพันธ์สามมิติระหว่างวัตถุและเนื้อที่อย่างสมบูรณ์ และถ่ายทอดคุณสมบัตินามธรรมภายในของชีวิตซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อศิลปะ

จากครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ชีวิตทางสังคมของตะวันตกได้เปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงโดยนัยแห่งวิทยาศาสตร์และเครื่องจักรกล โดยการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ ปรัชญาอันล่อแหลม (ต่ออันตราย) ได้โจมตีความเชื่อเก่าๆ อุดสาหกรรม ได้เปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม อุดมคติทางประชาธิปไตย เป็นปัจจัยสำคัญของเศรษฐกิจปัจจุบัน การใช้เหล็กเป็นโครงสร้างอาคารขนาดใหญ่ และการใช้ปูนซีเมนต์นั้นเป็นการปฏิวัติสถาปัตยกรรม การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโดยอาศัยหนังสือ ภาพยนตร์และภาพถ่าย และการสั่งงานศิลปะของชนชาติต่างๆ ที่แตกต่างกับของชาติในตะวันตกเข้ามาในยุโรปอย่างมากมาย ได้เปิดหูเปิดตาให้แก่ชาวยุโรปที่ไม่เคยได้รู้ได้เห็นกันมาก่อนในอดีต ความรีบงายของสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ บังคับให้งานจิตรกรรมและประติมากรรมเรียบขึ้นกว่าเดิม ศิลปินชาวตะวันตกไม่อาจค้นหาที่มาของความบันเทิงใจจากศิลปะของกรีกได้ จึงกระหายที่จะนำเอาความบันเทิงใจจากศิลปะของต่างประเทศ ซึ่งเป็นของแปลก และเป็นอิสระจากการทำงานบรรยายเรื่องราวทางวรรณคดีตามประเพณีหรือทางศาสนา กระวนกระวายที่จะแสดงความรู้สึกตามแบบและตามมโนคติส่วนตัว

ศิลปินปัจจุบัน ทดลองทำงานของตนจากก้าวหนึ่งไปสู่อีกก้าวหนึ่งอยู่ตลอดเวลาจากลัทธิเพาวิสม์ ฟิวเจอริสม์ คิวบิสม์ เซอเรียลลิสม์ แอบสแตรคติสม์ และอื่นๆ อันเป็นการแสดงออกความรู้สึกซึ่งจะผิดหรือถูกก็ได้ ทุกคนก็เป็นอิสระ จากโฉมหน้าของลัทธินิยมแบบจริงจังนี่เป็นยุคของการทดลอง ซึ่งแน่นอนว่า ไม่ช้าก็เร็ว จะเจริญงอกงามขึ้นในบางประการ ที่มั่นคงอย่างแท้จริงเช่นเดียวกันกับการ

เมือง และประจักษ์การของมนุษย์ด้านอื่นๆ ในปัจจุบัน ศิลปะผ่านเข้ามาสู่ยุคหัวเลี้ยวหัวต่อด้วยเหมือนกัน ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่เนรมิตงานศิลปะด้วยการแสดงออกซึ่งความรู้สึกใหม่ แม้ศิลปินผู้ด้อยในการเนรมิต ก็คล้อยตามศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ไปด้วย ก่อให้เกิดสกุลช่างอันแตกต่างกันทั้งแบบและมโนคติ จุดหมายของศิลปินสมัยใหม่แต่ละคน คือต้องเป็น “ส่วนบุคคล” นั่นคือ เพื่อที่จะแสดงศิลปะของตนให้พ้นจากแบบและมโนคติของผู้อื่น การที่จะนิยมชอบศิลปะส่วนบุคคลนี้เป็นของยาก เพราะว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมรดกทางพุทธิปัญญาของอดีต ด้วยเหตุนี้ศิลปะสมัยของเราจึงไม่เป็นที่นิยมกันเช่นศิลปะที่สร้างขึ้นด้วยเรื่องราวอันรู้จักกันดีในหมู่ประชาชนของประเทศหนึ่งหรือประเทศอื่น แต่โดยที่ศิลปะอาจแสดงออกมาในระบบและรูปทุกอย่างได้ ดังนั้นเมื่อศิลปะให้ความบันเทิงใจและเพิ่มพูนมโนคติของเราให้สูงส่ง นั่นคือศิลปะ

ให้เราระลึกถึงว่ามนุษย์ได้เป็นผู้สร้างงานศิลปะขึ้นมาอย่างมากมาย ในทุกๆ ยุคแห่งความเจริญของตน เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีงานศิลปะเพียงจำนวนน้อยที่เป็นงานชิ้นเยี่ยม ซึ่งยังคงให้เราเห็นอยู่ได้ทุกวันนี้ ปริมาณของงานศิลปะแม้จะได้รับการไว้ในพิพิธภัณฑสถาน เพื่อหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ไม่อาจนับได้ว่าเป็นงานชิ้นสำคัญ กฎข้อนี้ช่วยให้เราพิจารณาศิลปะสมัยใหม่ได้ดี ผู้หนึ่งอาจไม่ยอมรับ หรือไม่ปฏิเสธ ศิลปะร่วมสมัย เพียงเพราะว่ามันเป็นสมัยใหม่ แต่ควรพิจารณาตามคุณค่าอันแท้จริงโดยไม่เข้าข้างตัวเอง

เชิงอรรถ

- 1 เป็นชื่อผืนแผ่นดินซึ่งชาวกรีกโบราณเรียก มีความหมายว่ากลางแม่น้ำ (Meso = กลาง + potamia = แม่น้ำ) ผืนแผ่นดินนี้อยู่ระหว่างแม่น้ำยูเฟรติส (Euphrates) แม่น้ำไทกริส (Tigris) และแม่น้ำอิรัก (Iraq) ณ บริเวณนี้เป็นที่เกิดอารยธรรมของประเทศซูเมอร์ (Sumer) และบาบิโลเนีย (Babylonia) นักปราชญ์กลางท่านสันนิษฐานว่าเป็นแหล่งที่อยู่แห่งแรกของอารยชน
- 2 ชาวอียิปต์โบราณนิยมรักษาศพด้วยวิธีออบยา และห่อหุ้มร่างด้วยผ้าเก็บไว้ในหีบไม้ มีการระบายสับนผ้าหีบ วิจิตรพิสดารเพียงใดสุดแต่ฐานะของผู้ตาย ถ้าเป็นกษัตริย์ก็มักจะมีหน้ากากทองคำหุ้มไว้ด้วย
- 3 เป็นเทพเจ้าสูงสุด ซึ่งต่อมาเป็น**สุริยเทพ แอมมอนแห่งแคว้นเอเบส** (Theban sungod Ammon) พวกกรีกเปรียบเท่ากับเป็น Zeus พวกโรมันถือว่าเป็น Jupiter ในงานศิลปกรรมปรากฏกายเป็นแกะผู้ หรือร่างเป็นคนหัวเป็นแกะ
- 4 ตูท HORUS ตัดศีรษะเพราะเป็นผู้ปล่อย SET และ HORUS เอาหัววัวมาแทน การเคารพเทพี ISIS นี้ได้นับถือกันในประเทศกรีซและโรมด้วย
- 5 เป็นเทพเจ้าของอียิปต์ประจำภาคกลาง (Lower Egypt) มีสัญลักษณ์เป็นงูจงอาง (Cobra)
- 6 มีศีรษะเป็นเหยี่ยว กรีกเรียก HORUS ว่า HARPOCRATS มีสัญลักษณ์เป็นร่าง (Vulture)และเป็นเทพเจ้าของอียิปต์ภาคบน (Upper Egypt)
- 7 ปิรามิดที่ใหญ่ที่สุดซึ่งถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งในเจ็ดของสิ่งมหัศจรรย์ของโลกนั้นสูง 581 ฟุตฐานแต่ละด้านกว้างประมาณ 765 ฟุต ปิรามิดสร้างขึ้นสำหรับเป็นสุสานสำหรับบุคคลแห่งราชสำนัก ปิรามิดที่สำคัญที่สุดของอียิปต์เป็นของกษัตริย์ 3 องค์ คือ พระเจ้า Khufu เป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์ที่สี่ (กรีกเรียก Cheops) พระเจ้า Khafra (กรีกเรียก Kephren) และพระเจ้า Menkoura (กรีกเรียก Mycerius) ปิรามิดนั้นมิได้สร้างกันเฉพาะแต่ในอียิปต์เท่า

- นั่น ประเทศอื่นของอเมริกาโบราณก็สร้างเหมือนกัน เช่น ในเม็กซิโก เป็นต้น
- 8 สุสานประเภทนี้ใช้เก็บศพพวกขุนนาง หรือผู้มีอันจะกินเป็นส่วนใหญ่
- 9 เป็นสัตว์ในนิยาย มีร่างเป็นสิงโต (หรือสัตว์อย่างอื่น) หัวเป็นคน ตามคติทางศิลปะของอียิปต์ กริช อัสสิเรีย ฯลฯ สฟิงก์ที่ใหญ่ที่สุดและรู้จักกันดี อยู่ที่เมืองกิเซห์ สูง 198 ฟุต สร้างเมื่อประมาณ 2900-2750 B.C.
- 10 คนสายนี้มีหลายเผ่า ซึ่งกล่าวในทางมานุษยชาติวิทยาแล้ว ได้แก่พวกคอเคเซียน (Caucasian) แห่งตะวันออกกลาง และตะวันออกใกล้ กระจายกันออกไปหลายหมู่เหล่า เนื่องจากการศึกสงคราม และปัญหาทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนแหล่งที่มาหากิน
- 11 ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านริมฝั่งแม่น้ำไนล์ฝั่งเหนือ ของอียิปต์ภาคบน มีวิหารมีชื่อเสียงของเทพเจ้า Ammon (Amen)
- 12 ปัจจุบันเป็นเมืองของอียิปต์ภาคบน ห่างจากกรุงไคโรประมาณ 400 เมตร มีวิหารอันมีชื่อเสียง สร้างโดยพระเจ้า Amenhotep ที่สาม
- 13 เป็นพระนามของกษัตริย์ของอียิปต์แห่งราชวงศ์ที่ 18 สิ่งศักดิ์ว้ยกัน คือ พระเจ้า Thothmes I (ครองราชสมบัติ 1540-1501 B.C.) สร้างอาณาจักรขึ้นในประเทศ Syria พระเจ้า Thothmes III ราชันบิดาของพระองค์ขยายอาณาจักรไปถึงลุ่มแม่น้ำยูเฟรติส และรบนชนะแคว้นนูเบีย (Nubia) ในตะวันออกเฉียงเหนือของแอฟริกา
- 14 รูปเหมือนสลักหินสองชิ้นของพระองค์ ชาวกรีกเรียกว่า Colossi of Memnon หมายถึงพระเจ้า Amenophis อันมหึมา
- 15 Ikhnaton หรือ Akhnaton หมายถึง “ความรุ่งโรจน์ของดวงอาทิตย์” (Glory of the sun) พระองค์ทรงพยายามเปลี่ยนการนับถือจากสุริยเทพองค์เก่า คือ “Ammon” มาเป็นสุริยเทพองค์ใหม่คือ ‘RA’ Aton = Ra สัญลักษณ์คือดวงอาทิตย์ (Sun's disc)
- 16 เป็นโอรสของพระเจ้า Seti I กล่าวกันว่าพระองค์เป็นผู้คิดชี้ขิมเหงพวกอียิว
- 17 เป็นชื่อสมัยศิลปะซึ่งเรียกตามชื่อเมืองหลวงของสมัยนี้ คือ Sais ตั้งอยู่ในอียิปต์ภาคล่าง
- 18 พระเจ้าอเล็กซานเดอร์แห่งแคว้นมาซิโดเนีย (Macedonia) ของกรีกรบนชนะอียิปต์ ในปี 332 B.C. เมื่ออาณาจักรของพระองค์ถูกแบ่งแยก อียิปต์จึงตกอยู่ในอำนาจการปกครองของเจ้ากรีกชื่อ โทเลมี (Ptolemy) และมีรัชทายาทปกครองสืบต่อมาจนถึงพระนางคลีโอพัตรา (Cleopatra) ซึ่งสิ้นพระชนม์เมื่อ 30 B.C.
- 19 ชาวอียิปต์ซึ่งไม่ยอมรับนับถือศาสนาหมัด ภายหลังจากที่แพ้แก่พวกอาหรับ ก่อนชัยชนะของพวกอาหรับนั้น ชาวอียิปต์ที่นับถือศาสนาคริสต์เียนส่วนใหญ่ รับเอาทัศนคติทางด้านปัจเจกภาพของบุคคลของพระคริสต์ (Monophysite)
- 20 ลักษณะศิลปะซึ่งประสมประสานกันอยู่ จะอธิบายเมื่อกล่าวถึงศิลปะของทั้งสองแบบนี้ในโอกาสต่อไปโดยเฉพาะ

- 21 พวกกรีกและโรมันเรียกพวกอาหรับว่า “ซาราเซน” ตั้งแต่ครั้งยุโรปสมัยกลาง (Medieval Europe) กำหนดระยะเวลาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 4-13
- 22 ในทางสถาปัตยกรรม หมายถึงโครงสร้างส่วนบนที่โค้ง และมีความลึก เช่น โครงสร้างของหลังคา เป็นต้น
- 23 ในทางสถาปัตยกรรม หมายถึงโครงสร้างของหลังคากลมใหญ่ ตั้งอยู่บนฐานรูปวงกลม
- 24 โดยมากตราเครื่องหมายอาจใช้ได้หลายกรณี เช่น เป็นตราประจำตัว ตราประจำตำแหน่งรู้จักโดยเฉพาะ หรือเปิดเผยทั่วไปก็ได้ ตรานี้อาจประทับบนกระดาษ บนดินเหนียว หรือวัตถุอย่างอื่นอีก
- 25 ตัวหนังสือประเภทนี้ ใช้ปลายไม้แหลมแบนกดลงบนแผ่นดินเหนียว มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยม (Wedge-Shaped) หรือรูปหัวลูกศร (Arrow-headed) แตกต่างกับตัวหนังสือของชาวอียิปต์ซึ่งใช้รูปภาพแทนด้วยคำหรือเสียง หรือการเปล่งเสียงเป็นพยางค์ หนังสือรูปภาพนี้เรียกว่า “Hieroglyph” ซึ่งหมายถึง “อักษรศักดิ์สิทธิ์” ส่วนของจีนเรียก “Calligraphy” เป็นอักษรรูปภาพเขียนด้วยน้ำหมึกกับพู่กันด้วยลายมืออันสวยงาม
- 26 ชนชาติสุเมอเรียน อาจเป็นพวกเดียวกับพวกดราวิเดียน (Dravidian) ของอินเดีย ซึ่งมาตั้งแหล่งอยู่ในตอนใต้ของประเทศบาบิโลเนีย พวกสุเมอเรียนเป็นผู้ให้กำเนิดวัฒนธรรมและศาสนาแก่พวกบาบิโลเนียน
- 27 ตั้งอยู่ทางเหนือของบาบิโลเนีย พระเจ้า Sargon เป็นผู้สร้างเมืองขึ้น
- 28 เมืองโบราณ อยู่ไปทางใต้ของกรุงบาบิโลนประมาณ 140 ไมล์ ห่างจากแม่น้ำยูเฟรติสประมาณ 6 ไมล์ ได้มีการขุดค้นโดยนักโบราณคดีชาวอังกฤษ คือ Sir Leonard Woolley ในปี 1922-1934 ซึ่งแสดงว่าเมือง UR ได้มีผู้คนตั้งถิ่นฐานขึ้นเมื่อ 3500 B.C. ทราบโบราณสถานที่สำคัญ คือ Ziggurat หรือหอคอยของวิหาร
- 29 เมืองโบราณ ซึ่งจากการขุดค้น ทำให้ได้ทราบรายละเอียดที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของพวกบาบิโลเนียนระยะแรกที่สุดมาก
- 30 Sargon I เป็นกษัตริย์ของประเทศอัสซีเรีย Sargon II เป็นกษัตริย์ของประเทศอัสซีเรีย บังเอิญที่มีพระนามเหมือนกัน มิได้มีความเกี่ยวข้องกันทางการสืบราชวงศ์กษัตริย์แต่อย่างใด
- 31 ปัจจุบันนี้เป็นดินแดนส่วนหนึ่งที่สำคัญของประเทศอิรัก ในคัมภีร์โบราณของคริสต์ศาสนา (Old Testament) หมายถึงที่ราบลุ่มแห่งชินาร์ (Shinar) เบเบล (Babel) และ “ดินแดนแห่งแคลดี” (“The land of the Chaldees”) ในด้านประวัติศาสตร์ ดินแดนนี้เป็นศูนย์กลางของชาวบาบิโลเนียน และต่อมาเป็นของอาณาจักรอัสซีเรีย
- 32 เป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์โมโรธา (Amorite dynasty) พระองค์ทรงขับชาวอิลลาไมท์ออกไปและรวมประเทศเป็นปึกแผ่น นอกจากจะเป็นนักรบที่สามารถแล้ว ยังเป็นนักกฎหมาย บัญญัติเป็นหลักปกครองประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางการปกครองต่อมาแก่ชาวโรมัน และประเทศต่างๆ ด้วย

33 เป็นโอรสของพระเจ้านาโบปลัสซาร์ (Nabopolassar) ผู้ก่อตั้งอาณาจักรใหม่ของประเทศบาบิโลเนีย (Neo-Babylonian empire) พระเจ้านาบูคาเนซซาร์ที่สองได้สร้างความเจริญยิ่งใหญ่ให้แก่ประเทศบาบิโลเนีย มีอำนาจปกครองประเทศต่างๆ ในแคว้นเมโสโปเตเมีย ประเทศอียิปต์ก็ตั้งตกเป็นเมืองประเทศราช ทรงยึดครองนครเยรูซาเล็มเมื่อปี ค.ศ. 586 หลังรัชสมัยของพระองค์แล้วอาณาจักรบาบิโลเนียก็หมดอำนาจ

34 ผู้สร้างอาณาจักรเปอร์เซีย พระองค์เป็นกษัตริย์ของพวกเขาเปอร์เซียขณะที่ยังเป็นชาติเล็กๆ ที่มีความสามารถในการรบพุ่ง และยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของประเทศมีเดีย (Media) จนในปี 55 B.C. จึงเป็นอิสระ ในปี 546 B.C. จักรพรรดิ Croesus กษัตริย์ของประเทศ Lydia ได้ และมีอำนาจปกครองตลอดแคว้น Asia Minor รวมถึงเมืองต่างๆ ของพวกกรีกที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเล ในปี 539 B.C. ยึดกรุง Babylon และรวมอาณาจักรของ Babylonia และ Syria เข้าด้วยกัน ทรงปล่อยพวกยิวให้เป็นอิสระ พระองค์สิ้นพระชนม์ในการรบใน Afghanistan

35 ไม่พบข้อความอธิบายในต้นฉบับ

36 เป็นชนชาติหนึ่งซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ใน Asia Minor และตอนเหนือของประเทศ Syria ตั้งแต่ 3000 B.C. เป็นนักรบที่มีความเก่งกล้าสามารถ และสร้างอาณาจักรขึ้นได้แต่ก็ครองอำนาจอยู่ได้ไม่นานนัก

37 เป็นอาณาจักรโบราณตั้งอยู่ในตะวันออกใกล้ (Near East) พื้นที่ดั้งเดิมเป็นรูปยาวรี ประกอบด้วยดินปนทราย บนสองฝั่งของแม่น้ำไทกริสขึ้นไปถึงเนินเขา ด้วยเหตุนี้เราจึงพบงานศิลปะประเภทประติมากรรมจำหลักหินของอัสสิเรียนเป็นจำนวนมากทั้งประเภทจำหลักหินและลอยตัว เช่น ภาพการรบพุ่ง การล่าสัตว์ และอื่นๆ

38 กษัตริย์องค์นี้ ทรงปลดแอกอำนาจของพวกบาบิโลเนียน

39 คูฟูตไนต์ของหมายเลข 30 ของประเทศ Sumer-Akkad

40 เป็นเมืองหลวงของอาณาจักรอัสสิเรีย ตั้งอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำไทกริส ได้มีการขุดค้นในปี ค.ศ. 1845 ได้พบซากโบราณสถานภายใต้เนินดิน ซึ่งมีชื่อเรียกว่า Kouyunjik

41 มีลักษณะเช่นเดียวกันกับพวกนิโกรในทวีปแอฟริกา คือมีผิวดำ ผมหยิกหยอง จมูกแบน ริมฝีปากหนา

42 ปัจจุบันเป็นเมืองอูรูริมฝั่งทะเลตะวันออกของประเทศตูนิเซีย (Tunisia) มีซากโบราณสถานของพวกโรมันอยู่มาก ในสมัยโบราณนั้น เป็นเมืองที่พวกเปอร์เซียขึ้นตั้งถิ่นฐานอยู่

43 พวก Medes แห่งประเทศมีเดีย เป็นชาติโบราณเก่าแก่เช่นเดียวกับพวกเปอร์เซีย ซึ่งถูกพวก Aryan ปกครองมาตั้งแต่ประมาณ 1600 B.C.

44 แม่น้ำของประเทศอินเดียตอนเหนือ

45 ถือกันว่าพระเจ้า Darius I เป็นมหาราชาองค์หนึ่งของกษัตริย์แห่งเปอร์เซีย

46 เป็นโอรสของพระเจ้า Darius สืบราชสมบัติต่อมา และทำการรบพุ่งติดพันกับประเทศกรีซ

อยู่ตลอดมาจนถูกลอบปลงพระชนม์ เมื่อกลับจากการสงคราม

47 ทุ่งราบในประเทศกรีซ บนฝั่งทะเลทิศตะวันออกของแคว้น Attica ห่างจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเอเธนส์ (Athens) 25 ไมล์ ซึ่งกองทัพทั้งสองฝ่ายรบกันอย่างดุเดือด Pheidippides ยอดนักวิ่งแห่งโอลิมปิค เป็นผู้ส่งข่าวชัยชนะของกรีกไปยังกรุงเอเธนส์ และพอถึงเมืองก็ล้มลงขาดใจตาย การวิ่งส่งข่าวนี้นี้ เป็นสาเหตุให้เกิดการวิ่งมาราธอนขึ้นเป็นระยะทาง 26 ไมล์ กับ 385 หลา และได้มีการวิ่งมาราธอนเป็นครั้งแรกในกีฬาโอลิมปิค ณ กรุงเอเธนส์ในปี ค.ศ. 1896 เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้แก่ยอดนักวิ่ง Pheidippides

48 เกาะของกรีซในอ่าว Saronic Gulf

49 เมืองในแคว้น Bocotia ทางตะวันออกของกรีซ

50 เป็นโอรสของพระเจ้า Philip กษัตริย์แห่งแคว้น Macedonia และแคว้น Olympias ได้รับการศึกษาจากนักปรัชญา Aristotle ทรงอภิเษกสมรสกับราชธิดาของพระเจ้า Darius และสิ้นพระชนม์ด้วยไข้มาลาเรีย ณ กรุง Babylon ขณะทรงมีพระชนมายุ 33 ปี พระองค์แผ่อาณาจักรถึงลุ่มแม่น้ำสินธุ ประเทศอินเดีย

51 เมื่อเปอร์เซียแพ้กรีกแล้ว ราชวงศ์กษัตริย์ก็ตกอยู่แก่พระเจ้า Seleucus และรัชทายาท จนกระทั่งถูกปกครองโดยพวก Parthians แห่งประเทศ Parthia (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศอิหร่าน) และตกอยู่ในปกครองของกษัตริย์ราชวงศ์ Sassanian ของเปอร์เซีย โดยมี Ardashir เป็นกษัตริย์ต้นราชวงศ์นี้ ซึ่งเป็นราชวงศ์สุดท้าย

52 เป็นประเทศเก่าแก่ติดอ่าวประเทศหนึ่ง ที่พลเมืองมีความชำนาญ และเก่งกล้าที่สุดในการเดินทางเรือ และตั้งถิ่นฐานอยู่ตามเกาะและเมืองต่างๆ ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และในอัฟริกาเหนือ เช่น เมือง Carthage ในเกาะ Cyprus เกาะ Malta เกาะ Sicily และเมืองในประเทศสเปน ชาวเฟอีนีเซียนมีนิสัยเป็นพ่อค้าวาณิชมากกว่าชอบการศึกสงคราม ดังนั้นจึงติดต่อกับชายกับประเทศต่างๆ ทางเรืออยู่เป็นนิจ

53 กล่าวกันว่า ชาวเฟอีนีเซียนแห่งเมือง Tyre สร้างขึ้น มีเจ้าหญิง Dido เป็นผู้นำและเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้เกิดสงครามขึ้นกับพวกกรีก และต่อมากับพวกโรมัน ติดต่อกันถึงสามครั้ง จนในปี 146 B.C. จึงถูกพวกโรมันทำลายพินาศลง พวกโรมันจึงมาตั้งหลักแหล่งอยู่ที่ Carthage ด้วยและเป็นศูนย์กลางอำนาจของอาณาจักรโรมันในอัฟริกาเหนือในสมัยของ Julius Caesar

54 ดัชนีหนังสือที่ใช้เขียนเป็นภาษา

55 เป็นทะเลระหว่างประเทศกรีซกับประเทศตุรกี มีเกาะหลายเกาะอยู่ในทะเลนี้ ในทางภูมิศาสตร์รวมเอาเกาะ Crete, Cyclades, Sporades, และเกาะ Dodecanese เข้าไว้ด้วย

56 ได้ชื่อมาจากเกาะ Crete ซึ่งมีอำนาจรุ่งเรือง หรือเรียกได้อีกชื่อหนึ่งคือ Minoan ซึ่งมาจากพระนามของพระเจ้า Minos แห่งเกาะนี้ ซึ่งเป็นเกาะใหญ่อยู่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

57 ของพระเจ้า Minos แห่งเกาะนี้ ซึ่งเป็นเกาะใหญ่อยู่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

เนซุส (Peloponnesus)

68 สงครามนี้เป็นการรบพุ่งระหว่างเอเธนส์กับสปาร์ตา เพราะเปริคลีสพยายามจะรวบรวมเอาเมืองต่างๆ เข้ามาอยู่ในอาณาจักรแห่งเอเธนส์ เพื่อผลทางการเมือง สปาร์ตาหรือลาเซเดมอน (Lacedaemon) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐลาโคเนีย (Laconia) ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเปโลพอนเนซุส กำลังมีอำนาจ จึงไม่ยอมและทำสงครามกับเอเธนส์ อันเป็นผลให้อำนาจทางการเมืองของกรุงเอเธนส์สลายตัวลงไปเพราะการพ่ายแพ้ในการสงครามครั้งนี้

69 กษัตริย์แห่งซิโดเนีย หลังจากที่ถูกครองแผ่นดินในฐานะผู้สำเร็จราชการได้ครองราชสมบัติ 359 B.C. รบชนะเมืองกรีกต่างๆ ตามฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทรงวางรัฐต่างๆ ของกรีกเข้าเป็นสันนิบาตชาติ (League) และเตรียมรบกับประเทศเปอร์เซีย แต่ถูกลอบปลงพระชนม์เสียก่อน โอรสของพระองค์คืออเล็กซานเดอร์มหาราช จึงครองราชสมบัติสืบต่อไป

70 เป็นแคว้นซึ่งกำหนดอาณาเขตได้ยาก ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศกรีซ บางส่วนอยู่ในอัลบาเนีย (Albania) ยูโกสลาเวีย (Yugoslavia) และบัลแกเรีย (Bulgaria) ในปัจจุบัน

71 สงครามระหว่างเปอร์เซียกับกรีซ

72 เมืองโบราณของกรีก อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเอเชียไมเนอร์ ต่อมาเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรอัสระใน 283 B.C. เมื่อเข้ากับฝ่ายโรม ก็ประสบผลสำเร็จทางการเมืองอย่างยิ่ง และเป็นศูนย์กลางของศิลปะและวัฒนธรรม

73 กษัตริย์แห่งแคว้นเปอร์กาคุม

74 ชนที่พูดภาษาเคลติก (Celtic) ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศฝรั่งเศสและสเปน สมัยโรมันได้รุกรานประเทศอิตาลี เมื่อประมาณ 400 B.C. เข้ายึดกรุงโรมและตั้งหลักแหล่งอยู่ระหว่างภูเขาแอลป์และอ็ปปินนี (Alp-Apennines)

75 เป็นเมืองท่าสำคัญของอียิปต์ สร้างขึ้นโดยพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชเมื่อปี 332 B.C. เป็นเมืองหลวงของอียิปต์อยู่กว่าพันปี และเป็นศูนย์กลางสำคัญของวัฒนธรรมเฮเลนนิสติกของกรีก

76 เป็นเกาะอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียง ซึ่งพวกกรีกมาตั้งถิ่นฐานอยู่

77 เป็นชาวทรอย (Trojan) ซึ่งได้กระทำบาปอย่างหนัก และจะต้องได้รับการลงโทษอย่างร้ายแรง เมื่อเลอาควทำพิธีสังเวทเทพเจ้าร่วมกับลูกสองคน จึงถูกงูใหญ่สองตัวกัดเขาถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นการลงโทษฐานไม่เคารพเทพเจ้าปอลโล (Apollo = สุริยเทพ) และเป็นการเตือนชาวทรอยที่ไม่นับถือม้าไม้ รูปจำลองที่สร้างขึ้นโดย Agesander, Polydorus และ Athendorus เมื่อประมาณ 40 B.C.

78 เกิดที่เมือง Eleutherae ในแคว้น Bocotia ตอนกลางของประเทศกรีซ แคว้นนี้มีเมือง Thebes เป็นเมืองเอก

79 ชนชาติหนึ่งที่สำคัญมีความกล้าหาญ เป็นนักรบและรบพุ่งกับพวกกรีกเสมอ ซึ่งปรากฏอยู่ในตำนานของกรีก

80 เกิดที่เมืองเอเธนส์ เป็นสหายของเพริคลีส เป็นผู้ครองนครเอเธนส์ ซึ่งแต่งตั้งให้ไฟดิอัสเป็นผู้อำนวยการสร้างงานศิลปกรรม มีผู้กล่าวว่า หากเพริคลีสไม่ไฟดิอัสก็เหมือนกรุงเอเธนส์ไม่มีวิหารปาร์เธนอน (Parthenon)

81 อโครโปลิส แห่งกรุงเอเธนส์นี้ มีความสำคัญเป็นพิเศษของชาวกรีก ทั้งในทางศาสนาและบ้านเมือง ตั้งอยู่บนเนินเขามีวิหารปาร์เธนอนงามสง่าประดิษฐานอยู่เป็นที่รวมจิตใจของชาวเอเธนส์

82 อยู่ในกรุงเอเธนส์ งานที่มีชื่อเสียงมากคือรูปเฮอริมีส (Hermes) หรือเมอร์คิวรี (Mercury) แบกไดโอนิซุส (Dionysus) หรือแบคคัส (Bacchus) ลูกของเซอุส (Zeus) และรูปจำหลักปูนของอโฟรไดท์ (Aphrodite) แห่งคนิดัส (Cnidus = เมืองโบราณในเอเชียไมเนอร์)

83 เป็นหมู่บ้านของพวกกรีกโบราณ

84 งานศิลปะส่วนรอง (Minor arts) ของกรีก ที่มีชื่อเสียงมากคืองานเครื่องปั้น (Pottery) งานช่างโลหะ งานแกะเครื่องเพชรพลอย และงานเหรียญ (Intaglio, Engraving, Medal) เป็นรูปคน สัตว์ เช่น ม้า กวาง นก ปลา ทำได้อย่างงดงามประณีตเป็นพิเศษ

สำหรับภาพเขียนบนแจกัน หรือกระถางขนาดต่างๆ นั้น ส่วนใหญ่บรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนนิยายและการศึกสงครามของกรีก

85 วิหารของเทพีเอเธนา ผู้ทรงพรหมจรรย์ (Athena Parthenos) ไฟดิอัสเป็นผู้ควบคุมการสร้างวิหารนี้ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่สุดของสถาปัตยกรรมแบบดอริก ต่อมาได้ใช้เป็นโบสถ์ของคริสเตียน และเป็นสุเหร่าของพวกเติร์ก และได้แปรสภาพเป็นพิพิธภัณฑสถานเมื่อพวกเวนิเซียนทำลายวิหารด้วยระเบิด เมื่อ ค.ศ. 1687 งานประติมากรรมของวิหารนี้หลายชิ้น ได้ตกไปอยู่ในประเทศอังกฤษ รักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานบริติชมิวเซียมเมื่อ ค.ศ. 1816 ผู้นำไปคือลอร์ดเอลจิน (Lord Elgin)

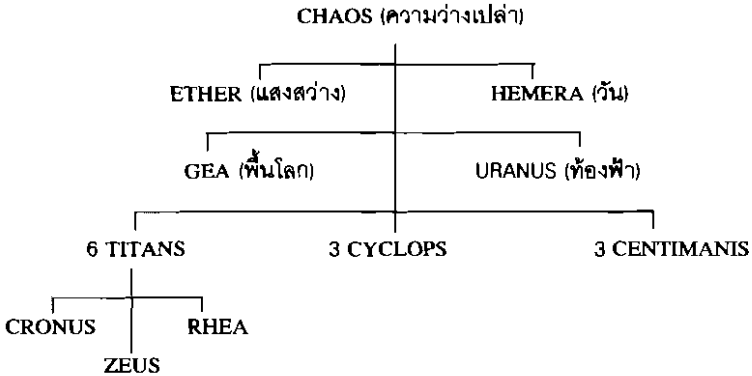
86 แบบสถาปัตยกรรมของกรีกโบราณที่สุด (ดูภาพหลายเส้น)

87 แบบสถาปัตยกรรมของกรีกสมัยที่ 2 (ดูภาพหลายเส้น)

88 รูปผู้หญิง ให้แทนเสาธงรับคน อันมีที่มาจากสถาปัตยกรรมของกรีก แบบไอโอนิก

89 กล่าวโดยสภาวะทางภูมิศาสตร์ ประเทศกรีซมีภูเขามาก เป็นสาเหตุที่เมืองต่างๆ ก่อนสมัยตั้งอาณาจักรซึ่งเป็นรัฐอิสระ (City-States) รวมกันเป็นปีกแผ่นได้ยาก และบังคับให้พวกกรีกหาทางออกทะเล ทำให้กรีกเป็นนักการค้าขายที่ยิ่งใหญ่ และไปตั้งถิ่นฐานอยู่ตามชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และทะเลดำในเอเชียไมเนอร์ ซีซิลี อิตาลีตอนใต้ ฝรั่งเศสตอนใต้ สเปน และอัฟริกาเหนือ ศูนย์กลางวัฒนธรรมของกรีกในศตวรรษที่ 6 B.C. คือ เมืองท่าของกรีกสายไอโอเนียนแห่งเอเชียไมเนอร์อันอุดมสมบูรณ์ ซึ่งความรู้ทางปรัชญา วิทยาศาสตร์ และวรรณกรรมของกรีกได้เกิดขึ้น

90 แผนผังแสดงถึงกำเนิดของเทพเจ้าจาก Chaos ถึง Zeus

PROMETHEUS	สร้างมนุษย์	= FORM
EROS	ให้ชีวิต	= LIFE
MINERVA	ให้วิญญาณ	= SOUL

91 เป็นชนชาติโบราณอยู่ทางเหนือของอิตาลี มีเมืองสำคัญอยู่ 12 เมืองใน Etruria ซึ่งรวมเอาเมือง Volaterrae, Tarquinii, Clusium, Caere, และ Vetulonia เข้าไว้ด้วย แต่ละเมืองเป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กัน

92 รูปสิงโต มีเขากลางหลัง มีหางเป็นงู ทำด้วยทองสำริด

93 ในสมัยโบราณกรุงโรมหรือเมืองอื่นๆ ของโรมัน ฟอรัมเป็นตลาด เป็นจัตุรัสที่พบปะสังสรรค์ของประชาชนทางกฎหมาย ทางการเมือง และธุรกิจอื่นๆ ฝรั่งเศสเรียก "Place" อิตาลีเรียก "Piazza" อังกฤษเรียก "Market place" ในกรุงโรมมีหลายแห่ง ของจักรพรรดิโรมันหลายองค์ด้วยกัน โดยรอบฟอรัมมีสิ่งก่อสร้างทั้งทางศาสนาและบ้านเมืองเช่นวิหารศาล โรงละคร เป็นต้น ฟอรัมที่มีชื่อเสียงคือ "Forum Romanum" และ "Forum of Trajan"

94 เป็นสุสานบนพื้นดิน สร้างเป็นอนุสรณ์แก่ผู้ตายที่เป็นบุคคลสำคัญ มีขนาดใหญ่โตงามสง่า

95 เมืองโบราณของประเทศอิตาลี ตั้งอยู่เชิงภูเขาไฟ Vesuvius ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองเนเปิลส์ ในปี พ.ศ. 63 เกิดแผ่นดินไหว ทำความเสียหายให้แก่ตัวเมืองมาก ต่อมาในปี ค.ศ. 79 ภูเขาไฟ Vesuvius ระเบิด น้ำลาวาคลุมตัวเมือง ผู้คนเสียชีวิตกว่า 2,000 คน การขุดค้นเมืองนี้ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1748

96 ตามตำนานกล่าวว่า Romulus เป็นผู้สร้างกรุงโรม และเป็นกษัตริย์องค์แรก เกิดจาก

58 หรือ Knossos เป็นเมืองโบราณของเกาะ Crete ซึ่งพระเจ้า Minos ประทับอยู่ ได้มีการขุดค้นพระราชวังของพระองค์โดย Sir Arthur Evans ในระหว่าง ค.ศ. 1900-1925 ทำให้ได้ทราบวัฒนธรรมของเกาะนี้ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์เป็นครั้งแรก

59 หรือ Phestos

60 ตามตำนานกล่าวว่าเป็นกวีตาดชาวกรีก ผู้แต่งมหากาพย์ "Iliad" กับ "Odyssey" ไม่ทราบแน่ชัดว่าเกิดที่เมืองใด ชอบท่องเที่ยวไปตามเมืองต่างๆ และขับร้องคลอดนตรี

61 ได้ชื่อมาจากเมือง Mycenae อันเป็นเมืองโบราณของพวกกรีกในแคว้น Argolis อารยธรรมของสมัยนี้เจริญสืบต่อจากสมัยอียิปต์ ซึ่งมีความเจริญขึ้นในเกาะ Crete เกาะ Cyprus และในประเทศกรีซ นักโบราณคดีค้นพบเครื่องเคลือบดินเผาของชาวเอเธนส์ชื่อชลิแมน (Schlieman ค.ศ. 1822-1890) ได้ขุดค้นซากเมืองโบราณของเมือง Mycenae เมือง Troy และเมือง Tiryns เริ่มงานเมื่อ ค.ศ. 1869

62 เข้ารุกรานประเทศกรีซทางตอนเหนือ และมีชัยชนะ แคว้นเปโลปอนเนซ (Peloponnese) ทางตอนใต้ ซึ่งพวกอาเกียนครอบครองอยู่ทั้งหมด และสร้างเมืองสำคัญ ขึ้นคือ สปาร์ตา (Sparta) เมืองอาร์กอส (Argos) และเมืองคอรีนธ์ (Corinth)

63 เป็นนิยายการรบพุ่งระหว่างพวกกรีกสายแรก (ภาคใต้) กับกรุงทรอย ซึ่งโฮเมอร์บรรยายถึงความโกรธแค้นของอคีลีส (Achilles) นักรบฝ่ายกรีก กับความตายของเฮคเตอร์ (Hector) นักรบของทรอย ซึ่งเป็นโอรสของกษัตริย์ (Priam) โดยมีชื่อของอคีลีส ฝ่ายกรีกมี อกาเมมนอน (Agamemnon) แห่งเมืองไมซีน อคีลีสแห่งเมืองเรซาอี เมเนลอสแห่งเมืองสปาร์ตา โอดิสซีสแห่งเกาะอิธากา อแจกซ์แห่งซาลามอส (ซาลามิส) ฝ่ายทรอยมี เฮคเตอร์ และปารีส โอรสของปรีอัม

64 โฮเมอร์เล่าถึงการเดินทางกลับของโอดิสซีส Odysseus หรือ Ulysses หลังจากรบชนะกรุงทรอยไปสู่เกาะอิธากา (Ithaca) ซึ่งต้องผจญภัยธรรมชาติ ยักษ์ และภูตผีปีศาจ อยู่ตลอดการเดินทางด้วยเรือ กว่าจะถึงเกาะซึ่งตนปกครองอยู่ ตามคำสาปของเทพเจ้าแห่งทะเล คือ Poseidon หรือ Neptune

65 กรีกเป็นผู้จัดกีฬาโอลิมปิกขึ้นเรียกว่า "Olympiad" สี่ปีครั้ง ตั้งแต่ปี 776 ก่อนคริสตกาล และมาเลิกไปในปี ค.ศ. 340 และได้มีการฟื้นฟูขึ้นมาอีกเมื่อปี ค.ศ. 1894 โดยขุนนางชาวฝรั่งเศส คือ Baron Pierre du Courbetin คณะกรรมการระหว่างชาติของกีฬาโอลิมปิกได้ก่อตั้งขึ้นมาบริหารงานและได้จัดงานขึ้นที่กรุงเอเธนส์ ในปี ค.ศ. 1896 กรุงปารีส ค.ศ. 1900 ที่ St. Louis ค.ศ. 1904 ที่ London ค.ศ. 1908 และที่เมืองหลวงของประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นสมาชิกต่อมาตามลำดับ

66 คู่สงครามระหว่างเปอร์เซียกับกรีก

67 มีอายุประมาณ 490-429 B.C. เป็นรัฐบุรุษแห่งกรุงเอเธนส์ เป็นผู้นำพรรคประชาธิปไตย ตั้งแต่ 461 B.C. และหมดอำนาจลงในปี 430 B.C. เพราะสงครามแห่งแคว้นเปโลปอน

Mars และ Rhea Silvia มีน้องฝาแฝดคือ Remus ทั้งสองถูกขับไล่ออกจากเมืองโดย Amulius ญาติผู้ใหญ่ (Great uncle) แต่เด็กๆ อาศัยนมจากนางสุนัขป่ามาเลี้ยงชีวิต ต่อมา คนเลี้ยงแกะได้ช่วยไว้ เมื่อเติบโตขึ้นจึงฆ่า Amulius และสร้างกรุงโรม Romulus ฝาแฝด ปกครองเมืองจนหายสาบสูญไปในพายุ ชาวโรมันนับถือว่าเป็นเทพเจ้าองค์หนึ่ง มีนาม ว่า Quirinus

97 เป็นฉายาของ Scipio ซึ่งทำการรบชนะข้าศึกในแอฟริกา

98 ทำให้ Nero ทำประหารพวกคริสเตียนโดยสงสัยว่าจะเป็นผู้เผากรุงโรม บางกระแสก็ว่า Nero เป็นผู้เผากรุงโรมเอง

99 โรงละครนอกกลางแจ้งที่ใหญ่ที่สุดในกรุงโรม สำเร็จเรียบร้อยในสมัยของ Titus บรรจุนคน ได้ 50,000 คน ปัจจุบันเป็นโบราณสถานที่สำคัญแห่งหนึ่ง

100 เป็นอนุสรณ์ในการรบชนะของแม่ทัพโรมัน

101 อยู่ทางเหนือของอิตาลีขึ้นไป แถบลุ่มแม่น้ำ Danube

102 สำหรับบูชาเทพเจ้าทุกองค์ เริ่มสร้างในปี 27 B.C. และสร้างใหม่โดยจักรพรรดิ Hadrian คำว่า Pantheon นี้ ใช้เรียกสิ่งก่อสร้างที่ใช้มีงบุคคลสำคัญด้วย

103 เดิมเป็นเมืองโบราณของกรีก ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็น Constantinople ตามพระนามของ พระเจ้า Constantine ปัจจุบันนี้คือ Istanbul (Stambul) เมืองหลวงของประเทศตุรกี

104 เป็นพวก Goths สายหนึ่ง เดิมตั้งถิ่นฐานอยู่แถบฝั่งทะเลดำ มี Ataric เป็นผู้นำ เมื่อ ยึดกรุงโรมแล้ว ก็ยกไปตั้งถิ่นฐานอยู่ตอนใต้ของฝรั่งเศส

105 เป็นพวกมกโกเลียนเร่ร่อนสายหนึ่ง เป็นนักรบที่เก่งกล้ามาก ทำการรบพุ่งทั้งในเอเชีย และยุโรป

106 เป็นชนเผ่า Teutonic สายเดียวกับพวก Goths ตั้งถิ่นฐานอยู่ทางเหนือของประเทศ เยอรมนี เข้ารุกรานหัวเมืองต่างๆ ของโรมันในแคว้น Gaul และในสเปน

107 หมดยุคอาณาจักรโรมันตะวันตกก็สลายลง

108 เทพเจ้าแห่งแสงสว่าง คือ Mithras ซึ่งเป็นอำนาจของความดี ลัทธินี้ได้แพร่มาสู่อาณาจักรโรมันในปี 68 B.C. นับถือกันเฉพาะในหมู่ทหาร และประมาณ 250 A.D. เป็นคู่แข่งกับ คริสต์ศาสนา กล่าวกันว่า Mithras จับวัวศักดิ์สิทธิ์ฆ่า เลือดวัวทำให้เกิดชีวิตทุกชีวิต

109 ชุดเป็นห้องแคบยาว ผนังใช้เก็บกระดูกผู้ตายของพวกคริสเตียน และใช้เป็นที่หลบซ่อนตัวจากทหารโรมันด้วย

110 ได้แบบอย่างจากศาลยุติธรรมของโรมัน (Roman basilica) มาแปลงเป็นโบสถ์

111 ศิลปะคริสเตียนของยุโรปยุคกลาง (Middle Age หรือ Dark Age)

112 ผู้นำของโบสถ์นิกายคอปต์ (Coptic Church) คือสังฆราชแห่งเมือง Alexandria

113 พระมหมัต (Mohammed หรือ Mahomet) หลักคำสั่งสอนของท่านอยู่ในคัมภีร์โคหร่าน หรือกุระฮาน (Koran) หลังจากประสบผลสำเร็จแล้ว จึงกลับเข้าเมืองเมกกะ ได้รับการนับถือ

- ว่าเป็นศาสดาแห่งอาหรับ พระมหามุฮัมมัดสิ้นพระชนม์ที่เมืองเมดิना พระศพฝังไว้ที่เมืองนั้น
- 114 หมายถึงความปรารถนาของพระอัลลอฮ์ ผู้นับถือศาสนานี้ เรียกอิสลาม หรือหมัด (Mohammedan) มอสลิม หรือ มุสลิม (Moslem, Muslim) ก็ได้
- 115 หมายถึง แห่งอาหรับ ความฟุ้งฝัน ลวดลายตกแต่งเครื่องอา
- 116 พวกปาธาน อยู่ในอัฟริกาในสถานตะวันออก ในตะวันตกเฉียงเหนือของปากีสถาน และในส่วนอื่นๆ ของแหลมอินเดียน
- 117 ผู้ก่อตั้งอาณาจักรคือ Babur มีความเจริญสูงสุดในสมัยของพระเจ้า Akbar และ Aurengzebe เมื่อพระเจ้า Aurengzebe สิ้นพระชนม์ อาณาจักรโมกุลก็สลายลงในปี 1857
- 118 เป็นพวกหมัดสายหนึ่ง ผสมระหว่างพวก Barber และอาหรับ อยู่ในตะวันตกเฉียงเหนือของอัฟริกา ในคริสต์ศตวรรษที่ 8 พวกนี้ชนะสเปน
- 119 ใช้แทนเสียดมันแต่ละช่วง ภายนอกอาคาร ซึ่งมีความคลี่คลายขยายตัวยิ่งขึ้นในสมัยโกธิค
- 120 เป็นกวีชาวอิตาลี เกิดที่เมืองฟลอเรนซ์ งานประพันธ์ของท่านที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งยุค คือ "The Divina Commedia" เป็นจินตนาการ การท่องเที่ยววนรก สถานที่ซึ่งวิญญาณได้รับการชำระให้บริสุทธิ์และสวรรค์
- 121 เป็นกวีและนักศึกษาวงอิตาลี เกิดที่เมืองเรซโซ (Arezzo)
- 122 เป็นกวีชาวอิตาลี เป็นบุตรของพ่อค้าแห่งเมืองฟลอเรนซ์ งานที่มีชื่อเสียงของท่านคือ "The Decameron" เป็นนิยายร้อยเรื่อง เล่าให้คนหนุ่มสาวที่หนีภัยกาฬโรคจากเมืองฟลอเรนซ์ฟังในระหว่างเดินทาง มีความสนุกสนานคล้ายกับนิทาน "ดาวกระจายซี" ของไทยเรา
- 123 เป็นกรรมวิธีเขียนภาพระบายสีบนฝาผนัง โบกปูนขาวซึ่งยังไม่แห้ง เรียกว่าจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียก งานจิตรกรรมใดๆ หากใช้กรรมวิธีเช่นนี้ ก็เรียกว่า Fresco ด้วย งานจิตรกรรมปูนเปียกที่โบราณที่สุดได้แก่งานบนผนังพระราชวังแห่งเมืองคโนสซัส (Knossos) ที่เกาะครีต ในสมัยก่อนกรีก (ดูศิลปะสมัยก่อนกรีก)
- 124 ได้หลักมาจากตำราสถาปัตยกรรมของ Marcus Vitruvius Pollio (ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 1 A.D.) สถาปนิกชาวโรมัน ตำรานี้ได้ให้อิทธิพลแก่การก่อสร้างของสมัยเรอเนซองมา จึงเรียกว่ากฎ Vitruvian
- 125 กษัตริย์ของฝรั่งเศส สืบต่อจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 11 ในปี ค.ศ. 1483 กรีซาทัพเข้าประเทศอิตาลี ถึงเมืองเนเปิลส์ ในปี ค.ศ. 1495
- 126 กษัตริย์ของฝรั่งเศส สืบต่อจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 12
- 127 หรือเฟลมมิช เป็นดินแดนของประเทศแผ่นดินต่ำ ปัจจุบันนี้คือประเทศเบลเยียม
- * ศิลปินผู้ทำงานสำคัญ ต่างสกุล
- 128 ในทางศิลปะจัดเข้าเป็นสมัยปลายเรอเนซองของอิตาลี ซึ่งงานทั่วไปทางด้านสถา

ปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม ตลอดจนลวดลายตกแต่งก็ดี มีความมั่งคั่งอลังการมากจนรกตา

129 จิตรกรและศิลปินภาพพิมพ์ของสเปนที่มีชื่อเสียงยิ่งใหญ่ ภายหลังจากที่ได้ศึกษาศิลปะในประเทศอิตาลี แล้วจึงกลับมาสเปนทำงานจิตรกรรมให้แก่ราชสำนัก ในปี ค.ศ. 1785 โภยาเขียนพระบรมรูปของกษัตริย์สเปนถึง 4 รัชกาล และรูปบุคคลสำคัญต่างๆ อีกมากมาย งานภาพพิมพ์ที่สำคัญคือ “ความหายนะของสงคราม” (The Disasters of War) บรรยายถึงความน่าสะทึงกลัวของการรุกรานสเปนของฝรั่งเศสตั้งแต่ปี ค.ศ. 1808-1814

130 ครองราชสมบัติตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1519-1556 ทรงฝักใฝ่กับผลประโยชน์ของราชวงศ์กษัตริย์เยอรมันนอกประเทศ ก่อให้เกิดความยุ่งยากทางการเมืองกับฝรั่งเศส ทำให้เยอรมนีแตกแยกบงกชกันเอง

131 ดูรายละเอียดเกี่ยวกับลัทธินิยมศิลปะนี้ต่อไปข้างหน้า

132 ดูรายละเอียดเกี่ยวกับลัทธินิยมศิลปะนี้ต่อไปข้างหน้า

133 เป็นชื่อเพลงชาติของฝรั่งเศสในปัจจุบันนี้ ส่วนภาพจำหลักนูนนั้นบรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับการกู้ชาติของชาวฝรั่งเศส เรื่องมีอยู่ว่า Rouget de Lisle เป็นทหารบกในขบวนการกู้ชาติผู้หนึ่ง ได้แต่งคำร้องและทำนองเพลงชาติขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1792 เพื่อเป็นการปลุกใจพวกอาสาสมัคร ซึ่งมาจากเมือง Marseilles เดินทางสู่กรุงปารีส

134 เป็นผู้นำสกุลช่าง Post-Impressionist ชาวฝรั่งเศส เกิด ค.ศ. 1839 มรณะ 1916 นิยมใช้เขียนภาพทิวทัศน์ ภาพนิ่ง และภาพเหมือน

135 ชาวดัตช์ (1853-1890) เป็นจิตรกรชั้นนำผู้หนึ่งในกลุ่ม Impressionists มีชื่อเสียงในการเขียนภาพทิวทัศน์มาก ภาพ “Landscape with Cypress Trees” “The Yellow Chair” และ “Sunflowers” ซึ่งแขวนอยู่ในหอศิลป์ Tate Gallery ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษนั้นได้รับการยกย่องมาก